

31.1.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

2 – 2011

Kokousaika: 31.1.2011 klo 18.00 – 22.56

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

2 – 2011

Mötestid: 31.1.2011 kl 18.00 – 22.56

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

31.1.2011

16 §	8
Esityslistan asia nro 3	8
SELVITYS HELSINGIN JA VANTAAN MAHDOLLISEN YHDISTYMISEN EDUISTA JA	8
HAITOISTA	8
Kaupunginjohtaja Pajunen	8
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava	10
Valtuutettu Rätty	11
Valtuutettu Puoskari	13
Valtuutettu Heinäluoma	15
Valtuutettu Ojala	17
Ledamoten Torvalds	20
Valtuutettu Huru	22
Valtuutettu Kolbe	24
Valtuutettu Ebeling	27
Valtuutettu Hakanen	29
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Hiltunen	31
Valtuutettu Bryggare	32
Valtuutettu Anttila	34
Valtuutettu Moisio	35
Valtuutettu Kousa	37
Valtuutettu Pakarinen	38
Valtuutettu Helistö	39
Valtuutettu Lohi	40
Valtuutettu Asko-Seljavaara	41
Valtuutettu Puura	42
Valtuutettu Puhakka	44
Valtuutettu Männistö	45
Valtuutettu Vesikansa	46
Valtuutettu Bergholm	48
Ledamoten Björnberg-Enckell	49
Valtuutettu Romakkaniemi	50
Valtuutettu Luukkainen	52
Ledamoten Oker-Blom (replik)	53
Valtuutettu Suomalainen	53
Valtuutettu Kuuskoski	55
Valtuutettu Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Kuuskoski (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Peltola	56
Valtuutettu Valpas	58
Valtuutettu Lipponen	59
Valtuutettu Kantola	59
Valtuutettu Koulumies	60

31.1.2011

Valtuutettu Arhinmäki	61
Valtuutettu Peltokorpi	62
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Vapaavuori	64
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Valtonen	67
Valtuutettu Soininvaara	68
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Valokainen	70
Valtuutettu Vuorinen	71
Valtuutettu Autti	71
Valtuutettu Kuikka	72
Valtuutettu Halla-aho	73
Valtuutettu Hakanen	74
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Ingervo	76
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Urho	77
Valtuutettu Hakola	78
Valtuutettu Sarkomaa	79
Valtuutettu Vuorela	80
Valtuutettu Kanerva	81
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	81
Valtuutettu Halla-aho	82
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Karhuvaara	83
Valtuutettu Koskinen	83
Valtuutettu Anttila	83
Valtuutettu Taipale	84
17 §	84
Esityslistan asia nro 4	84
TALONRAKENNUSMÄÄRÄRAHAN SIIRTO JA KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTTAMINEN UUDISRAKENTAMISESTA KORJAUSRAKENTAMISEEN VUODEN 2010 TALOUSARVIOSSA	84

31.1.2011

Valtuutettu Koskinen	84
18 §	85
Esityslistan asia nro 5	85
ERÄIDEN VUODEN 2010 TALOUSARVIOON MERKITTYJEN MÄÄRÄRAHOJEN	85
YLITTÄMINEN, ERÄÄN TOIMINTAKATTEEN VAHVISTAMINEN, MÄÄRÄRAHOJEN	85
SIIRTÄMINEN JA ERÄIDEN MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN	
MUUTTAMINEN	85
Valtuutettu Hakanen	85
Valtuutettu Koskinen	86
Valtuutettu Puhakka	87
Kaupunginjohtaja Pajunen	87
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	88
Kaupunginjohtaja Pajunen	89
Valtuutettu Peltola	89
Valtuutettu Kantola	90
Valtuutettu Urho	90
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	91
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Hakanen	92
Valtuutettu Ingervo	93
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	94
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	94
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	94
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Valokainen	95
Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Karhuvaara	96
Valtuutettu Puhakka	96
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Ingervo	97
Kaupunginjohtaja Pajunen	98
19 §	98
Esityslistan asia nro 6	98
VUONNA 2010 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA	98
MYÖNNETTÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2011 TALOUSARVIOON	98

31.1.2011

Valtuutettu Koskinen	98
Kaupunginjohtaja Pajunen	99
Valtuutettu Ebeling	99
20 §	99
Esityslistan asia nro 7	99
TERVEYSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN SEKÄ LIIKUNTALAUTAKUNNAN JA	99
YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA	99
Valtuutettu Rätty	99
22 §	100
Esityslistan asia nro 9	100
KESKI-PASILAN KESKUSTAKORTTELIN SUUNNITTELU- JA TOTEUTUSKILPAILUN	100
JÄRJESTÄMINEN JA KORTTELEIDEN MYYNTIPERUSTEIDEN VAHVISTAMINEN	100
Valtuutettu Hakanen	100
Valtuutettu Virkkunen	101
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	101
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Modig	102
Valtuutettu Peltola	103
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Arhinmäki	105
Valtuutettu Puura	106
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	107
23 §	107
Esityslistan asia nro 10	107
LAUTTASAAREN TONTTIEN 31074/1, 8 JA 9 YM. ALUEIDEN (LAUTTASAAREN-MÄEN	
ALUE) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 11931)	107
Valtuutettu Koskinen	107

31.1.2011

31.1.2011

16 §

Esityslistan asia nro 3

SELVITYS HELSINGIN JA VANTAAN MAHDOLLISEN YHDISTYMISEN EDUISTA JA HAITOISTA

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ajattelin muutamalla kalvolla käydä läpi historiaa, miten tähän päivään on päädytty. Mutta ennen sitä totean, että valtuutettujen pöydille on jaettu äskeisestä kaupunginhallituksesta tullut päätös. Kaupunginhallitus muutti esitystään valtuustolle siinä jaetussa materiaalissa viivan kohdalle merkityillä lisäyksillä. Eli päätösesitykseen on lisätty kaksi kappaletta, joissa ensimmäisessä todetaan, että "Kuntajakolain mukaisen selvityksen jatkuessa osana tätä työtä kaksipuolaisen seutuhallinnon selvittämistä jatketaan ja lähidemokratian toteuttamistapoja selvitetään" sen lisäksi, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että tähän prosessiin lisättäisiin vielä kuntien yhdistämisestä järjestettävä kunnallinen kansanäänestys. Eli tämä siis äskeisestä klo 16 alkaneesta kaupunginhallituksen kokouksesta lisäyksenä päätösesitykseen.

Samalla totean, että sinne on jaettu Helsinki-Vantaan selvityksen yksi korjattu lisäsivu, josta taisi olla yksi miinusmerkki puuttunut, ja se on sinne lisätty.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muutamalla sanalla siis historiaa. Voi sanoa, että nyt olemme – tammikuun viimeinen päivä 2011 – tämän pääkaupunkiseudun nykyisessä, voi sanoa uudessa vaiheessa, ja Paras-hanke pääkaupunkiseudun kannalta, sen lähtölaukaus oikeastaan on OECD:n Territorial Review, joka on vuodelta 2003. Saimme siis OECD:n kannan seudun kehittämiseksi, ja myös Jussi-Pekka Alanen nimitettiin selvityshenkilöksi. Sen jälkeen on monta porrasta menty eteenpäin, en

31.1.2011

käy niitä erikseen läpi. Mutta todettakoon, että tämä vaihe, joka nyt on päättymässä tähän valtuustojen yhteispäätökseen, niin se on lähtenyt vuonna 2008 oikeastaan liikkeelle. Vuonna 2009 sitten maalissyyskuun aikana Helsingin ja Vantaan kaupunginhallitukset ja -valtuustot päättivät kaksipuolaisen seutuhallinnon selvityksen käynnistämisestä ja Helsinki-Vantaa-liitosselvityksen käynnistämisestä.

Näitä selvityksiä on tehty, ja miten se on käytännössä edennyt? Eli ensimmäinen päätös tuolta alhaalta katsoen on pääkaupungin valtuustojen yhteiskokouksessa, silloin yksimielinen valtuusto päätti, että – siis huom. – pääkaupunkiseudun kaupunkien yhdistämisen etuja ja haittoja tulisi selvittää. Se päätös sitten muotoutui selvitykseksi, joka on tehty Helsingin ja Vantaan kesken, ja siihen liittyvä kaksipuolaisen seutuhallinnon selvitys, joka siis lähti liikkeelle äsken mainitun aikataulun mukaisesti, lähes kaksi vuotta sitten. Työ on tapahtunut niin, että meillä on ollut teemaryhmiä eli työryhmytyötä, josta mainitut teemaryhmien teemat on listattu tuohon seinällä olevaan kalvoon.

Kaupunginvaltuustoille järjestettiin info yhteisesti 4. marraskuuta ja nyt on selvitykset koottu johtopäätöksiksi, ja tänään on vuorossa kaupunginvaltuustojen päätös, jossa siis kaksi eri vaihtoehtoa: jatketaanko kuntajakolain mukaiseen prosessiin, vai päättyykö työ tähän? Kuntajakolain mukaisessa prosessissa seuraa valmistelu ja valmistelun jälkeen mahdollinen kunnallinen kansanäänestys, siihen yhdistettynä kuntien valmistelut, yhdistymissopimuksen laatiminen ja siitä seuraavat päätökset, jonka jälkeen, jos kunnat ovat yksimielisiä tai kaupungit ovat yksimielisiä, niin kuntien esitys ministeriöille.

Varsinaisen päätöksen tekee valtioneuvosto, joko kuntajaon muutos tai sitten se hylkää sen. Käytännössä tämä siis tarkoittaa nelipuolista etenemistä: Tulevan toimintaympäristön ennakoiminen, eli muutoshaasteet, niitä on pitkälti selvitetty tähän vaiheeseen kun olemme päässeet. Sitten yhdistämisen perusedellytysten selvittäminen, yhdistymisen toteuttamisen suunnitteleminen, yhdistymissopimus ja sitten lopulta tahtotilan mittaaminen, päätöksenteko. Ja niin kuin äsken kaupunginhallituksen muutetusta päätösehdotuksesta totesimme, niin kaupunginhallituksen tahtotila on se, että jos kaupunginvaltuustojen yhtenevien päätösten kautta päädyimme tähän selvitykseen, niin sen selvityksen yhtenä osana on kansanäänestys.

Arvoisat valtuutetut.

Tässä tilanne, kaksi vaihtoehtoa. Kaupunginhallitus on esittämässä kuntajakolain mukaisen selvityksen etenemistä. Päätökseen tarvitaan

31.1.2011

myös Vantaan valtuuston vastaava päätös. Kaksi vaihtoehtoa, Helsingin kaupunginhallitus on yksimielinen esityksessään ja itse myös kannatan jatkoprosessiin siirtymistä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Äsken tuli juuri tieto Vantaalta, että siellä on 27 puheenvuoroa tällä hetkellä pitämättä ja ilmeisesti noin pari tuntia menee siihen kun päätös tulee siellä, eli mielenkiintoinen tilanne, ollaan samoissa aikatauluissa. Kaupunginjohtaja ottikin äsken omassa puheenvuorossaan esille sen, että kaupunginhallitus muutti tätä päätösehdotusta ja se on tosiaan teille sinne jaettu ja sen mukaan sitten mennään.

Muutama sellainen asia, minkä haluan tuoda vielä esille tässä vaiheessa, on ensinnäkin se, että esim. tänään aamulla televisiossakin kuultiin, että tässä sotketaan näitä käsitteitä aika pahastikin eli puhutaan yhdistymisestä, ja siitähän ei ole nyt kyse, että pantaisiin kaupunkeja, Vantaata ja Helsinkiä yhteen, vaan selvityksen tekemisestä tässä vaiheessa. Aika yllättävää on tietysti monissa keskusteluissakin, kun on käyty poliitikkojen kanssa sitä keskustelua niin Vantaan suunnalla kuin täälläkin, niin tuntuu siltä, että monilla on se asenne, että nyt päätetään jo yhdistymisestä eikä suinkaan pelkästään selvityksestä.

Selvitys on tietysti perusteltua tehdä, ja varmasti on täällä, jos kaupunginhallituksen päätöksestä jotain lukee, niin aika laaja yksimielisyys siitä, että tällä linjalla tullaan etenemään. Mutta on päätös minkälainen tahansa jatkossa, niin elämä ei varmasti tähän pysähdy vaan sitten on aika arvioida, että mitä sen jälkeen. Se aika, jolloin tämä arvio tehdään, tulee muutaman tunnin sisällä, kun kuullaan myös Vantaan kaupunginvaltuuston päätös, ja samaan aikaan suunnilleen on varmaan äänestys meilläkin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jään mielenkiinnolla kuuntelemaan näitä puheenvuoroja tästä, ja varmaan jossain vaiheessa tulee esille tämän päätöksen lisäksi myös jo ajatuksia siitä, että miten tämän asian kanssa jatketaan. Joka tapauksessa lähiviikkojen aikana, oli päätös siis minkälainen tahansa, meidän tulee keskustella siitä, että entäs sitten?

31.1.2011

Valtuutettu Rätty

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tänään meillä on mahdollisuus kirjoittaa merkittävä pala suomalaisen kuntakentän historiaa. Me helsinkiläiset emme kuitenkaan pysty siihen yksin vaan tarvitsemme kumppaneiksemme kollegamme Vantaalta. Otamme tänään kantaa siihen, haluavatko Helsinki ja Vantaa asettaa kuntajakolain mukaisen selvitysmiehen tai -naisen selvittämään kaupunkiemme mahdollista yhdistymistä. Toisin kuin jotkut ehkä kuvittelevat, me emme tänään päättää kaupunkien yhdistymisestä.

Poliitikot ja virkamiehet ovat jo yli vuoden ajan tehneet tiiviisti töitä sekä Helsingissä että Vantaalla. Kaupunkien omin voimin on tehty esiselvitystä Helsinki-Vantaasta, seurantaryhmä on hyväksynyt Helsinki-Vantaa-selvityksen loppuraportin, ja tänään tämä raportti on valtuustojen käsittelyssä. Selvitystyö on ollut huolellista ja perusteellista, selvityksessä on keskitytty käsittelemään kuntien nykytilaa.

Vastauksia siihen, millainen kaupunki Helsinki tai Vantaa on nyt, löytyy kattavasti tästä raportista. Vastausta siihen, millainen kaupunki yhdistynyt Helsinki-Vantaa olisi asukkaiden, yritysten ja muiden toimijoiden näkökulmasta, ei tästä raportista löydy. Yhdistymisen etuja ja haittoja mm. asukkaiden, yritysten, kuntatalouden ja palvelutuotannon kannalta ei siis vielä ole käsitelty. Myöskään yhdistyneen kaupungin maankäytön suunnitelmat, asuminen ja liikenne eivät ole saaneet selvitystä. Työ on siis pahasti kesken ja sen jatkaminen on välttämätöntä.

Tänään kaupunkien käsittelyyn tuodun Helsinki-Vantaa-selvityksen taustalla on laaja ja asiantunteva yhteistyö. Selvitystyön viestintä on ollut avointa ja aktiivista, ja siitä Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaakin antaa erityiskiitoksen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinkiläisten ja vantaalaisten hyvinvointi on huippuluokkaa muihin eurooppalaisiin verrattuna. Kaiken kaikkiaan Helsingissä ja Vantaalla on yli 20 % koko maan työpaikoista. Työllisyyskehitys on ollut molemmissa kaupungeissa suotuisa pitkällä aikavälillä, mutta pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut molemmissa kaupungeissa. Kummassakin kaupungissa työttömyysaste on korkeampi kuin Uudellamaalla keskimäärin mutta matalampi kuin koko maassa

31.1.2011

keskimäärin. Vantaalla on korkeampi työttömyysaste, nuorisotyöttömyys sekä vajaakuntoisten ja pitkäaikaistyöttömien osuus.

Yhdistyneen kaupungin elinkeinorakenne voisi olla monipuolisempi kuin nyt kummankaan yksin. Monipuolistuva elinkeinorakenne lisää kasvumahdollisuuksia ja työpaikkatarjontaa, ja sitä me tarvitsemme. Keskinäisestä kilpailusta siirrytään kilpailemaan kansainvälisesti eurooppalaisten ja jopa amerikkalaisten metropolien kanssa. Yritysten sijoittuminen helpottuu, kun kaupunkien hyviä käytäntöjä yhdistetään ja yrityspalveluiden yhden luukun periaatetta kehitetään. Yhtenäiset lupa- ja palvelukäytännöt sekä palvelu- ja joukkoliikennemaksut yksinkertaistavat ihmisten arkea ja helpottavat yritysten toimintaa. Vahvana toimijana yhdistynyt kaupunki voisi tarjota yrityksille entistä monipuolisempia sijoittautumis- ja yhteistyömahdollisuuksia. Selvitysraportin mukaan yhteismarkkinoinnin ja kasvustrategian kehittämisen edellytykset paranevat ja siitä hyötyvät molemmat kaupungit ja niiden asukkaat.

Kilpailukykyä ja taloutta tärkeämpänä Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää kuitenkin ihmistä – eli asukasta. Selvitysmiehen tehtävänä on ja tulisi olla selvittää, millaiset palvelut ja miten järjestettynä uudessa kaupungissa olisi tarjolla. Tavoitteenamme pitää olla nykyistä paremmat, joustavammat ja kustannustehokkaammat palvelut sekä helsinkiläisille että vantaalaisille.

Kaupunkien nykyiset organisaatiot ja palveluverkot poikkeavat toisistaan, mutta palvelujen kehittämislinjaukset vastaavat toisiaan lähes kaikissa palveluissa. Palveluverkkojen uudelleentarkastelun myötä palvelutaso yhtenäistyy.

Isossa organisaatiossa on enemmän vaihtoehtoisia tapoja tuottaa palvelua. Kaupunkien mahdollinen yhdistyminen johtaa siis laajempaan yhtenäiseen palvelualueeseen, joka on etu palveluja järjestettäessä, palveluverkkoa kehitettäessä ja väestön muuttaessa alueen sisällä. Erityisesti pääkaupunkiseudun säteittäistä liikenneverkkoa voidaan hyödyntää paremmin.

Kuntien tehdessä esityksen yhdistymisestä on niiden perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve ja selvitettävä, miten laissa säädetyt kuntajaon muuttamisen tavoitteet ja edellytykset täyttyvät. Kuntajaon muuttamisen edellytyksenä ovat kuntien toimintakyvyn, talouden ja palvelujen järjestämisen, asukkaiden elinolosuhteiden sekä elinkeinojen toimintamahdollisuuksien parantamiseen liittyvien tekijöiden toteutuminen. Nämä ovat niitä asioita, jotka ovat nyt

31.1.2011

kokonaan selvittämättä mutta ansaitsevat toki selvityksensä. Tiivistettynä voimme siis esittää seuraavan kysymyksen: olisiko yhdistynyt Helsinki-Vantaa nykyistä Helsinkiä ja Vantaata parempi? Me uskomme, että voisi olla – ainakin asia kannattaa selvittää.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa Vantaan ja Helsingin yhdistymisselvityksen jatkamista ja kuntalain mukaisen selvitysmiehen asettamista. Selvitystyön kautta saamme riittävästi lisätietoa, jotta tulevaisuudessa voimme tehdä päätöksiä kuntien yhdistämisestä tai yhdistämättä jättämisestä. Päätöksiä, jotka perustuvat tunteiden ja pelkojen asemasta tietoon.

Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa myös tässä yhteydessä kiittää jo nyt tehdyssä selvitystyössä mukana olleita erinomaisesta työstä. Odotamme innolla uuden selvityksen tuloksia ja entistä parempaa kaupunkia.

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vihreän valtuustoryhmän mielestä Helsingin ja Vantaan yhdistämistä tulee jatkaa nimeämällä selvitysmies. Vihreille on ensiarvoisen tärkeää, että uudessa yhdistyneessä kaupungissa kaupunkilaisten osallistumismahdollisuudet paranevat. Tällä hetkellä päätöksenteko on karannut kauas nykyisessä Helsingissäkin. Helsinki on liian suuri yksikkö lähidemokratialle. Paikallisista asioista voitaisiin hyvin päättää paikallisella tasolla. Kansainvälisesti hyviä esimerkkejä elinvoimaisista ja kilpailukykyisistä kaupunkiseuduista, joissa on toimiva paikallishallinto, ovat Vancouver ja Kööpenhamina.

Paikallisesti kaupunginosavaltuusto voisi vaikuttaa esim. joihinkin lähipalveluihin, kuten päiväkoteihin, sekä pieniin asemakaavoihin. Yhdistyneen kaupungin malli voisi olla esim. vaaleilla valitut kaupunginosavaltuustot.

Helsinki-Vantaa-kuntaliitosselvityksen yhteydessä tulee selvittää kaupunginosavaltuustojen aluejako, tehtävät ja tarvittavat lakimuutokset. Toinen asia, jota edellytämme ennen päätöstä kaupunkien yhdistämisestä, on kansanäänestys. Näin merkittävästä kysymyksestä pitäisi kysyä mielipidettä myös kaupunkilaisilta. On

31.1.2011

puolueiden vastuulla tuottaa riittävästi tietoa kaupunkilaisille päätöksenteon tueksi.

Mitä hyötyä kuntien liittamisestä sitten olisi? Toisin kuin on väitetty, yksi keskeisimpiä perusteita on maankäyttö. Tällä hetkellä ongelmana on se, että Helsingissä on pulaa maasta. Me rakennamme kalliita asuntoja savimaille, meillä on pulaa työpaikkatonteista erityisesti logistiikka- ja pienteollisuuskäyttöön. Viheralueemme ovat jatkuvasti rakennusuhan alla. Esim. Östersundomin alue voitaisiin suunnitella luontoarvoja paremmin kunnioittaen, kun sitä suunniteltaisiin yhdistyneen kaupungin tarpeista lähtien. Yhdistyneessä kaupungissa asunnot ja työpaikat voitaisiin sijoittaa koko alueen kannalta parhaalla mahdollisella tavalla, kun nyt kilpailemme sekä asukkaista että yrityksestä. Kilpailu aiheuttaa myös sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntymistä koko pääkaupunkiseudulla.

Vihreät kannattavat tavoitetta siitä, että uudessa kaupungissa tuotetaan Helsingin tasoiset palvelut Vantaan kustannustasolla. Selvityksen vastustajat pitävät tätä naiivina, mutta on innostava ajatus, että loisimme puhtaalta pöydältä 2020-luvun suurkaupungin, jonka toimintaa eivät rasittaisi tsaarinaikaiset hallintorakenteet ja toimintatavat. Totta kai tietojärjestelmien hankkiminen, tilojen muuntaminen ja uuden organisaation suunnittelu maksaisi jotain perustamisvaiheessa, mutta keskipitkällä aikavälillä syntyisi säästöjä.

Yksi kiistaton etu kuntien yhdistämisessä on kuntatalous. Jos keskeisimmät peruspalvelut tuotettaisiin Vantaan kustannustason mukaisesti ja hallintokustannuksia karsittaisiin, käyttötalous olisi tasapainossa, vaikka kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit olisivat Helsingin tasolla. Tässä tilanteessa vuosikate ylittäisi poistot ja kattaisi melkein kokonaan investointimenot, jolloin lainanoton tarve vähenisi merkittävästi. Tämä voi olla toki liian optimistinen tavoite, mutta suuremmillakin palvelukuluilla yhdistyneen kaupungin talous olisi itsenäisiä kaupunkeja selvästi kestävämmällä pohjalla, ja pystyisimme estämään velkaantumisen.

Yhdistynyt kaupunki kykenisi myös vahvistamaan veropohjaansa maankäytön avulla itsenäisiä kaupunkeja paremmin. Vantaa on velkaantunut vauhdilla, ja kuntaliitos tasaisi kaupungin velanottoa asukasta kohden. Suurin osa vantaalaisista toivookin kaupunkien yhdistymistä. On todella harmillista, jos vantaalaiset päättäjät eivät ole valmiita edes selvittämään asiaa. Viime vuoden istunut selvitysryhmä ei voinut luoda yhdistyneen kaupungin mallia, koska Vantaan valtuuston päätös esti sen. Nyt pitäisi olla rohkeutta nimetä selvitysmies ja vasta

31.1.2011

sen jälkeen tehdä päätökset liittymisestä.

Mielestämme on hyvä, että seutuhallintoajatustakaan ei ole haudattu. Pidämme kuitenkin edellytyksenä sille myös seudun kuntarakenteen muuttamista. Seutuhallinnolla voitaisiin ratkaista Helsingin seudun liikenneongelmia mutta ei alueen segregoitumista. Nykymuotoista tiiviimpää, vapaaehtoista yhteistyötä on nyt kokeiltu viitisen vuotta. Sen avulla on saatu joitakin hankkeita eteenpäin, mutta suuria ongelmia tällä seudulla sillä ei saada ratkaistua. Esim. kuntarajat ylittävät palvelut eivät toimi joustavasti vaan edellyttävät edelleen suuren määrän byrokratiaa. Lisäksi kunnat ajattelevat yhteistyömalleissa ensisijaisesti omaa etuaan, jolloin osaoptimointi vie suuren osan hyödyistä. Tämä on merkittävä syy sille, että vihreä valtuustoryhmä kannattaa Helsinki-Vantaa-kuntaliitoksen selvittämistä.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Maailma todellakin muuttuu, rajat madaltuvat ja ihmiset myös tällä alueella liikkuvat aikaisempaa enemmän sekä työssä että harrasteissa ja vapaa-ajalla. On hyvä, että kaupunginjohto on nähnyt tämän ja tehnyt erinomaisen hyvän pohjatyön niistä johtopäätöksistä, jotka meillä on edessämme tämän muutoksen tunnustamiselle. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä hyväksyy Helsingin ja Vantaan yhdistymistä koskevan kuntajakolain mukaisen selvitystyön tekemisen mutta toteaa samalla, että tämä päätös ei ole luonteeltaan riittävä aluetta koskeviin isoihin haasteisiin vastaamiseksi ja aluetta koskevien ongelmien ratkaisemiseksi.

Otan kolme esimerkkiä pulmista, jotka vaativat ilman muuta laajempaa tarkastelua. Ensimmäinen koskee eriarvoistumista, joka Vihreiden puheenvuorossa tässä aikaisemmin mainittiin. Todellakin, meitä uhkaa tilanne, jossa alueet eriarvoistuvat. Se synnyttää voimakkaasti erilaisten tulotason ja sosiaalisen aseman asuinalueita, aiheuttaa suuria kustannuksia, jotka koituvat viime kädessä kaikkien maksettavaksi.

Toinen ongelma koskee lisääntyvää liikennettä. Hajoava yhdyskuntarakenne johtaa kasvavaan liikennepulmaan ja aivan erityisesti kahden auton perheiden määrän lisääntymiseen. Mitkään liikennejärjestelyt eivät voi sinänsä tätä hoitaa, jos nykykehitys saa jatkua valtoimenaan.

31.1.2011

Kolmas esimerkki koskee elinkeinopolitiikkaa. Helsingin metropolialueen pitäisi taistella isoista investoinneista, yritysten sijainnista koko Itämeren alueella, siinä sarjassa, jossa ovat Tukholman seutu, Kööpenhaminan seutu, Hampuri tai tulevaisuudessa myös Pietari ja Tallinna. Loppujen lopuksi, mihin nykyiseen kuntaan tarkalleen ottaen uudet yritykset sijoittuvat, on toisarvoinen seikka, kun hyödyt tulevat kuitenkin koko alueen ja sen ihmisten hyväksi. Meidän resurssimme elinkeinopolitiikassa kansainvälisten yritysten houkutteluun ovat noin 1/10 siitä, mikä on Tukholman seudulla käytettävissä.

Näistä johtopäätöksenä on, että isoihin haasteisiin vastaamiseksi tarvitsemme kokonaan uudenlaista ajattelua, ja täytyy nähdä koko alueen kehitys tämän Helsingin metropolin näkökulmasta käsin. Me tarvitsemme uudenlaisen metropolihallinnon, joka antaa todellisen vastauksen näihin isoihin pulmiin, jotka ovat sekä helsinkiläisten että vantaalaisten ja koko alueen asukkaiden edessä.

Metropolihallinto tulisi ottaa seuraavan hallituksen hallitusohjelmaan, ja sitä koskevien päätösten aika on siis tänä keväänä, ja tämä on riippumaton siitä, miten tässä kuntaliitosasiassa tullaan päättämään. Metropolihallintoon tulisi valita vaaleilla valittu valtuusto, joka antaisi suuntaa koko alueen kehittämiselle. Sen tehtäviin tulisi kuulua kaavoitukseen, asumiseen, liikenteeseen mutta myös elinkeinopolitiikkaan liittyvät tehtävät.

Sosialidemokraattinen ryhmä siis hyväksyy esitetyn kuntaliitosselvityksen tekemisen mutta toteaa, että se ei riitä yksin ratkaisuksi alueen ongelmiin. Pidämme hyvänä sitä, että ryhmämme esityksestä kaupunginhallituksen linjausta on tänään täsmennetty ja siihen otettu erittäin tärkeitä lisäkohtia. Omalta kannaltamme lähdemme siitä, että lopullinen kanta mahdolliseen kuntaliitokseen voidaan ottaa vasta sitten, kun tämä mahdollinen kuntajakolain mukainen selvitys on tehty. Selvää kuitenkin on, että päätöksen tulee tapahtua viime kädessä kansanäänestyksen kautta.

Samaten pidämme tärkeänä, että lähivaikuttaminen tässä kuntaliitostapauksessa mutta muutoinkin otetaan erityisen työn kohteeksi. Monissa asioissa myös nykyiset helsinkiläiset samastuvat oman kaupunginosansa asioiden hoitoon, ovat siitä vahvasti kiinnostuneita, ja nykyiset vaikutusväylät eivät tässä ole riittäviä, joten kaupunginosavaltuustojen esim. selvittäminen on erittäin paikallaan.

31.1.2011

Lopuksi on aihetta todeta, että nyt käytettävissä olevat tiedot Vantaan päätöksestä kertovat, että Vantaan valtuustoryhmistä kaikki muut paitsi Kokoomus ovat liitosta vastaan, joten on hyvin ilmeistä, että käymme tänään luonteeltaan akateemista keskustelua aiheesta. Siksikin on tärkeää, että meillä on oikea askelmerkki olemassa, jos päätös Vantaalla on kielteinen ja näin ollen varsinaista kuntaliitosselvitystä kuntajakolain mukaisessa mielessä ei tulla tekemään. Tällöin vastaus on, että meidän pitää lähteä kärkeen tässä metropolihallintoasiassa ja toimittaa Helsingin ja muiden alueen kuntien yhteinen esitys uuden, tulevan hallituksen hallitusohjelmaan otettavaksi.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aivan kuten valtuutettu Heinäluoma tässä äskeisessä puheenvuorossaan, totean itsekkin, että oli erinomaisen hyvä, että kaupunginhallitus pystyi täydentämään päätösesitystä, vaikka se kieltämättä tapahtui aivan viime tipassa. Ainakin minä harmittelin sitä, että nimenomaan tämä seutuhallintosiselvittämisen jatkaminen kytkettiin nyt tänä iltana tehtäviin päätöksiin. Kävi miten kävi, niihin varmasti palaamme.

Mutta tänään yhtä aikaa pidettävät kahden pääkaupunkiseudun kaupunginvaltuustojen kokoukset ovat historiallisia, sillä nyt ratkaistaan, onko päättäjillä Vantaalla ja Helsingissä rohkeutta katsoa avoimesti tulevaisuuteen vai halutaanko pitäytyä vanhassa, turvalliseksi koetussa. Helsinki-Vantaa-selvitys on virkamiesten tekemä, mahdollisen yhdistymisen etuja ja haittoja pohtineen työryhmän raportti. Raportti liitteineen on varsin perusteellinen ja kieltämättä mielenkiintoista luettavaa, havainnollistaahan se selkeästi tiettyjä eroja Helsingin ja Vantaan välillä palvelutarjonnassa, kustannustasossa, hallinnossa ja omistajapolitiikassa jne.

Teemaryhmien luettelot yhdistymisen eduista ja haitoista kattavat kaiken mahdollisen maan ja taivaan välillä. Niiden perusteella asukkaiden olisi lähes mahdotonta tässä vaiheessa ottaa kantaa, ollako yhdistymisen puolesta tai sitä vastaan. Selvityksessä ei ole yritettykään miettiä, millainen uusi pääkaupunki voisi olla. Sen vuoksi olisi tärkeää jatkaa selvitystyötä ja tuoda keskusteluun konkreettinen ehdotus mallista. Molemmilla kaupungeilla on monia vahvuuksia, joiden varaan voisi rakentaa uutta. Meidän mielestämme nyt olisi tilaisuus miettiä, millainen olisi se kiinnostava, vetovoimainen pääkaupunki,

31.1.2011

jossa päätöksentekoa on aidosti hajautettu alueille ja joka samalla pystyisi vastaamaan kasvaviin haasteisiimme.

Helsingin Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä Helsingin ja Vantaan yhdistymisen selvitystä tulee jatkaa, ja kannatamme kuntajakolain tarkoittaman selvityshenkilön tai -henkilöiden asettamista seuraavin edellytyksin: Ennen mahdollisen yhdistymispäätöksen tekemistä tulee järjestää sitova kunnallinen kansanäänestys asiasta, ja tämä edellyttää tietysti lakimuutosta. Meidän mielestämme selvityshenkilöiden toimeksiantosopimukseen tulisi myös sisällyttää tarpeelliset lainsäädäntömuutokset sisältävän esityksen tekeminen toimivan lähidemokratian – esim. kaupunginosavaltuustot – järjestämisestä. Jo nykyisin lähipalvelujen päätöksenteko on liian kaukana asukkaista niin Helsingissä kuin Vantaallakin.

Kaupunginosavaltuustojen lisäksi tarvitaan parempia mahdollisuuksia myös asukkaiden omatoimiseen osallistumiseen, mallina voisi olla vaikkapa Vetoa ja voimaa Mellunkylään -hanke. Selvitystyössä tulisi muutoinkin vakavasti pohtia, tarvittaisiinko lainmuutosta, joka mahdollistaisi kunnan sisäisen vaalipiiriäön kuntavaaleissa, jotta alueellinen tasapuolisuus toteutuisi valtuustoa valittaessa. Tämähän on ollut yksi keskeinen huolenaihe vantaalaisten pelätessä, että päättäjät valittaisiin lähes yksinomaan nykyisen Helsingin alueelta. Tasauspaikkamallilla voitaisiin sitten varmistaa se, että kukin poliittinen ryhmä saisi kokonaiskannatustaan vastaavan edustuksen valtuustoon ja muihin toimielimiin.

Mikäli kuntajakolain mukainen selvitysprosessi saataisiin liikkeelle, edellyttäisi se ehdottomasti laajaa asukkaille ja eri järjestöille suunnattua tiedotusta ja heidän aitoa kuulemistaan ja mukanaoloaan valmistelutyössä. Näin taattaisiin asukkaille riittävän perusteelliset tiedot uuden kaupungin palvelurakenteesta, taloudesta ja toimintaperiaatteista sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksista ennen kansanäänestystä.

Selvitystyön jatko on kuitenkin kiinni molempien kaupunkien tahdosta. Kuntajakolain mukainen selvitystyöhän ei automaattisesti johtaisi esitykseen kuntien yhdistämisestä, mutta haluan korostetusti tuoda esiin, ettei Vasemmistoliiton ryhmä kannata pakkoliitoksia. Mikäli Vantaan valtuusto tänä iltana päättää, ettei selvitystyötä jatketa, sitä päätöstä meidän on kunnioitettava.

Kaupunkien yhdistäminen ei ratkaisisi seudullisia ongelmia, vaan seutuhallinnon kehittämistä tulee jatkaa ja luoda seudulle vähintään 4

31.1.2011

kunnan suoraan kansanvaaliin perustuva metropolihallinto. Seudun yhdyskuntarakennetta tulee kehittää toimivammaksi siten, että estetään alueen eriytymisen ja hajautumisen jatkuminen. Maankäytön, asumisen, liikenteen ja ympäristöasioiden hoitamiseksi tarvitaan suoralla kansanvaalilla valittu seutuvaltuusto. Tähän metropolialueeseen kuuluisi pääkaupunkiseudun kuntien ohella luontevasti ainakin Kerava ja Kirkkonummi. Samalla saataisiin ratkaisu siihen, mitä metropolialueella oikeasti tarkoitetaan. Välillä tuntuu siltä, että koko Uusimaa haluaa kuulua metropolialueeseen. Monet kunnat haluavat olla osa metropolialuetta silloin, kun näkevät hyötyvänsä siitä, mutta eivät silloin, kun pitäisi tasata vastuuta asunnottomista, maahanmuuttajista tai segregaatian estämisestä.

Jollei selkeää seutuhallintoa saada aikaiseksi, jää vain kaksi vaihtoehtoa: joko jatkaa nykyistä vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa himmeliyhteistyötä tai siirtää seudullisia tehtäviä Uudenmaan liittoon ja sen yhteyteen mahdollisesti perustettavaan metropolijaostoon. Kummatkin mallit ovat huonoja ja päätöksenteon osalta epädemokraattisia. Nykyisenkaltainen seutuyhteistyö merkitsisi kuntakohtaisen kapean ajattelun ja yksipuolisten intressien puolustamisen jatkumista. Kuntienvälinen kilpailu hyvistä veronmaksajista jatkuisi edelleen.

Jos kuitenkin käy niin, että Vantaan päätös on kielteinen sekä kuntien yhdistymisen selvittämiseksi että seutuvaltuustolle, on varmaan syytä miettiä kaikessa rauhassa, miten tästä eteenpäin. Kaksiportaisen seutuhallintaselvityksen loppuraporttiinhan hyväksyttiin seurantaryhmältä seuraava kirjaus: "Seurantaryhmä pitää tärkeänä, että Helsingin seudun 14 kuntaa valmistellessaan vuonna 2011 yhteisiä hallitusohjelmatarjoituksia ottavat kantaa maankäytön, asumisen, liikenteen, ympäristöasioiden ja muiden mahdollisten seututasolla valmisteltavien ja käsiteltävien asioiden laajuuteen, uuden seudullisen toimielimen tarpeeseen tai olemassa olevien toimielimien tehtävän laajentamiseen." Helppo tehtävä se ei tule olemaan, tämä tuli meille varmaan kaikille selväksi 14 kunnan valtuustojen yhteisessä infotilaisuudessa.

Monissa poliittisissa ryhmissä uskoo vahvaa uskoa yritysten tai kuntien keskinäiseen kilpailuun, jonka avulla pääkaupunkiseutu, tai ainakin Helsinki, pärjäisi kansainvälisessä kilpailussa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi haluaisin todeta, että olivatpa päätökset tänään täällä

31.1.2011

Helsingissä ja Vantaalla mitkä tahansa, yhteistyötä tulee jatkaa eikä keskinäiseen nokitteluun ole varaa.

Kiitos.

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande.

SFP:s fullmäktigegrupp har i olika sammanhang diskuterat risker och möjligheter i samband med en fusion av städerna Helsingfors och Vanda. Vi har också diskuterat utmaningar med stadens tjänstemannaledning. Slutresultatet av alla överläggningar kunde kanske karaktäriseras så här. Tjänstemännen som skötte det praktiska utredningsarbetet har gjort en jättelik insats och samlat ihop ett material, som i och för sig kunde fungera som en grundkurs för alla förhoppningsfyllda kandidater i nästa kommunalval. Men det finns en hel del möjligheter men också ett stort antal allvarliga problem.

Ajalliset raamit tälle keskustelulle eivät anna tilaisuutta käsitellä kaikkia näitä ongelmakohtia, joita pitäisi selvittää ennen kuin lopulliset päätökset tehdään. Nostan siitä syystä esille ainoastaan keskeisimmät.

Kuntalain mahdollistama demokratia on sekä merkityksellinen että merkillinen. Toisaalta kunnan päättäjät ovat jokapäiväisessä elämässään lähempänä ja samojen haasteiden kanssa tekemisissä kuin suurin osa kuntalaisista. Erilaiset asuntoalueiden tempaukset osoittavat, että hyvin hoidettu ja hauska tempaus vaikuttaa päätöksentekoon. Juuri tässä mielessä kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet ovat erittäin suuret, ja kyynisimmät kunnanjohtajat – ei siis Helsingissä tietenkään - sanovat siksi, että kuntien pitääkin olla aina talousongelmien veitsenterällä tasapainoilemassa, jotta kunnan politiikoilla ei olisi mahdollisuutta alistua kuntalaisten vaatimusten edessä.

Toisaalta taas kunnanvaltuuston jäsen on virkamiesjohdon esittelyoikeuden armoilla, Helsingin perinteisessä päätöksenteossa tämä on kauniisti ilmaistuna erityisen mielenkiintoinen ongelma. Se rivivaltuutettu, joka tänään voi nousta puhujapönttöön ja kertoa, miten laajalti hän on jo kahden ensimmäisen vuoden aikana toteuttanut suurimman osan vaalilupauksistaan, on niitä antanut ihailtavan vähän – jos ollenkaan.

31.1.2011

Tässä mielessä Helsingissä vallitsee jonkinlainen demokratiavaje. Selvityksessä tämä sai symbolisen ilmauksensa kahden ryhmän nimityksissä. Virkamiesjohto muodostu ohjausryhmän ja luottamushenkilöt seurantar ryhmän. Viejäryhmä ja vikisijäryhmä olisivat olleet yhtä sattuvia nimityksiä.

Yhdistetyn miljoonakaupungin demokraattiset haasteet tulevat siis olemaan mittavia. Hallinnollisessa mielessä suuria metropoliyksiköitä löytyy kyllä aika läheltä, mutta itäsuunnassa, eivätkä niiden esimerkit oikein innosta. Jo tässä vaiheessa meillä on laajaa yhteistyötä alueen muiden kuntien kanssa, mutta muodossa, joka synnyttää sekä maksuvajeen että demokratiavajeen. Tässä mielessä olisi tarkoituksenmukaista pohtia koko pääkaupunkiseutua yhdistävää ja demokraattisesti valittua seutuhallintoa.

Toinen ja erittäin vakava ongelma piirtyy selvityksen kuvauksissa Helsingin ja Vantaan sisäisestä eriarvoistumisesta. On kaupunginosia, jotka kehittyvät suotuisasti ja joissa liike-elämän palvelut siitä syystä ovat erittäin hyvä. Sitten tulevat ne kaupunginosat, joissa sosiaalinen kehitys on hyvin ongelmallinen ja joissa kansalaisten ja asukkaiden tuska on melkein pä käsin kosketeltavissa. Tätäkään kehitystä yhdistäminen ei auta, ja lisäongelmia on jo tiedossa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ennakkotiedot tutkimuksessa, jossa on 60 000 vuonna 1987 syntyneen nuoren aikuisen elämänmenoa syynäty oikein kunnolla, osoittavat, että meidän sosiaaliset haasteemme pikemminkin synkistyvät ja pahenevat.

Se mitä tutkimuksen tuloksista toistaiseksi on kerrottu, antaa aihetta yhteen vakavaan johtopäätökseen: leimaantuminen on lapsen ja nuoren kannalta hyvin ongelmallista, ja jos odotuksia ei ole, suoriutuminen on sen mukaista. Eli kaikilla tulisi edes pyrkimyksenä olla samanlaiset tasa-arvoiset olosuhteet hyvään elämään, ja jos koti- ja kasvatusympäristö eivät tue riittävästi, päiväkotia ja koulu voivat olla niitä, joissa tukea ja kiinnostusta tarjotaan. Ennalta ehkäisevät palvelut ja ongelmien varhainen huomaaminen ovat aivan oleellisia. Helsingille ja Vantaalle on siis luvassa rutkasti ongelmia.

Sekä viejä- että vikisijäryhmässä on keskusteltu niistä mittavista hallinnon järkiperaistämismahdollisuuksista, joita kaupunkien yhdistäminen avaisi. Järkiperaistämistä voi kuitenkin tapahtua monella eri tavalla, se voi tapahtua hallinnon, talouden, työntekijöiden ja asukkaiden ehdoilla. Tätäkin asiaa pitäisi avata ja suhteuttaa hallinnon järkiperaistämistä tulevaisuuden todellisiin haasteisiin.

31.1.2011

Kolmas ongelma liittyy suoraan talouteen. Mahdollisessa yhdistymisessä tapahtuu mittava omaisuuden uusjako. Me otamme haltuun Vantaan velat ja annamme vantaalaisille meidän omaisuuttamme. Joku voisi väittää tätä hölmöläisyydeksi, mutta sehän ei pidä paikkaansa. Hölmölän ruotsinkielinen vastine on Bemböle. Bemböle sijaitsee Espoossa eikä tähän yhdistämiseen kuulu.

Rkp:n ryhmässä olemme hyvin monipuolisesti keskustelleet eri vaihtoehtoista. Kaikki näkevät ne vakavat haasteet ja ongelmat, jotka liittyvät kaupunkien yhdistämiseen. Ryhmä katsoo tässä vaiheessa – ja ottaen huomioon, että Vantaan kaupunki todennäköisesti tänään tekee kielteisen päätöksen, joka asettaa meidät aika mielenkiintoiseen asemaan, koska olemme ilmeisesti tehneet taktisen virhearvioinnin – että meidän olisi pitänyt edetä toisella tavalla eikä edellyttää ensisijaisesti kaupunkien yhdistämistä. Siitä syystä teen esityksen, joka osittain on vastaehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättäneen merkitä liitteenä olevan Helsingin ja Vantaan mahdollisen yhdistämisen etuja ja haittoja koskevan selvityksen tiedoksi. Kaupunginvaltuusto päättäneen sen lisäksi, että Helsinki ensisijaisesti selvittää koko pääkaupunkiseudun 14 kunnan demokraattisen hallintovallan tuomia etuja.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja lehterillä istuvat kaupunkilaiset.

Helsinki-Vantaan selvitys on laaja raportti, jonka toteutuksesta vastanneita virkamiestyöryhmiä haluan kiittää. Helsingin ja Vantaan toimintaympäristön nykytilannekehityksen osuus käsittää valtavan määrän tietoa. Huomioitavaa on, että useat taulukot päättyvät vuoteen 2008, jolloin taloudellinen taantuma ei vielä vaikuttanut Helsingin elämään. Selvitys tuo selkeimmin esiin toimintakulttuurierot organisaation rakenteessa sekä Helsingissä että Vantaalla. Helsinki-Vantaa-selvityksen seurantaryhmässä oli tavoite jo sinänsä työskennellä ilman yhdistymispyrkimyksen leimaa. Toimeksianto – etujen ja haittojen kartoittaminen mahdollisen yhdistyneen kaupungin näkökulmasta – oli kuvitteellista ja osin mahdotonta. Näkemys yhdistyneestä kunnasta edellyttää erilaisia vaihtoehtoja ja niiden vertailua usealla tasolla. Oliko vertailua riittävästi? Ehkä oli, ehkä ei.

31.1.2011

Meille jaetun loppuraportin johtopäätöksissä on luettavissa sivulla 47, että yksityiskohtainen toteuttamissuunnitelma on odotettavissa vasta yhdistymispäätöksen jälkeen. Myös hintalappu mahdolliselle Helsingin ja Vantaan yhdistymiselle on edelleen hukassa.

Kuntataloustyöryhmältä löytyi kyllä tietoa veroprosenttivaihtoehtoista sähköisten järjestelmien yhtenäistämisen kustannuksiin. Hintahaitari niissäkin oli 10–50 miljoonaa, joten sopiikin kysyä, ovatko tiedot yleensäkin paikkansa pitäviä. Saatiin jopa lukea, että Helsingin palvelutaso olisi toteutettavissa Vantaan hinnoin. Jos se on niin yksinkertaista, miksi sitä ei ole jo toteutettu Helsingissä?

Tosiasia on, että tulevaisuudessa on edessä vaikea yhtälö. Millä tavoin saada raha riittämään yhä velkaisemmaksi käyvässä Helsingin kaupungissa. Turha puhua köyhästä Vantaasta ja rikkaasta Helsingistä, velkaisia taitavat olla molemmat kaupungit. Legendaariseksi vitsiksi on muodostunut kysymys: ”mikä teitä porilaisia oikein vaivaa?” Samoin voi kysyä, ”mikä Helsinkiä vaivaa?” Olemmeko sairastuneet metropolia-tautiin? Suuri ei aina ole kaunista eikä aina hyvin hallittavaa. Miten käy hallinnon läpinäkyvyyden byrokratian kiemuroissa ja millaisin kustannuksin? Miten käy kansalaisvaikuttamisen ja demokratian? Valta valuu entistä enemmän virkamiehille, ja suuruus takaa sen, ettei kukaan oikein loppujen lopuksi tiedä, mitä oikea käsi tekee ja kenen on vastuu.

Mahdollisen yhdistymisen jälkeisen siirtymävaiheen aikana väki ei vähene, ellei sitten tehostamisen nimissä saneerata ruohonjuuritasolla. Näyttäkää minulle se johtotason henkilö, joka on vapaaehtoisesti luopunut vallastaan vaikka olisi rikkeitäkin tehnyt. Kaupunkien yhdistyminen ei ole yhteistyön tae eikä välttämättä johda säästöihin. Yhteistyö on tärkeää yli kaupunkirajojen eri sektoreilla.

Maankäytön osalta lähihistoriasta kuitenkin tiedämme, ettei Helsinki ole tarvinnut kuntaliitoksia maata hankkiessaan, miksi nyt? En tietenkään odota, että Helsinki kaappaisi Vantaata. Entä segregatio? Onko se Helsingin hallinnassa, vai onko kaupunkiemme syntymässä toivottuja ja ei-toivottuja asuinalueita? Tämä lisää kuitenkin kaupunkilaisten eriarvoistumista entisestään. Toimivat liikennejärjestelyt ja palveluverkko ovat keskeisiä tekijöitä ihmisten arjessa.

Helsingin palveluverkkotyöryhmä on jo esitellyt osaamistaan. Kaupunkilaisten huoli palveluiden säilymisestä on aiheellinen. Helsinki-Vantaa-selvityksessä mainittiin, että yhdistyminen nopeuttaa palvelurakennemuutosta ja sosiaali- ja terveystalouden

31.1.2011

palvelurakenteita kevennetään.

Kaupunkilaisille on luotu ruusuisia kuvia kaupunkien yhdistämisen vaikutuksista, mutta onko arkitotuus toisenlainen? Tyhmintä on, jos nyt kehtaamme väittää näillä tiedoilla, että Helsingin ja Vantaan kaupungit kannattaa yhdistää.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei kannata Helsingin ja Vantaan kaupunkien yhdistämistä. Ehdotan, että kaupunginvaltuusto päättäne merkittä liitteenä olevan Helsingin ja Vantaan mahdollisen yhdistymisen etuja ja haittoja koskevan selvityksen tiedoksi. Samalla kaupunginvaltuusto päättäne, ettei se käynnistä kuntajakolaissa edellytetyllä tavalla Helsingin ja Vantaan kaupunkien yhdistymisen ja yhdistymissopimuksen valmistelua. Olipa tämän illan tulos tässä kokouksessa mikä tahansa, ehdotan kuitenkin – ja kannatan – yhteistyötä kaikilla sektoreilla.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, kunnioitettu. Hyvät valtuutetut ja helsinkiläiset.

On vaikea ymmärtää päätöksenteon hitautta tässä prosessissa, jonka historiallisia ulottuvuuksia viimeisen 10 vuoden ajalta kaupunginjohtaja elegantisti availi. Silti sen lopputuloksen ymmärtävät eri puolilla maat, valtiot ja kansakunnat. Tarvitaan pääkaupunki, joka on samalla kertaa kansallisesti eheä ja kansainvälisesti kilpailukykyinen. Suuruus tässä kohdin voi olla arvo sinänsä. Koko ja arvovalta kulkevat ykköskaupungin kohdalla käsi kädessä. Siksi on vaikea ymmärtää pääkaupunkiseudun kuntien peräti vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen jatkuvaa jahkailua asiassa ja halua pysyä itsenäisenä.

Sille varmasti on selityksensä hiljaisessa tiedossa, jonka liikkuminen etenee sukupolvelta toiselle, joka kietoutuu sanaan ”kunta” – kunnallinen itsehallinto osana perustuslakia, järjestelmää ja identiteettiä, joka antaa meille yhteisöllisen olemassaolo-oikeuden. Ei ole siis ihmeellistä, että sana ”kunta” ja siihen kietoutuvat monet merkitykset – yhteiskunta, kansakunta, eduskunta, ihmiskunta, kaupunkikunta – leimaavat hyvin vahvasti meidän identiteettiämme. Valta – siitä on vaikea luopua, mutta vielä vaikeampi on luopua identiteetistä, joka kietoutuu sanaan ”kunta”, sen edustamien asioiden, ihmisten tai ilmiöiden joukkoon ja ryhmään, joka on meille tärkeä,

31.1.2011

erittäin tärkeä, identiteetin antaja.

Joka tapauksessa kunta ja yhteiskunta ovat viimeisen 10 vuoden aikana marssineet kaikkialla maailmassa kohti yhä kasvavia metropolialueita. Monissa Euroopan maissa näemme, miten vahvat pääkaupunkiseudut tänään ovat ottaneet supervaltioiden aseman. Ne hahmottavat identiteettiä, kulttuurista kehitystä ja antavat politiikalle raamin. Miten tässä kilpailevien kaupunkien maailmassa houkuttelevuus – erityisesti alueen houkuttelevuus – määritellään, on vaikeaa. Vetovoimatekijät tuntuvat elävän jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Milloin se on kulttuuria, milloin elinkeinoelämää, milloin museotoimintaa tai matkailua?

Yhtä kaikki tiedetään, että osaava työvoima kaikkialla tuo kaupunkiin sitä hyödyntävää yritystoimintaa, joka puolestaan vetää uutta osaamista ja uusia yrittäjiä. Kaupunkitutkimuksessa korostuu juuri tämä lähtökohta. Alueet menestyvät, kun palvelut ovat vireitä, kulttuuritoiminta kukoistaa, asuminen, liikenne ja fyysinen ympäristö ratkaistaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Me Keskustassa olemme aina korostaneet uudistusten tarvetta, jotta voidaan turvata palvelut, niiden toimivuus. Kuntarajojen uudistaminen tai hallinnon itsetarkoituksellinen ravistelu ei ole tärkeää, jos tämä lähtökohta ei toteudu. Siksi asukkaiden mielipide on tärkeä, ja miten vain etenemme, neuvoa-antava kansanäänestys on meillä koettu aina tavattoman tärkeäksi. On tärkeä saada aikaan uudistuksia, jotka edistävät kansalaisten hyvinvointia. Uudistuksia ei tehdä virkamiehiä tai poliitikkoja varten. Siksi rakenteiden sijaan on kiinnitettävä huomiota prosesseihin, joiden avulla asiat voidaan tulevaisuudessa tehdä paremmin ja tehokkaammin. Se ei aina vaadi rahaa tai rajuja uudistuksia – se vaatii kykyä hypätä uuteen visioon luovasti, ottaa tilanteesta kiinni. Sellainen momentum on mielestäni juuri nyt käynnissä.

Tässä keskustelussa omasta mielestäni olisi pitänyt kuunnella tulevaisuuden tekijöitä, nuoria ihmisiä. Tässä tuntuu olevan nyt aika pitkälti, että tämä selvitystyö tehdään 60-lukulaisen suunnitteluajattelun ehdoilla, jossa raavitaan kokoon kaikki mahdollinen tieto mutta silti visio, uskallus, tuntuu uupuvan. Asioiden pitäisi olla toisinpäin.

Eri yhteyksissä sopii myös korostaa, että Helsingin kehittäminen ei ole vain helsinkiläisten asia vaan pääkaupunki ja pääkaupunkiseutu on koko Suomen asia. Me emme kilpaile muun Suomen kanssa, päinvastoin, me vahvistamme kansallista kehitystä. Siksi Helsinki on

31.1.2011

käyntikortti maailmalle ja alueen kansantalouden merkitys on tavattoman tärkeä.

Kun 2000-luvun alun historia kirjoitetaan, voidaan todeta, että Vanhasen ja Kiviniemen hallitukset ovat käynnistäneet monia hankkeita pääkaupunkiseudun aseman turvaamiseksi yllämainitussa kansainvälisessä kilpailussa. Kansainvälisestä kilpailukykymittauksesta huolimatta kyky houkutella ulkomaisia investointeja ja yrityksiä ei ole täysin täyttänyt odotuksia. Vastikään käyty Guggenheim-keskustelu siivilöi haaviin jutun Australiasta: Canberra News kirjoitti Helsingistä ”as a struggling city” – kamppailevana kaupunkina. Tämä mielikuvien maailma on välillä yllättävä ja kiinnostava.

Palataan alueen kilpailukykyyn, josta Helsingin ikuisuuskysymys eli asumisen laatu, määrä, on todella tärkeä meille. Liikenne on toinen kallis pullonkaula. On tärkeää saada ratkaisuja, jotka edistävät liikenteen, työmatkojen joustavuutta ja asioiden hoitamista. Jälleen tarvitaan ennakkoluulottomuutta ja rohkeutta hakea uusia keinoja ja malleja tälläkin alalla. Yksi pieni yksityiskohta, jos katsotaan Helsinkiä ja Vantaata: ne muodostavat yhdessä kiinnostavan kulttuurimaisemakokonaisuuden. Helsinki ehkä hieman keinotekoisena pääkaupunkina, yhdistyneenä Vantaan maisemaan, vanhan Helsingin pitäjän historiallinen ympäristö tuottaisi varsin kiinnostavan ja vetovoimaisen kokonaisuuden. Tätäkin tulisi katsoa mahdollisessa yhdentymisselvityksessä tietynlaisella uudella uteliaisuudella kestävän yhteiskuntarakenteen eräänä mallina.

Meidän metropolialueemme kilpailuetuna on osaava työvoima, koulutettu työvoima, turvallisuus ja yhteiskunnallinen vakaus. Tätä vakautta on kuntapolitiikalla tuotettu jo vuodesta 1875. Ne ovat siis meille keskeisiä arvoja, joita puolustamme. Tulee katsoa tulevaisuuteen, että tämä vakaus säilyy.

Kun nyt käsittelemme tätä mahdollista yhdentymissopimuksen valmistelua, on helppo kaivautua – kuten aikaisemmat puhujat ovat todenneet – puolesta- tai vastaan-puolueisiin. Meidän päättäjien on kyettävä katsomaan tulevaisuuteen, siis kauas tulevaisuuteen. Ei huomiseen tai tämän kokouksen jälkeiseen tilaisuuteen, vaan myös 100 vuoden kuluttua on huolehdittava, että tämä alue säilyy vireänä, ennen kaikkea nuorten kannalta, ja takaamme hyvän ympäristön laajalle joukolle alueen asukkaita.

Keskustan valtuustoryhmä Helsingissä on ollut sillä kannalla, että pidemmällä tähtäimellä on järkevä tavoitella pääkaupunkiseudun

31.1.2011

kuntien yhdistämistä. Kannatamme siis ilman muuta, että käynnistetään selvitystyö, jossa käydään läpi Helsingin ja Vantaan yhdistämisen etuja ja haittoja. Myös seuraavan hallituksen ohjelmaan tulee kirjata selkeät linjat sille, miten pääkaupunkiseutua kehitetään osana koko Suomen kehittämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut ja muut kuulijat.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa päätösehdotuksen hyväksymistä. Kannatamme kuntajakolain edellyttämällä tavalla Helsingin ja Vantaan yhdistymisen valmistelua. Kannatamme myös kaksipuolaisen seutuhallinnon selvittämistä, mikäli yhdistymisasiain valmistelua myös jatketaan. Pidämme oleellisena, että mahdollisesta Helsingin ja Vantaan yhdistymisestä järjestetään kunnallinen kansanäänestys.

Viime vaiheessa tullut lisäys kaksipuolaisen hallinnon jatkoselvityksestä on hyvä, sillä nyt olemme valmiita kulkemaan Vantaan kanssa eteenpäin sekä yhdistymiskysymyksessä että tämän kaksipuolaisen seutuhallinnon selvittämisasiassa. Jos Vantaa torjuu tämän mahdollisuuden, herää kysymys, oliko kaksipuolaisen hallinnon selvittäminen tarkoitettu todella vakavasti otettavaksi, vai oliko se muuten tehty esitys.

Tänään pitkä prosessi saavuttaa yhden merkittävistä välietapeista. Aikanaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten yhteistyö oli tarpeettoman vähäistä. Kirjastojen yhteistyö oli toki mallikasta, mutta YTV:n johtama yhteistyö esim. joukkoliikenneasioissa osoitti jo, ettei kaupunkilaisen kannalta kaikki ollut kohdallaan. Silloisen kuntaministeri Hannes Mannisen toiminta sai kuitenkin hiljaiselon loppumaan. Hän käytti tuota shakkipelin vanhaa viisautta: uhkaus on vahvempi kuin sen toteutus. Kuntaministerihän antoi ymmärtää, että valtiovallan pitää mahdollisesti puuttua asiaan, jos kunnat eivät itse osaa järjestää yhteistyötään. Kuin taikauskusta Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen heräsivät. Yhtäkkiä kaikki olivat kovasti tekemässä keskinäistä yhteistyötä, jotta yhteistyötä ei jouduttaisi tekemään valtion ehdoilla.

Uskon, että suuri osa noista yhteistyöpyrkimyksistä oli aitoja, koska tuloksiakin on syntynyt. Ei siis ollut kyse vain yhteistyön

31.1.2011

näyttelemisestä.

Kuntarajat ovat hallinnollisia rajoja, joiden tulee häiritä ihmisten elämää mahdollisimman vähän. Vaikka periaatteessa moni asia on hoidettavissa ilman kuntaliitosta, valitettavasti käytännössä asiat eivät näin hoidu. Tässä tilanteessa käytäntö on periaatetta tärkeämpi. Valitettavasti kuitenkin yhä esiintyy nurkkakuntaista pyrkimystä syödä rusinat Helsingin pullasta ilman, että sen pullan leipomiseen olisi täysimääräisesti osallistuttu.

Tässä yhteistyöprosessissa Espoo on ollut se nihkeämpi näistä kahdesta isommasta kumppanistamme. Sehän halusi tutkia pääkaupunkiseudun kilpailukykyä mutta asetti rajauksen, että yhdistyminen ei saa olla se oikea vastaus, miten voitaisiin tätä kilpailukykyä parhaiten parantaa. Tällaisen tutkimuksen arvo ei ole kovin korkea.

Vantaa sen sijaan halusi nämä kaksi selvitystä, ja minusta Helsinki teki aivan oikein suostuessaan molempiin selvityksiin. Mitä tuli tuohon Sipoon liitosasiaan, Vantaa osoitti myös siinä yhteistyötä ja yhteistyöhalukkuutta Helsingin kanssa.

Mutta tähän koko kysymykseen liittyy sellainen asia, mitä kutsuisin jäävin demokratian ongelmaksi. Miten voi olla mahdollista, että vantaalaiset saattavat kannattaa yhdistymistä mutta Vantaan päätöksentekijät eivät? Tämä on varsin loogista, jos kyseessä on itsekkäät ihmiset, niin kuin me yleensä olemme. Koska jos liitetään Helsinki ja Vantaa yhteen, uudessa kaupunginvaltuustossa noin suurin piirtein joka 4. helsinkiläinen valtuutettu menettää paikkansa mutta noin 2/3 Vantaan valtuutetuista jää entisiksi valtuutetuiksi. Lisäksi hallinnon pieneneminen voi johtaa siihen, että virkamiespaikkojakaan ei ole niin paljon, joka tietenkin voi aiheuttaa nihkeyttä virkamiehissäkkin liitokseen.

Osalla tämä saattaa olla selkeästi mielessä, mutta väitän, että monella sellaisellakin, joka ei ajattele tätä avoimen itsekkäästi, se kuitenkin jollakin tavalla on takaraivossa vaikuttamassa siihen suuntaan, mihin tässä kysymyksessä lopulta kallistuu.

Edustuksellisen demokratian ei mielestäni tule estää todellisen demokratian toteutumista; edustuksellisen demokratian tulee palvella sitä. Sen takia olen sitä mieltä, että mikäli Vantaa ja sen kunnalliset päättäjät päättävät torjua tämän asian etenemisen, niin on tärkeää, että vantaalaiset tietävät Helsingin olevan valmis etenemään tässä yhdistymisasiassa. Mikäli vantaalaiset kaupunkilaiset ottavat asian

31.1.2011

omiin käsiinsä, keräävät riittävästi nimiä kunnallisen kansanäänestyksen saamisesta tässä asiassa, niin olen varsin vakuuttunut, että Vantaan kaupunginvaltuusto kunnioittaa Vantaan neuvoa-antavan kansanäänestyksen tulosta. Eli tällä tavalla varsinainen demokratia voisi voittaa sellaisen edustuksellisen demokratian, joka rakenteellisista syistä estää sen.

Yksityisyrietykset pyrkivät kannattaviin ratkaisuihin. Kunnallispuolella paine tehokkuuteen on vähäisempi, sillä veroja voidaan korottaa ja siten hankkia lisätuloja. Sen sijaan yksityisyrietykset joutuvat kiinnittämään huomiota tehokkuuteen enemmän. Jos kysymys olisi kahden yrityksen yhteenliittymisestä, olen varsin vakuuttunut, että tämä ei olisi mikään suuri ongelma, mutta kunnallisen luonteensa puolesta on mahdollista, että tämä hanke ei johda toivottuun lopputulokseen.

Loppujen lopuksi tärkeintä on se, että kuntalaisten oma etu tulee toteutumaan niin Helsingissä kuin Vantaalla. On tärkeää, että kuntalaiset saavat sanoa viimeisen sanan.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Suomen kommunistisen puolueen ja Helsinki-listojen ryhmä vastustaa Helsingin ja Vantaan yhdistämistä. Tämä Suur-Helsingin puuhaaminen ei ole lähtenyt asukkaiden tarpeista vaan kansainvälisten yritysten, kauppakamarien, gryndereiden, porvarihallituksen ja Helsingin johtavien virkamiesten pyrkimyksistä. Tätä kuvaa se, että meille jaetusta yli 700 sivun selvityksestä ei löydy mitään arviota asukkaiden palvelujen kehittämisen tarpeista eikä mitään konkreettista siitä, miten Suur-Helsinki vaikuttaisi palvelujen saatavuuteen eri alueilla ja eri väestöryhmien kannalta.

Kuntaliitos on Troijan hevonen, jonka avulla yritetään ajaa läpi ns. Pajusen listasta tuttua lähipalvelujen karsimista, työntekijöiden vähentämistä ja palvelujen vähittäistä yksityistämistä. Suur-Helsinkiä innolla ajavan Helsingin Sanomien pääkirjoitustoimituksen mukaan ”nykyisen tiheän palveluverkon byrokratian räjäyttäminen ja pakollinen karsiminen onnistuu vain, jos pannaan kaikki uusiksi”. Ja tämä on sanatarkka sitaatti Helsingin Sanomien syksyisestä pääkirjoituksen perustelusta kuntaliitokselle.

31.1.2011

Oikeastaan ainoa asia, joka käy meille jaetusta yli 700 sivun aineistosta selväksi, on se, että Helsingin ja Vantaan yhdistämisellä ei saavuteta juuri mitään sellaista etua asukkaille, jota ei voida toteuttaa jo nyt kuntien yhteistyöllä. Palveluja voidaan jo nyt järjestää yli kuntarajojen. Palvelujen osalta kuntaliitoksen varsinainen tavoite näyttääkin olevan palvelurakenteiden muuttaminen, niin että lähipalveluja lopetetaan ja henkilöstöä vähennetään.

Kuntaliitosta on perusteltu täälläkin erityisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisellä. Juuri nämä asiat ovat kuitenkin sellaisia, joissa tarvitaan ilman muuta laajempaa, koko pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun yhteistyötä. Helsingin ja Vantaan yhdistämisellä pikemminkin vaikeutettaisiin kuin edistettäisiin tätä laajaa seutuyhteistyötä. Pahimmillaan Suur-Helsinki voi voimistaa seudun eriytymistä, kun esim. Espoo ja Kauniainen kulkevat eri latuja kuin Helsinki ja Vantaa tai kun lähipalveluja vähennetään Suur-Helsingissä.

Helsingin Sanomien pääkirjoittaja perusteli kuntaliitosta myös sillä, että tiet eivät pääty kuntien rajoille ja Suur-Helsinki tuo etua joukkoliikenteen käyttäjille. Todellisuudessa joukkoliikenteestäjän päätetään jo nyt Helsingin seudun kuntayhtymässä, eivätkä tiet taida päättyä myöskään Vantaan rajoille. Sama koskee monia muitakin seudullisia palveluja.

Helsingin seudun kauppakamari on vedonnut meihin valtuutettuihin omalla kannanotollaan, jossa se kertoo kiitettävän avoimesti, miksi kuntaliitos pitää tehdä. Kauppakamarin mukaan sillä voidaan leikata palveluista ja hankinnoista noin 370 miljoonaa euroa, voidaan tehosta pääomien kiertoa myymällä kuntalaisten omaisuutta 2–3 miljardilla eurolla, voidaan vapauttaa energialaitoksiin sidottuja pääomia eli yksityistää niitä, voidaan fuusioda asuntoyhtiöt sekä kilpailuttaa, yhtiöittää ja yksityistä kuntalaisten palveluja ja varoja. Rakennusliikkeet puolestaan ovat kertoneet havittelevansa lisää suuria rakennuskohteita, mm. eräiltä Helsingin ja Vantaan rajaseutujen viheralueiden vyöhykkeiltä.

Kuntien palvelujen karsimiselle ja yksityistämiselle ei löydy asukkaiden enemmistön tukea. Onko tässä syy siihen, että kaupunginhallituksen esityksessä ei ole vielä mitään konkreettista siitä, miten lisätään asukkaiden päätösvaltaa erityisesti palveluja koskeissa ratkaisuisa, esim. osallistuvan budjetoimisen ja kaupunginosavaltuustojen kautta? Perustuslain mukaanhan kunnallisen demokratian pitäisi olla nimenomaan asukkaiden itsehallintoa. Tässä selvityksessä korostettu

31.1.2011

palvelurakenteiden ja muiden muutosten toteuttaminen mahdollisimman nopealla aikataululla ja ennalta tehtyjen suunnitelmien mukaisesti tarkoittaisi sekin asukkaiden sivuuttamista.

Skp:n ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä ei tarvita enää lisää selvityksiä kuntaliitoksesta. Sen sijaan tarvitaan toimia lähipalvelujen turvaamiseksi, palvelujen jatkuvan alibudjetoimisen lopettamiseksi, henkilöstön määrän lisäämiseksi ja osallistuvan demokratian kehittämiseksi. Sen sijaan, että maan hallitus painostaa kuntaliitokseen, pitäisi hallituksen osaltaan vahvistaa kuntapalvelujen rahoitusta, esim. palauttamalla leikattuja valtionosuuksia ja lopettamalla pääomatulojen verovapaus kunnallisverotuksessa.

Lisäksi Helsingin seudulle tarvitaan vaaleilla valittava demokraattinen seutuvaltuusto, jonka alaisuuteen kootaan nykyinen hajanainen ja epädemokraattinen seutuyhteistyö.

Arvoisa puheenjohtaja.

On hyvä, että Vantaalla harkitaan asiaa omista, Vantaan asukkaiden, palvelujen ja demokraattisten vaikutusmahdollisuuksien lähtökohdista. On myös hyvä, että täällä on jo eräissä aiemmissa puheenvuoroissa – tarkoitan valtuutettu Heinäluomaa ja Torvaldsia – otettu esille se, että tälle asialle löytyy, siis kuntaliitokselle, myös vaihtoehtoja. Valitettavasti noissa mainituissa puheenvuoroissa ei kuitenkaan otettu vielä selvää kantaa itse kuntaliitokseen. Siksi kannatan valtuutettu Hurun esitystä, jonka mukaan tämä selvitys merkitään vain tiedoksi ja todetaan, että se ei anna aihetta jatkotoimenpiteille.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Hiltunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä en malttaisi olla katsomatta, minkälainen olisi se uusi Helsinki, joka syntyisi, kun Helsinki ja Vantaa -liitos toteutuu. Siinä olisi noin 800 000 asukasta, ja arvelen, että tästä uudesta Helsingistä tulisi Itämeren alueen merkittävä metropoli jo sinänsä. Kannatan tätä kuntajakolain mukaisen selvitystyön käynnistämistä, ja mielestäni tämä prosessi voisi olla tavoiteltava ensivaihe siihen kehitykseen, joka lopulta johtaisi pääkaupunkiseudun kaikkien neljän kunnan liitokseen.

Kuntajakolaki, joka astui voimaan viime vuoden alusta, haluaa nostaa kunnat keskiöön silloin, kun kuntaliitoksista päätetään, selvitetään, niitä

31.1.2011

valmistellaan ja lopullisia liitospäätöksiä tehdään. Mielestäni Helsingin ja Vantaan tulisi nyt tarttua siihen mahdollisuuteen, että me otamme ohjat omiin käsiimme. Suomessa on tämän uuden lain hengessä toteutettu strategisia liitoksia, jotka voisivat olla samankaltaisia prosesseina kuin Helsinki-Vantaa. Ne ovat Jyväskylä, Kouvola ja nyt Uusi Oulu. Oulun seutu, Uusi Oulu -käsite on mielestäni ihan hyvä kloonata tähän uuteen Helsinki-käsitteeseen. Kun katsotaan näin suurten alueiden tulevaisuutta ja liitosmahdollisuuksia, silloin emme voi ajatella vain sitä tilannetta, jossa nyt elämme, vaan täytyy suunnata katseet 20, 30 vuoden päähän tulevaisuuteen. Valtuutettu Kolbe taisi ottaa 100 vuoden perspektiivin.

Minusta kaupunginhallitus teki hyvää työtä, kun se nosti tämän lähidemokratian yhdeksi jatkotyön keskeiseksi hankkeeksi. Täällä ainakin valtuutetut Puoskari ja Heinäluoma toivat esille käsitteen ”kaupunginosavaltuustot”. Olen miettinyt tätä kovasti, kun aika pitkään olen kuntien elämää katsonut, ja tiedän, että Oulussahan oli kaupunginosavaltuustokokeilut. Ne on tavallaan jouduttu vetämään takaisin, ei ole ihan onnistuneita malleja Suomessa kehitetty. Mutta nyt kun mietin, että eduskunnassa ja valtion puolella käydään tätä vaalialuejako-keskustelua, niin entäpä jos meillä olisikin täällä suuren, yhdistetyn, 800 000 asukkaan uudessa Helsingissä vaalialuejako, joka takaisi sen, että joka tapauksessa kaikki asuinalueet saisivat ainakin minimimäärän, yksi tai kaksi valtuutettua, uuteen valtuustoon. Ja tämä ei sulkisi pois – edustaja Puoskari tai valtuutettu Puoskari – sitä, että voisi olla...

Välihuuto!

...niin, toivon mukaan edustaja – kaupunginosavaltuustot.

Sitten vielä menen tähän seutukysymykseen. Pitää päättää, mitkä ovat metropolialueen seutuja, seutukuntia. Nyt 14 kuntaa. Porvoo, Lohja ovat pyytäneet päästä mukaan. Mitä jää Uudenmaan liitolle? Jää ainoastaan Loviisa, Raasepori, Tammisaari, Hanko nykyisen Uudenmaan liiton alueista. Me puhumme seutuhallinnosta, mutta meidän täytyy pohtia tämä asia. Kannatan sitä, että kansanäänestyksellä liitos ratkaistaan, mutta myös, mikäli seutuhallinto kehitetään niin vaaleilla valittu hallintoelin siihen, ja päätös siitä, mitä tehtäviä se tekee.

Valtuutettu Bryggare

31.1.2011

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan selvityshenkilön asettamista eli kaupunginhallituksen esitystä. Ihmisille oikeasti taitaa olla tärkeämpää todella ne kunnalliset palvelut, millä tavalla päivähoido pelaa, millä tavalla sairaanhoito, ne lähellä olevat asiat. Minä en ole kuullut sellaista valtavaa kansalaiskeskustelua kunta-asetelmasta. Sitä aina käydään, sitä tullaan käymään – oli tällä alueella yksi tai 35 kuntaa. Toivottavasti käydään, sillä emme saa jäädä katsomaan taaksepäin.

Minulla tuli mieleen tässä tilanne, jossa varmaan Helsinkiin oli muutama vuosi sitten, jolloin Haaga oli kauppala, Lauttasaari oli oma hallinnollinen yksikkönsä. Missähän tilanteessa olisimme tällä hetkellä, jos tämä kokonaisuus, joka silloin oli voimassa, missähän tilanteessa olisimme tällä hetkellä palvelujen suhteen? Millä tavalla palvelut toimisivat tällä alueella? Millä tavalla verotulon tasaus toimisi tällä alueella? Millä tavalla se toimii tällä hetkellä suhteessa Kauniainen-Espoo?

Olen hieman huolissani tästä keskustelusta, jossa rakennetaan myös alueiden välille lisää raja-aitoja. Kaupunginosavaltuustot on hyvä ajatus, sitä kannattaa pohtia, mutta kannattaa myös miettiä sitten käytännössä, millä tavoin budjettivaltaa jaetaan, siirretään. Siellä ensimmäisenä ja viimeisenä tavoitteena pitäisi olla tämä segregaaation ehkäisy ja sitä kautta asuntopolitiikka. Me tarvitsemme tänne alueelle yhteisen, selkeän, mahdollisimman laajan hallintomallin, jossa näitä asioita käsitellään, ja nykyinen meno sitä kautta ei vetele. Tällä alueella on viimeisen 20 vuoden aikana tehty valtavasti selvityksiä. Olen kyllä aika lailla varma, että niiden aika alkaa kohta olla ohi, pitää alkaa jo toimia.

Äskeisessä puheenvuorossa valtuutettu Rakel Hiltunen pohti aivan oikein Uudenmaan liiton nykyistä asemaa. Toivon, että tässä tulevassa ja toivon mukaan mahdollisessa metropolihallinnossa oivalletaan sekin ulottuvuus, ei rajata sitä mahdollisen 14 kunnan selvitystä liian tarkasti, katsotaan tulevaisuutta. Uskalletaan myös katsoa hieman eteenpäin. OECD:n yhdessä raportissa Tampere kuuluu tähän pääkaupunkiseutuun. Ei katsota ihan vain tätä pientä pääkaupunkiseutua vaan laajemmin.

Toivon, että tämä ilta ei ole viimeinen, jossa pääsemme keskustelemaan tämän alueen tulevaisuudesta, tämän alueen hyvinvoinnista. Toivon mukaan tämä on lähtölaukaus tulevalle keskustelulle siitä, millä tavalla todella otamme niitä askeleita. 20

31.1.2011

vuotta sitten tänne tullessani, siis valtuutettuna, toivoin silloin Helsingin, Vantaan, Espoon ja Kauniaisen fuusiota yhdeksi kunnaksi – toivon sitä tietysti edelleenkin. Ne tavat, joilla se tehdään, on sitten toinen juttu.

Tänään toivon mukaan niitä askeleita otetaan, mutta ehkä tämä päätös, joka tehdään, ei sitä tee, mutta toivon mukaan meillä riittää viisautta kuitenkin nähdä, että tuolla jossain ehkä lähitulevaisuudessa löytyy se malli, jolla tämä saadaan toimimaan, sillä ilman kokonaisia, suuria kokonaisuuksia hallinnollisesti emme pääse niihin tavoitteisiin, joita täällä moni muu äskeinen puhuja toivoi: segregaaion poisto, asuntopolitiikka, liikenneyhteydet.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupunkilaiset kannattavat myös Vantaalla ja Helsingissä laajasti yhteistä seutua ja yhteistä kuntaa, mutta poliittisen johtajuuden puute vaikuttaa tämän päivän päätöksenteossa. Jos valmistelu olisi tapahtunut toisin, olisimmeko erilaisessa tilanteessa? Niistä asioista esimerkiksi, mihin demareiden ryhmäpuheenvuorossa puututtiin, olisi pitänyt käydä jo tähän mennessä erittäin syvälinen, poliittinen ja kansalaiskeskustelu, niin ehkä olisimme aivan toisenlaisessa tilanteessa. Olen ollut todella pahoillani ja oikeastaan närkästynytkin tästä valmisteluprosessista, ja siksi vastaisuuden varalle aion käyttää asiassa erittäin kriittisen puheenvuoron.

Minusta vuosisadan ja yhdessä Helsingin ja koko eteläisen Suomen kannalta tärkeimmässä asiassa, alueen yhdistämisestä ja yhteistyötä koskevassa keskustelussa, on ollut sellaista tumpelointia, jotka ei ole pitkään aikaan nähty. Helsingin ja koko Uudenmaan alueen tulevaisuuden kehitys ja menestys on paitsi alueen asukkaiden hyvinvoinnin myös koko Suomen kannalta tämän vuosisadan tärkein kysymys. OECD:n metropolialueiden merkitystä maan kansantaloudelle koskeneen selvityksen mukaan Helsingin seutu on maallemme tärkeämpi kuin Lontoo tai Pariisi omissa maissaan.

Helsingin seudun kansainvälinen merkitys kansantaloudelle ei ole suurimpien metropolien joukossa, mutta maallemme sen merkitys on 7. tärkein. Lisäksi, kun tiedämme, että Helsingin seudulla tuotetaan kolmasosa maan bruttokansantuotteesta, kaikkien vastuunsa tuntevien

31.1.2011

päättäjien pitäisi osallistua alueen tulevaisuuskeskusteluun. Helsingin metropolialueen kehittäminen ei ole pois muulta Suomelta, mutta se on pois kansalaisilta, ellei alueen kilpailukyvyistä ja kehitysedellytyksistä huolehdita.

Mutta millaista keskustelua sitten on käyty? Pelkkää virkamiesliturgiaa ja sitä toistavaa poliittista jargonia sekä tämän hetken tilastotietoihin perustuvaa virkamiesraportointia, mistä kyynisyys ei ole aina tuntunut olevan kaukana. Missä ovat tulevaisuuden visiot, kansalaiskeskustelut, kiivaat poliittiset väittelyt, kansainväliset esimerkit, eduskunnan ja kuntien johtavien poliitikkojen viisaat puheenvuorot? Missä ne ovat olleet? Eivät missään. Vasta tänä iltana on kuultu joitakin.

On ollut vain kuoppiin kaivautuneita Espoon, Helsingin ja Vantaan kyläpoliitikkoja, jotka arvioivat tilannetta vain tämän ja ensi vuoden budjetin näkökulmasta. Näkemykset vuosiksi eteenpäin ovat puuttuneet. Metropolihallintoa koskevat linjaukset määriteltäneen eduskuntavaalien jälkeisen hallituksen ohjelmassa. Tuntuu lohduttomalta ajatella, että alueen kuntapäättäjät luovuttavat valtioneuvostolle oikeutensa tehdä kuntalaisille tärkeitä päätöksiä. Etsikkoaikaa ei ole osattu käyttää hyödyksi poliittiseen valmisteluun ja kansalaiskeskusteluun.

Vuosisadan tärkeimmässä asiassa on puuttunut poliittinen johtajuus täysin, koko areena on jätetty virkamiehille, lähinnä kaupunginjohtajien yhteiseksi nokittelukentäksi. Poliittisilta päättäjiltä on puuttunut rohkeus tarttua asiaan ja johtaa sitä. Siksi minun on kovin vaikea uskoa, että vaaleilla valitut seutuhallinnon valtuutetut toisivat tähän asiaan mitään uutta. Mistä se rohkeus seutuvaltuutetuille tulisi, kun sitä ei näytä olevan kuntavaltuutetuillakaan tärkeissä asioissa?

Olen alusta alkaen ollut yhden vahvan kunnan kannalla mutta en vain 4 vaan 6 kunnan metropolin. Kirkkonummen ja Sipoon saaminen mukaan metropolin kehittämiseen toisi siihen uutta elinkeinopoliittista ulottuvuutta ja ytyä. Mutta jotta tärkeän asian valmistelu ei pysähtyisi tämän hetken näköalattomuuteen, kannatan kuntajakolain mukaisen selvityshenkilön asettamista ja sen rinnalla tapahtuvaa poliittista valmistelua ja kansalaiskeskustelua. Asia on otettava uudella tavalla haltuun, mutta valmistelulle voisi olla eduksi, että poliittiset päättäjät ottaisivat johtajaroolin virkamiesten ja kaupapakamarien sijasta.

31.1.2011

Kunnioitettava rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut läsnäolijat.

Oma selkäydinreaktion on se, että kannatan näiden kaupunkien yhdistämistä – ei vain Helsingin ja Vantaan vaan myös koko seudun. Mutta olen myös valmis muuttamaan mielipiteeni, jos selvitykset niin kertovat. Täällä on nostettu esiin tärkeitä asioita siitä, että jos lähidemokratiaa, osallistumismahdollisuuksia, taloutta ja maankäyttöä ei saataisi näiden kahden kunnan yhteisessä kunnassa järkeväksi, ei niitä ole silloin syytä yhdistää. Ei myöskään kannata tehdä kuntaliitosta, jos muodostuu uusi, vielä voimakkaampi raja muihin kuntiin nähden. Mutta ennen tätä päätöstä minä ainakin haluan nähdä kuntajakolain mukaisen selvitystyypin paperit aiheesta.

Nyt meidän käsissämme on kaupunginhallituksen yksimielinen ehdotus. Siksi vähän ihmettelenkin joitakin täällä lenteleviä vastaehdotuksia. En esim. pysty ymmärtämään valtuutettu Hurun seinälle maalaamia sarvipäitä. Ne osoittavat harvinaisen pientä luottamusta poliittiseen päätöksentekoon. Tällä päätöksellä yhteistyön jatkamisesta ei luovuteta valtaa virkamiehistölle vaan nimenomaan otetaan se poliitikoille. Vain sillä tavalla me pystymme turvaamaan täällä mainitut palvelut, demokratian ja tasapainoisen kehityksen tällä seudulla.

Sen sijaan kielteinen päätös nakertaa kyllä pohjaa sekä tällä seudulla alkaneelta yhteistyöltä että myös valtion metropolipolitiikalta. Ellei tällä seudulla löydy tahtoa ja rohkeutta ja poliittista rohkeutta tehdä päätöksiä selvitysten perusteella, niin miten me voimme odottaa valtiolta erityistä kohtelua metropolipolitiikan muodossa?

Itse ajattelen niin, että jos me nyt hukkaamme tämän tilaisuuden, niin kyllä tämä asia tulee meitä vainoamaan myöhemmin. Tulevat sukupolvet tulevat kysymään meiltä, että miksi ihmeessä me saatoimme antaa tämän historiallisen tilaisuuden mennä ohitse niin Helsingissä kuin Vantaallakin, jossa valtuusto tällä hetkellä myös kokoontuu. Miten me saatoimme antaa tämän seudun segregaaation, verokilpailun ja eripuraisuuden jatkua, kun kaikki mahdollisuudet rakentaa kilpailukykyinen seutu ollaan menettämässä? Toivottavasti selvityksen vastustajilla on vastaukset tähän kysymykseen, kun se meille tullaan myöhemmin esittämään.

Valtuutettu Ojala oli huolissaan siitä, että seutuhallintaselvitys ei etene, ja näinhän asia ei ole. Varmasti aivan pian päästään sitä koskeviin päätöksiin käsiksi, sillä seutuhallintaselvityshän etenee omalla

31.1.2011

raiteellaan ja tämä päätös koskee nyt Helsingin ja Vantaan yhteistä tulevaisuutta.

Vielä lopuksi muutama sana näistä kaupunginosavaltuustoista. Mielestäni meidän pitäisi välttää sellaista traditionaalista ajattelua siinä, että ikään kuin tämä vaaleilla valittava kaupunginosavaltuusto ei ole mikään hallintopalikka, vaan se voisi olla oman kaupunginosansa, ikään kuin oman kylänsä sydän. Se voisi olla se elin, se toimija, joka yhdistää alueen asukkaat, järjestöt, elinkeinoelämän ja rakentaa ikään kuin yhteisen kehittämisalustan sen oman alueen tarpeisiin. Se voisi olla se paikka, joka antaa asukkaille aidon mahdollisuuden osallistua oman alueensa asioiden kehittämiseen. Ainakin minä näen sen sellaisena mahdollisuutena, joka on ehdottomasti tutkittavat ja toivottavasti myös otettava käyttöön.

Valtuutettu Kousa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On selvää, että pääkaupunkiseudun nykyiset kuntarajat ovat keinotekoiset. Toivon, että kollegat Vantaalla ovat yhtä mieltä kanssamme siitä, että Helsingin ja Vantaan osalta aloitettua työtä on syytä jatkaa. Selvitystyö ja mahdollinen yhdistyminen olisi luonteva alku koko pääkaupunkiseudun kehittämiseksi.

Tällä hetkellä alue kärsii epäterveellisestä tilanteesta. Naapurikunnat kilpailevat keskenään veronmaksajista ja yrityksistä, vaikka yhtenäisen metropolialueen pitäisi tulevaisuudessa paitsi palvella entistä paremmin alueen asukkaita ja yrityksiä, kilpailla kansainvälisesti Euroopan metropolien kanssa. Niin kauan kun kunnat ajattelevat lähtökohtaisesti omaa etuaan ja tuhlaavat energiaa keskinäiseen kilpailuun, meidän on hyvin vaikea kehittää kokonaisuutta.

Toivon, että Helsingin lähtökohtaisena tavoitteena on edelleen selvittää paitsi Helsingin ja Vantaan myös Espoon ja Kauniaisten yhdistymisen edellytykset. Viestin valtiolle tulisi olla tämän mukainen kevään hallitusneuvotteluiden alla. Yhtenäinen metropolialue, yksi kaupunki, on paitsi alueen asukkaiden, koko Suomen edun mukaista. Huhut siitä, että Espoo ohjaa asunnottomia Helsinkiin tai siitä, että kaupunkien johto ramppaa kilpakosioretkillä naapurissa – jos mukana on totuuden häivenkään – tuntuvat kertakaikkisen järjettömiltä. Pääkaupunkiseudun kuntien yhdistämisen selvittäminen on mielestäni velvollisuutemme, vaikka lopulta päädyttäisiinkin siihen lopputulemaan, että yhdistyminen

31.1.2011

vaatisi liikaa kompromisseja tai että edut voitaisiin saavuttaa vaikkapa uudenaikaisella sitovalla yhteistyöllä. Selvitys tuottaa joka tapauksessa arvokasta tietoa vähintäänkin oman kaupungin toiminnasta ja eroista naapuriin verrattuna.

Helppohan meidän on täältä huudella muulle Suomelle, että ”yhdistykää ja järjestäkää palvelunne tehokkaammin”, jos emme itse ole valmiita samaan. Toivon, että meillä on poliittista rohkeutta viedä tärkeä selvitystyö loppuun, kun kerran olemme tälle tielle lähteneet.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kahden niinkin ison kaupungin kuin Helsingin ja Vantaan yhdistyminen on valtava haaste, johon tietenkin sisältyy sekä etuja että haittoja. Tähänastisen selvitystyön perusteella näyttää kuitenkin siltä, että edut olisivat maankäytön, liikenteen, palvelujen järjestämisen, joukkoliikenteen kannalta – vain muutamia esimerkkejä mainitakseni – niin suuria, että selvittämistä kannattaa jatkaa. Looginen seuraava askel olisi pohtia, miten haitat kyettäisiin minimoimaan ja miten yhdistäminen voitaisiin parhaiten toteuttaa. Kansalaiskeskustelua on tässä jo ajettu takaa ja minä samoin, meillä on erinomaiset, toimivat kaupunginosayhdistykset, joita voitaisiin hyvin tässä kansalaiskeskustelussa hyödyntää.

Jo tähänastiset selvitykset ovat mielestäni tuottaneet hyödyllistä tietoa molempien kaupunkien päättäjille. Onhan toki aiemminkin seurattu sitä, mitä naapurikaupungeissa tapahtuu, mutta benchmarking on tässä harjoituksessa nostettu sellaiselle tasolle, jota pitäisi toteuttaa koko pääkaupunkiseudulla. Osa selvitystyön tuloksista on vain vahvistanut joitain aiempia käsityksiä, mutta mielestäni loppuraportista löytyy paljon uuttakin tietoa. Olisi todella sääli, jos tämä olisi nyt tässä.

Suomessa on varmasti kuntia, joiden yhdistyminen olisi palveluiden järkevän järjestämisen kannalta vieläkin tärkeämpää kuin pääkaupunkiseudun kuntien yhdistäminen, ja suorastaan välttämätöntä. Toisaalta, pääkaupunkiseudun kaupungit muodostavat kaupunkilaisten kannalta yhtenäisen työssäkäynti- ja asiointialueen, jossa nykyiset rajat tuntuvat varsin keinotekoisilta. Voidaankin sanoa, että pääkaupunkiseudulla harjoitetaan tällä hetkellä osaoptimointia. Metropolialueen ja koko Suomen kilpailukykyyn kannalta olisi tärkeää, että nähtäisiin metsä puilta, eli alueen kokonaisuus. Vaikka vilpittöä

31.1.2011

pyrkimystä tähän varmasti tällä hetkelläkin on, on kai myönnettävä, että jokaisessa kaupungissa ajatellaan ensisijaisesti oman kunnan etua.

En millään malta olla lopuksi kiinnittämättä arvoisien valtuutettujen huomiota loppuraportin sivistystoimen palveluja koskevaan osioon. Helsingissä perusopetuksen tuntiresurssi oppilasta kohti on suurempi sekä yleis- että erityisopetuksessa. Monikulttuurisia oppilaita on meillä paljon enemmän, Helsingin kieliohjelma on Vantaan ohjelmaa huomattavasti monipuolisempi. Oppilashuollon resurssit ovat runsaammat, koulumatkaetus myönnetään lyhyemmille matkoille, ja oppilailla on käytettävissään vieläpä pari neliometriä enemmän tilaa, mistä olemme useasti saaneet opetustoimissa kuulla.

Loppuraportista ilmenee selvästi, että näihin merkittäviin laadullisiin eroihin nähden tuotamme Helsingissä opetuspalveluja varsin tehokkaasti. Kun otetaan huomioon perusopetuksen käyttötalouden menot, siis ilman niitä sisäisiä vuoksia, ero Helsingin ja Vantaan välillä on vain 697 euroa / lapsi, eli 11,8 %. Pääomakustannuksiin se on sitten 15,3 %. Kohtuullisen pienet kustannuserot mielestäni, kun otetaan huomioon, miten paljon laajempaa palvelua Helsingissä tarjoamme. Tätäkään emme tietäisi ilman näitä tehtyjä selvityksiä.

Eli tehdään jatkoselvitys hyvin ja tehdään se niin hyvin, että muutkin pääkaupunkiseudun kunnat haluavat lähteä mukaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Helistö

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, muut kuulevaiset.

Sen pidempään hurskastelematta minäkin nyt vain sanon, että yhdyskuntatalouden ja kaupunkisuunnittelun näkökulmasta on aivan järjetöntä, että pääkaupunkiseudun neljä kaupunkia, neljä kuntaa pyristelevät keskenään erilaisissa kilpailutilanteissa, neljänä erilaisena kaupunkina. Niin kuin ollaan nyt monissa puheenvuoroissa kuultu, Helsingin kaupunginvaltuustossa tästä asiasta on kohtuullisen suuri yksimielisyys.

Mielestäni nyt meillä olisi keskeinen paikka päästä vielä syvemmälle kuin kaatamaan kaupunkienvälisiä rajoja. Meillä olisi nyt mahdollisuus myös ajattelutavan muutoksessa, jossa ei vain kaadu rajat kaupunkien välillä vaan pystyttäisiin myös oikeastaan kaatamaan rajat asukkaiden

31.1.2011

ja päätöksentekokoneiston, tämän päätöksentekobyrokratian välillä. Monissa vihreiden puheenvuoroissa ja ilokseni myös monissa demareiden puheenvuoroissa, mahdollisesti joissain muissakin, joita en ole nyt kuullut, on puhuttu painokkaasti kaupunginosademokratiasta ja kaupunginosavaltuustoista. Ja sitten toisaalta ollaan puhuttu vielä suuremmasta yksiköstä – metropolihallinnosta, kaksiportaisesta metropolihallinnosta.

Tässä vaiheessa minua itseäni rupeaa vähän pelottamaan, että me poliitikot olemme rakentamassa nyt ehkä sitten kuitenkin kohtuullisen jäykkiä ja byrokraattisia päätöksentekokoneistoja lisää, vaikka meidän pitäisi myös osata ajatella ihan perinteistä lähi- tai asukasdemokratiaa, lähi- tai asukasvaikuttamista, erilaista asukaskuulemistä, mitä se sitten olisikaan. Mielestäni meillä on tässä asiassa hirvittävän paljon oppimista, jo tämänkokoisessa Helsingin kaupungissa. Oikeastaan sen takia tähän suureen myllärrykseen, useamman kaupungin yhdistymiseen, pitäisi päästä, että me pääsisimme aidosti kaatamaan myös muita rajoja kuin kaupunkiemme välisiä rajoja.

Itse asiassa olen hyvin tyytyväinen, että kaupunginjohtaja lisäsi tähän esitykseensä myös lauseen, että "lähidemokratian toteuttamistapoja selvitetään tavoitteena parantaa kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia". Pidettäköön mielessä, että kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia eivät välttämättä pelkät kaupunginosavaltuustot tai metropolihallinnot lisää.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuntaliitosselvitystä Helsingin ja Vantaan osalta pitäisi jatkaa. Ennakkoarvioiden mukaan Vantaan valtuusto haluaisi lopettaa selvittelyn tähän. Se on tietysti valitettavaa, mutta se on kyllä samalla ymmärrettävää, jos katsomme Suomen kuntien liitoshistorioita. Useiden kaupunkien ja niiden ympärillä olevien maalaiskuntien yhdistyminen on ollut hyvin pitkä prosessi, esimerkkeinä vaikka Kuopio, Heinola, Mikkeli, Rovaniemi, Jyväskylä. Jyväskylän ja maalaiskunnan yhdistymistä ehdotettiin ja selvitettiin vuosikymmeniä, mutta se kaatui aina maalaiskunnan vastustukseen mutta toteutui kuitenkin kaksi vuotta sitten.

Helsingin ja Vantaan yhteenliittymisellä tähtäämme pitkälle tulevaisuuteen. Monessa suhteessa kaupungit täydentäisivät toisiaan.

31.1.2011

Monessa suhteessa ne ovat jo nyt yhtä. Ne ovat yhteistä työssäkäyntialuetta, samaa talousaluetta. Yhdistyminen toisi lisämahdollisuuksia menestyä Itämeren rantavaltioiden suurten kaupunkien välisessä kilpailussa. Avaisimme tietä Suomen pääkaupungin dynaamiselle kehitykselle. Tästä pääkaupungista nykyinen Vantaa olisi elinvoimainen osa eikä suinkaan syrjätty takamaa, niin kuin jotkut Vantaalla pelkäävät.

Tarpeellista on ollut tietenkin selvittää, kuten nyt on tehty, molempien kaupunkien palvelurakenne ja niiden kustannukset. Se on kuitenkin edellä mainitsemieni pitkän tähtäimen näkymien rinnalla sittenkin vähemmän tärkeää. Luultavaa on, että mahdollisen yhdistymisen alkuvaiheessa saamme lisäkustannuksia ja synergiaedut tulevat myöhemmin.

Kun perustelen mahdollista yhdistymistä tulevaisuuden näkymillä, on ehkä paikallaan ottaa esille myös joitakin näkökohtia historiasta. Helsingin pitäjän historia ulottuu 1300-luvulla. Helsingin pitäjästä, ruotsiksi Helsing, erotettiin Helsingfors 1550. Tästä Helsingestä erotettiin useaan kertaan sitten muita alueita Helsinkiin. Se, että Helsing, suomeksi Helsingin maalaiskunta, muutti 1972 nimensä Vantaaksi, ei muuta sitä tosiasiaa, että Helsinki ja Vantaa perustyyppiltään ovat samanlainen kuntapari kuin alussa mainitsemani esimerkit. Niissä kaupunkia ympäröivä maaseutu, jotka aikanaan olivat yhtä, erotettiin ja taas ovat päätyneet yhteen.

Näen mahdollisen liitoksen tässä valossa ei niinkään Vantaan liittymisenä Helsinkiin vaan Helsingin paluuna vanhaan ja luontevaan asiakokonaisuuteen. Helsingin ja Vantaan eriseuraisuudelle tuskin enää on riittäviä perusteita. Siksi tätä selvittämistä pitäisi jatkaa. Oma toivomukseni on jälleen yhdistyminen, Wiedervereinigung, jos otan saksan kielestä ja Saksan lähihistoriasta esimerkin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan ehdottomasti, kuten monet muut täällä, kuntajakolain mukaisen selvityksen käynnistämistä Helsingin ja Vantaan kuntien yhdistämisestä ja yhdistämissopimuksen valmistelua. En kannata seutuyhteistyön laajentumista siten, että olisi tällainen seutuhallinto, koska minkä ihmeenlaisen himmelin me rakennamme, jos 10 % kaupunkilaisista kohta on erilaisissa poliittisissa luottamustehtävissä?

31.1.2011

Olisi Helsingin terveyslautakunta, Helsingin sosiaalilautakunta, olisi kaupunginosalautakunta, olisi HUS-hallitus, olisi seutuhallitus, seutulautakunnat jne. Siis miten mitään päätöksiä voi syntyä sillä tavalla, että on näin monta poliittista elintä päällekkäin?

Helsinki-Vantaa-selvitys on erittäin ansioitunut. Siinä sekä ohjausryhmä, johon ovat kuuluneet kaupunginjohtajat ja apulaiskaupunginjohtajat, sekä seurantaryhmän poliitikkojäsenet ovat todella tehneet loistavaa työtä. 7 teemaryhmää on lausunut mielipiteensä Helsinki-Vantaan yhtymisen hyvistä ja huonoista puolista. Yhdistyminen lisäisi kustannustehokkuutta palveluissa ja uudistaisi nopeasti monia sellaisia käytäntöjä, jotka nyt eivät toimi optimaalisesti. Kun katsoo Helsingin ja Vantaan rajaa, voi todeta, että se on täysin keinotekoinen. Ei tavallinen ihminen tiedä, kummalla puolella rajaa hän milloinkin liikkuu.

Muodostamme yhden yhtenäisen työssäkäyntialueen. Helsingin kaupunki on huomattavasti varakkaampi kuin Vantaa: meidän varallisuutemme on 14 000 euroa asukasta kohti ja Vantaalla 4 000 euroa. Mutta, meille on suuri hyöty kuitenkin tästä yhdistymisestä, sillä monet palvelut on hyvin tai jopa paremmin järjestetty Vantaalla kuin meillä. Vantaan terveyspalvelut ovat selvästi edullisempia kuin Helsingissä. Helsinki-Vantaa-selvitys osoittaa, että yhdistämällä kunnat saataisiin aikaan uusi kaupunki, joka käsittää 20 % Suomen työpaikoista, joka toimisi paremmin ja voisi tasoittaa tuloeroja kaupunkien ja kaupunginosien välillä.

Lähidemokratiasta on tietenkin huolehdittava, ja sen takia kannatan kyllä näitä kaupunginosavaltuustoja mutta en tätä seutuvaltuustoa.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen kaupunginhallituksen esityksen kannalla. Helsingin ja Vantaan mahdollista yhdistymistä on selvitetty monipuolisesti mutta kuitenkin yleisellä tasolla. Olisi järkevää selvittää asiaa pintaa syvemmältä ja viedä huolella valmisteltu asia kunnalliseen kansanäänestykseen. Kahden suuren suomalaisen kaupungin mahdollinen yhdistyminen, jos mikä, on niin merkittävä kansanvaltaa koskettava kysymys, että kuntalaisia ei voida päätöksenteossa ohittaa. Mahdollisessa yhdistymisessä olisi hyviä ja huonoja puolia, niin kuin selvityksestäkin ilmenee. Asiaa on syytä pohtia ja arvioida pitkälle tulevaisuuteen, mikä

31.1.2011

ei ole kovinkaan helppoa. Selvityksen perusteella saa sen kuvan, että toisaalta naapurikunnat ovat monessa suhteessa samankaltaisia mutta toisaalta niillä on myös eroja ja omanlaisiaan ominaispiirteitä ja vahvuuksia.

Helsingillä ja Vantaalla on pitkä yhteinen raja ja pitkäaikainen kokemus yhteistyöstä monissa asioissa. Kaupunkien onnistunut yhdistäminen voisi johtaa entistä vahvempaan ja vetovoimaisempaan Suomen pääkaupunkiin ja metropolialueeseen. Samalla on kuitenkin todettava rehellisesti se, että näiden kaupunkien menestys ja kilpailukyky, ihmisten hyvinvointi ja tasa-arvo tai yritysten hyvät toimintaedellytykset eivät riipu kuntajaosta.

Itselleni tärkein yhdistymisselvitystä puoltava näkökohta on se, että yhdistynyt kaupunki voisi parantaa alueen maankäyttöä, kohtuuhintaista asuntotarjontaa sekä kestäviä liikenne- ja ympäristöratkaisuja. Yhdistyneellä kaupungilla olisi nykyistä paremmat edellytykset eheään ja tiiviimpään kaupunkirakenteeseen ja ilmastonmuutosta vähentävään ekotehokkuuteen. Sillä olisi sekä lentoasema että satamatoiminnot ja monipuolinen elinkeinorakenne, jotka vahvistaisivat työllisyyttä ja korkeatasoista osaamista alueella.

Palvelujen puolella mahdollisen yhdistymisen hyödyt ja haitat eivät ole niin ilmeisiä kuin kaavoituksessa ja maankäytössä. Keskeistä olisi pystyä kehittämään palvelurakennetta ja toimintatapoja entistä asiakaslähtöisemmäksi ja vaikuttavammaxi hyödyntämällä molempien kuntien hyviä käytäntöjä. Aukkaille on tärkeää, että lakisääteisten hyvinvointipalvelujen laatu ja saatavuus ovat kaikissa olosuhteissa hyvää tasoa. Eikä asiakasmaksujen tai veronkorotusten kautta niiden hinta saa muodostua kohtuuttoman korkeaksi.

Mahdollisessa kuntien yhdistämisselvityksessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota asukkaiden ja alueiden tasa-arvoon ja siihen, että heikommassa asemassa olevien kuntalaisten oikeuksia ei poljeta. Nykyisellään Helsingin palveluissa on melko suuria eroja eri alueilla eikä segregaatiokehitystä ole saatu pysäytettyä. Lähipalvelut ovat kuntalaisten arjen toimivuuden kannalta tärkeitä, esim. päiväkotit ja peruskoulun ala-asteet ovat lähipalveluja, joihin tulee olla hyvät kulkuyhteydet.

Kaksi kriittisintä huomiota mahdollisen yhdistymisen suhteen tulevat mielestäni kunta- ja asukasdemokratian sekä seutuyhteistyön toteutumisen osalta. Onhan selvää, että 800 000 asukkaan kaupunki olisi Suomen oloissa suuri, ja jo nykyisen kokoisella Helsingillä on

31.1.2011

haasteita todellisen asukasvaikuttamisen ja kansanvallan toteuttamisessa.

Helsingin seudun yhteinen työssäkäyntialue on käytännössä paljon laajempi kuin Helsinki ja Vantaa, ja seutuyhteistyö ja sen hallintomallin kehittäminen ja kansanvallan vahvistaminen siinä on joka tapauksessa välttämätöntä. Meille jaetussa selvityksessä kysymyksiä on sivuttu mutta johtopäätökset ovat niukkoja ja nykytodellisuuteen pohjautuvia. Uskon, että niin kansanvallan kuin seutuyhteistyön kehittämisessä meidän on etsittävä uudenlaisia tulevaisuuteen suuntaavia rakenteita ja ratkaisuja – niin kansallisia kuin kansainvälisiä kokemuksia hyödyntäen.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämän historiallisen kokouksen kuulijakunta on huvennut aika harvalukuiseksi täällä valtuustossa. Haluan muutaman asian ottaa ensinnäkin. Itse olen tämän selvityksen jatkon kannalla. Tiedän kyllä, että selvityksiin, kokeiluihin, seteleihin jne. liittyy aina se vaara, että ilman mitään todellisia selvityksiä tai kokeiluja tehdään päätöksiä, mutta itse en ole sitoutunut sellaiseen selvitykseen, joka ei ole todellinen.

Pidän erittäin tärkeänä sitä, että tänään tuodussa kaupunginhallituksen esityksessä on kaksi asiaa, joita pidän erittäin tärkeänä. On tämä ”lähidemokratian toteuttamistapoja selvitetään tavoitteena parantaa kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia” ja toinen, että ennen päätöksentekoa järjestetään kunnallinen kansanäänestys. Ja tällä hetkellä lähden siitä, että tämä osallistumismahdollisuuksien selvittäminen on aito ja sille tuodaan aidot sisällöt ja näistä sisällöistä sitten äänestetään aikanaan, jos päädytään siihen.

Mielestäni tällainen prosessi ei saa olla missään tapauksessa pelkästään itseään toteuttava juna, joka ajaa ohitse asukkaiden. Olen tänään kuunnellut näitä puheita, ja täytyy sanoa, että meidän valtuutettujen lähestymistapa on aika teknokraattinen. Me puhumme täällä kilpailukyvyistä, tehokkuudesta, kustannustehokkuudesta, suuren koon tuomista hyödyistä. Puhumme siitä, kuinka velkaantumista voidaan jakaa per kuntalainen, kuinka kustannuksia voidaan jakaa

31.1.2011

tasaisemmin per kuntalainen jne. Mutta kuinka moni on puhunut asukkaita – siitä, että itse asiassa kunta on asukkaan koti? Eli pitää puhua kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksista ja siitä, miten hän pystyy vaikuttamaan. Siitä näkökulmasta mielestäni on äärimmäisen tärkeää, että minkälaisen sisällön me annamme tälle lauseelle tässä kuntalain mukaisessa selvityksessä kuntalaisen osallistumismahdollisuuksista.

Itselläni tässä ei ole olemassa vielä mallia. Eli itse olen nähnyt omalla asuinalueellani erittäin toimivana esim. Arabianrannassa sen, että asukkaat itse tekevät siellä, lähtevät miettimään, mitä he tekevät. Mutta jos me aidosti haluamme antaa asukkaiden vaikuttaa ja että asukkaat pystyvät vaikuttamaan, silloin pitää olla mukana myös raha. Ei pelkästään se, että tehdään ilman aitoa päätöksentekoa, niin se päätöksenteko ja vaikuttaminen jää puolitiehen. Eli silloin pitää miettiä myös sellaisia malleja, joissa aidosti siellä alueille on olemassa myös raha.

Itse en pidä lainkaan hyvänä sitä, että meille sanellaan, tai en missään tapauksessa hyväksy sellaista, että vaalien jälkeen 17.4. istuva hallitus hallitusohjelmassa määräisi sen, mitä täällä pääkaupunkiseudulla tapahtuu. Keskustalla tähän on ilmiselviä haluja. Siellä vedotaan siihen, että näissä suurissa kaupungeissa pitäisi tehdä jotain, ei riitä, että tehdään maaseudulla. Tähän ei pidä mennä, pakkoliitoksia ei tule tehdä, se on ihan selvä asia.

Tästä syystä päätöksenteko pitää olla meillä itsellämme ja asukkaita kuunnellen. Ja tämä selvitys, tässä pitää luoda sellaiset prosessit, joissa asukkaat ovat mukana ja myös kaupunkien henkilöstö.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutetut pääsevät harvoin päättämään yhtä suurista asioista kuin tänään. Toivoakseni me olemme tänään käynnistämässä virallisen prosessin, jonka ensimmäisessä vaiheessa Vantaan ja Helsingin mahdollisen yhdistymisen edellytykset ja perusteet selvitetään ja tämän pohjalta edelleen luodaan tavoitela kokonaan uudeltaisesta kaupungista. Olemme tähän saakka saaneet paljon arvokasta tietoa nyt toteutetusta etujen ja haittojen arvioinnista, mutta on olennaista huomata, että nämä selvitykset ovat perustuneet menneisyyteen ja

31.1.2011

nykyisyyteen tulevaisuuden sijaan. Jo nyt peräpeiliin katsomiseen perustuvien selvitysten pohjalta voidaan mahdolliseen yhdistymiseen nähdä sisältyvän useita hyötyjä mutta toki myös riskejä.

Merkittävimpinä positiivisina puolina voidaan nähdä palveluverkon ja tuotantomallien kehittämisen mahdollisuudet, maankäytön, asumisen ja liikenteen päätöksenteon keskittyminen – tätä ei ole vielä tarkemmin edes selvitetty – ja edelleen myös hallinnon tehostuminen. On ihan selvää myös, että Helsingillä olisi paljon opittavaa Vantaalta. Mahdolliseen uuteen kaupunkiin toivoisi ainakin tietyn osan hallintokulttuurista rantautuvan Vantaalta Helsinkiin sijaan.

Olen sitä mieltä, että uutta kaupunkia ei voida synnyttää nitomalla nykyiset kaupungin rajoistaan yhteen tehden vain pakolliset muutokset niihin rakenteisiin. Tällaista kuntaliitosta tuskin kukaan meistä kannattaisi. Kuitenkin useat uhkakuvat perustuva juuri ajatukselle mekaanisesta yhteen nitomisesta todellisen kehityksen sijaan. Toivon vantaalaisilta ja meiltä helsinkiläisiltä päättäjiltä rohkeutta tänä historiallisena iltana. Tänä me voimme aloittaa sen hahmottelun, miltä kokonaan uusi pääkaupunki oikeasti näyttäisi hyödyntäen molempien nykyisten kaupunkien vahvuuksia ja menneitä kokemuksia mutta suunnaten katse kuitenkin kohti tulevaisuutta menneisyyden sijaan.

Toivon puhuvani kaikkien helsinkiläisten päättäjien suulla kun sanon, ettei Helsinki lähtisi selvityksiin valloittajan elkein vaan nykyisten kaupunkien aitoja vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen, kunnioittaen Vantaan ja sen asukkaiden asemaa tasavertaisena kumppanina.

Ollaan siis tänä iltana uteliaita. Siitä ei varmasti ole haittaa. Meitä kaikkia varmasti kiinnostaisi, millainen tuo uusi pääkaupunki oikein voisi olla, mitä kaikkea se voisi asukkailleen tarjota. Ainakin minua kiinnostaisi tietää.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Suomalaiset kunnat ja kaupungit ovat rakentuneet kovin pirstaleiseksi kuntakentäksi. Työssäni usein emännöin kansainvälisiä vieraita, ja he usein ihmettelevät tätä meidän tilkkutäkkiämme. Kun selitän heille historian ja vielä päälle kuntien autonomian ja miten ne ovat

31.1.2011

muodostuneet, niin usein suomalaista kunta- ja kaupunkikenttää ihmetellään yhtä paljon kuin sitä kummallista Finnish Slot Machine Association, joka rahoittaa merkittävän osan meidän palveluistamme. Meillä on outoja asioita, mutta tänäänhän olemme miettimässä, saisiko tähän jotain mielenkiintoisempaa ja järkevämpää.

Suomalaisessa kuntakentässä on kuitenkin tapahtumassa merkittäviä uudistuksia erityisesti sosiaali- ja terveystalvuuissa. Varmasti seuraavalla hallituskaudella tullaan päättämään uudelleenjärjestelyistä sekä sosiaalipalveluuissa että terveystalvuuissa. On tietenkin mielenkiintoista, että se tapahtuu tässä rinnan meidän pohdintojemme kanssa, missä järjestetään lähipalvelut, missä terveystalvut jne. Itse asiassa, jos neljä pääkaupunkiseudun kaupunkia yhdistyisivät, siitä hyvin selkeästi muodostuisi samanlainen miljoonapiiri, mitä jotkut ovat hahmotelleet sosiaali- ja terveystalvuiden peruspiiriksi tai vähintään terveystalvuille.

Kuten täällä on tänä iltana moneen kertaan todettu, niin itsekkin pitäisin kaikista mielekkäimpänä vaihtoehtona sitä, että Espoo, Vantaa, Helsinki ja Kauniainen ymmärtäisivät kaikki yhdessä, että toimivat käytännössä yhtenä kaupunkina ja asiasta voitaisiin järjestää kansanäänestys ja kaupungit pystyisivät yhdistymään. Tämä kuitenkin on se kaukainen visio, jota emme ole tänään pohtimassa. Itse ainakin ajattelen, että tämän illan merkittävin päätös on, että edistääkö selvitystyö Helsingin ja Vantaan osalta tämän 4 kunnan tai jopa suuremman alueen yhdistymistä. Tästähän Vantaakin on varmasti koko illan keskustellut, ja ainakaan äsken ei ollut vielä uutisia tullut.

Suomalaisen kuntakentän positiivinen ja mielestäni hieno asia on se, että se on historiallisesti kuitenkin muodostunut kantamaan vastuuta vanhoista, vammaisista, köyhistä, niistä ihmisistä, joista on tietenkin myös erittäin surullisia esimerkkejä huutolaisina ja vaivaistaloina. Se on kuitenkin se kokonaisuus, joka on historiallisesti muodostunut. Ja kun me olemme tänä iltana puhuneet hyvin moneen kertaan kilpailusta, kilpailukyvyistä, niin toivoisin, että tämäkin näkökulma tässä keskustelussa rinnalla säilyisi. Kuntien tärkein tehtävä on järjestää palvelut, ja totta kai yritämme toimia niin, että pystymme kilpailemaan niistä hyvistä veronmaksajista, mutta ne huonot puolet tästä kilpailusta on tänä iltana jo moneen otteeseen mainittu.

Syrjäytyneet ihmiset eivät ole meidän markkinoillamme kilpailussa mukana, tai jos ovat, kukaan ei tunnu sitä haluavan. Raportit, joita tähän selvitystyöhön valmistui, eivät pystyneet täysin vastaamaan sosiaalisen eheyden kysymyksiin. Siellä itse asiassa peilattiin asiaa

31.1.2011

kahdesta näkökulmasta: toisaalta katsottiin, että sosiaalinen eheys paranisi ja toisaalta, että siihen muodostuisi merkittäviä riskejä.

Kuten moneen kertaan on sanottu, mielestäni myös maankäyttö, asuminen ja liikenne ovat niitä tärkeitä tekijöitä, joiden takia tätä selvitystyötä täytyy jatkaa ja saada myös vastaus tähän sosiaalisen eheyden kysymykseen. Sen takia kannatan tätä selvitystyön jatkamista ja erityisen iloinen olen siitä, että kaupunginhallitus on huomioinut myös lähidemokratian ja kansalaisten paikallisen vaikuttamisen jo tässä esityksessään.

Kiitos.

Valtuutettu Bergholm

Herra puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Pääkaupunkiseudun, Helsingin seudun kahteen keskeisimpään ongelmaan, joihin voitaisiin hallinnollisilla rakenteilla vaikuttaa, Helsingin ja Vantaan yhdistyminen ei tarjoa ratkaisua. Ei ehkä heikentäisikään mutta ei millään olennaisella tavalla parantaisi näiden ongelmien ratkaisemista. Toinen liittyy huono-osaisuuden alueelliseen keskittymiseen, toinen kaupunkirakenteen epäekologiseen ja epätaloudelliseen hajoamiseen. Näissä molemmissa asioissa itse asiassa tämä selvitystyö on ainakin minulle tuonut merkittävästi lisää tietoa siitä, kuinka raju ja kielteinen muutos on viimeisen 20 vuoden aikana ollut. Me olemme ylpeilleet sekä Helsingissä että laajemminkin Suomessa siitä, että täällä ei ole eikä ole näköpiirissäkään slummeja tai että hyväosaiset eivät ole vetäytymässä aidattujen ja vartioitujen alueiden sisään.

Nyt käytössä olevien selvitysten perusteella huono-osaisuus on kiihtyvästi keskittynyt tietyille Itä- ja Koillis-Helsingin, Itä- ja Koillis-Vantaan alueille. Jos Helsinki ja Vantaa yhdistyisivät, on vaikeaa ymmärtää, miten se auttaisi tämän ongelman ratkaisemisessa. Todennäköisesti ei mitenkään, pahimmassa tapauksessa se voisi johtaa siihen, että ne metropolialueen kaupungit, joiden osana on selvästi vähäisempi huono-osaisten määrä, entistä päättäväisemmin kieltäytyisivät senkaltaisista yhteistyömuodoista, joissa tasattaisiin ongelmien ja etujen kokonaisuuksia.

Tämän asian kannalta tilanne olisi olennaisesti toisin, jos Espoo ja Kauniainen olisivat nyt tämän tarkastelun piirissä. Sellainen ratkaisu

31.1.2011

suurella varmuudella antaisi edellytyksiä – sekään ei siis mitään takaisi, kysymys on myös päätöksistä. Mutta se loisi edellytyksiä näiden ongelmien ratkaisemiselle ja saisi saman päätöksenteon ja saman kukkaron alle sekä hyvien että huonojen alueitten ihmiset.

Toinen ongelma, siis tämä kaupunkirakenteen hajoaminen, ei tulisi kuntoon edes Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisen yhdistämisellä. Yhä kasvava osa väestönkasvusta, rakentamisesta, erityisesti asuinrakentamisesta toteutuu kehyskunnissa ja erittäin suuri osa siitä poikkeuslupien varassa. Rakennetaan isoja omakotitaloja keskelle metsää tai peltoa, kahden tai jopa kolmen henkilöauton varaan, ilman että on minkäänlaisia edellytyksiä puhuakaan ympäristöä säästävästä joukko liikenteestä ja muusta infrastruktuurista.

Eli nämä molemmat seikat, jotka seudun ongelmia ovat, edellyttävät seuduntasoisista ratkaisua. Pelkään pahoin, että jos me nyt kiinnitämme energiamme ja voimamme seuraaviksi – pelkään pahoin – useiksi vuosiksi Helsingin ja Vantaan yhdistymiseen, joka siis ei näitä ongelmia ratkaise, niin se johtaa siihen, että energia ei kohdistu niihin selvityksiin, jotka todella voisivat asiaa auttaa.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack, herr ordförande. Hyvät valtuutetut.

Till en början understöder jag ledamoten Torvalds förslag. Oberoende av hur utfallet med dagens omröstning i Vanda blir, har den omfattande processen, jämförelsen mellan Helsingfors och Vanda, mellan förvaltning och servicenivå inneburit nyttig information om hur Helsingfors bör effektivisera sin förvaltning. Det är lätt att hålla med de här tidigare framförda uppfattningarna om att någon form av tvåstegsförvaltning mellan 14 kommuner är en förutsättning för utveckling av området. Utmaningarna har att göra med trafik, boende och markplanering, och det är frågor som inte kan lösas med en fusion mellan Helsingfors och Vanda. De förutsätter hela huvudstadsregionen.

Kaksiportaisen seutuhallinnon selvityksen loppuraportoinnista kävi selvästi ilmi, ettei peruslähipalveluita ehkä kannata organisoida 14 naapurin kesken. Toisaalta on jo paljon sellaista toimintaa, joka on ylikunnallisesti organisoitu: erikoissairaanhoido, julkinen liikenne, pelastustoimi ja toisen asteen ammattikoulutus sekä valtion ja kuntien väliset tie- ja liikennehankkeet kuuluvat näihin. Uudenmaan liitossa tapahtuva alueellinen suunnittelu ja seudun maankäyttökysymykset

31.1.2011

sekä varsinkin liikennesuunnittelu edellyttäisivät jo väliporrashallintoa eduskunnan ja kaupunginvaltuustojen väliin. Metropolipolitiikan vahvistaminen siis edellyttää tätä.

Tässä yhteydessä on myös voitava arvioida lähipalveluiden järjestäminen ja seudun kaupunkirakenteet, se tulee toisessa vaiheessa. Toimivan demokratian ja hyvän päätöksentekojärjestelmän synnyttäminen on hyvinvoinnille aivan keskeinen edellytys. Ei pidä unohtaa, että toimiva kansanvalta on pohjoismaisessa hyvinvointiyhteiskunnassamme ollut edellytys hyvälle talouskasvulle. Demokratia tuottaa hyvinvointia.

Näin mittavien kokonaisuuksien hahmottaminen ja sisäistäminen oman työn ohella alkaa olla haastavaa, varsinkin rivivaltuutetulle. Virkamiestyöryhmien lopputulosten läpijuoksu Vantaalla jäi ainoaksi valtuustolle suunnatuista esityksistä. Jotta päätöksenteko tällaisessa organisaatiossa ylipäättään olisi mahdollista, tarvitaan myös keskustelua kuntalain uudistuksesta ja siitä, olisiko suurten kaupunkien luottamustehtäviä voitava hoitaa muutenkin kuin ilta- ja yöaikaan – varsinkin, kun alkavat olla kyseessä suuret taloudelliset arvot.

Yhden valtuuston miljoonan euron säästö ei johda Helsinki-Vantaan alueen asukkaiden olojen paranemiseen. Päättäjien työmäärän kasvaessa merkittävästi kasvaa myös nuppiluku asukkaita/valtuutettu keskimääräisesti noin 9 000 ihmiseen / valtuutettu, mikäli valtuuston koko jäisi 85:aan. Asukkaiden etäisyys kasvaisi ennestään. Tähän on valtion suhteen saatava keskustelua aikaan.

Tiet eivät todellakaan pääty, eivätkä raiteetkaan, Vantaalle. Olemme Helsingissä tottuneet siihen, että olemme suurimpia ja parhaimpia, mutta tämä selvitystyö on osoittanut, että meillä on paljon opittavaa. Hallintokulttuurimme on raskas ja palveluntuotanto kalliimpi. Vantaalaisesta hallinnosta on voitava ottaa opiksi. On myös kyseenalaistettava, onko niin, että Vantaa, joka luottaa maanomistajiinsa, rakennuttaa yhteistyössä näiden kanssa, pystyy pitämään asuntotuotannon alemmalla tasolla kuin me Helsingissä ja nyt tulevassa Östersundomissa kenties onnistumme.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Romakkaniemi

Kiitos, arvon puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

31.1.2011

Helsinki on koko Suomen veturi. Helsingin metropolialueella asuu yli miljoona asukasta, silti heistä vain puolet Helsingin kaupungissa. Pääkaupunkiseudun alueen pirstaloituminen sotkee päätöksentekoa ja Suomen ainoan metropolin kehittämistä ja sitä kautta kaikkien pääkaupunkiseudun asukkaiden käytännön elämää. Pääkaupunkiseudun kuntarajat hankaloittavat keinotekoisesti arkipäiväämme. Asuminen, työpaikka, harrastukset, ystävät, kulttuuri jne. menevät somasti ristiin koko pääkaupunkiseudulla.

Kuntarajat eivät merkitse meille mitään normaalissa elämässä. Töölöläiset, tapiolalaiset ja tikkurilalaiset ovat samoja helsinkiläisiä pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuville. Niin me olemme käytännössä itsellemmekin, niin sen pitäisi myös oikeasti olla. Kuntarajoista puhumisen pitäisi olla toisarvoista. Siksi onkin tyhmää, että niistä joutuu nyt puhumaan. Ne ovat sotkeneet jo liian kauan järkevää päätöksentekoa. Kauanko me vielä haluamme niiden sitä sotkevan?

Esimerkkejä: Metro valmistui yli neljännesvuosisata sitten. Kesti neljännesvuosisata ennen kuin sitä päästiin jatkamaan länteen. Moderniin metropoliin kuuluu sujuva, yhtenäinen, ilmastoystävällinen joukkoliikennejärjestelmä. Ilman typeriä kunnanrajoja, nurkkapatriotismia ja pikkupolitikoitua Länsimetro olisi ollut valmiina jo ajat sitten. Se on ollut täällä pääkaupunkiseudulla myös pullonkaula muun joukkoliikenteen järkevälle kehittämiselle ja vaikeuttanut nimenomaan sitä jokapäiväistä elämää yli miljoonalle asukkaalle. Nimittäin ilman kuntarajoja meillä olisi varmaan ollut jo Pohjoismetro ja Kehämetro ja yhteys lentokentälle valmiina. Mitä kaikkea järkevää ja oleellista jäämme vaille jatkossa, jos järkevää päätöksentekoa hidastavista kuntarajoista ei päästä eroon.

Kaavoitus sinänsä kuulostaa tosi tylsältä aiheelta mutta vaikuttaa valtavasti meidän elämäämme. Helsinginniemenestä ulospäin lähtiessä pitäisi vähintäänkin muutaman kymmenen kilometrin säteellä olla täysin yhtenäinen näkemys kaavoituksesta ja asuntopolitiikasta. Vain niin voidaan huolehtia eheästä yhdyskuntarakenteesta. Se taas on elinehto ilmastopoliittisten tavoitteiden ja joukkoliikenteen kehittämisen kannalta.

Lentomatka Berliinistä Helsinki-Vantaan lentokentälle kertoo kaiken. Kun katsoo ikkunasta nousun ja laskun aikana, ymmärtää hyvin, miksi Berliinissä asumiskustannukset ovat alle puolet pääkaupunkiseudun vastaavista. Yhtenäinen kunta ja kaavoitus liittyvät myös järkevään

31.1.2011

asuntotuotantoon ja liiketontteihin. Pääkaupunkiseudun kuntien on turha taistella hyvistä ja paremmista veronmaksajista tai kilpailla yritysten sijainnista, kuten valtuutettu Heinäluoma viisaasti täällä aikaisemmin puhui. Samassa veneessä ollaan.

Nurkkapatriotismin ja pikkupolitikoinnin aika olisi syytä olla ohi. Vähän sellainen ajatus tulee mieleen, kun katsoo, milloin valtuustoryhmät Vantaalla alkoivat joukolla vastustaa liitosselvitystä. Taisi tulla joku gallup-tulos, joka kertoi kovin virheellisesti, että uudessa valtuustossa olisi vain 8 vantaalaista.

Pakkoliitokseen ei tule lähteä. Yhdistymisen täytyy sujua asukkaiden ja kaupunkilaisten haluamassa tahdissa, mutta niin ne vantaalaisetkin taitaisivat haluta.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan riippumatta siitä, että mikä päätös tänään syntyy Vantaalla tai täällä meillä valtuustossa, niin itse näen, että on erittäin arvokasta, että nämä selvitykset on tehty. Näissä selvityksissä on käyty läpi kaupunkien rakenteet ja toimintakulttuurit ja listattu ne erot. On todellakin mielenkiintoista, että Vantaalla on huomattavasti kevyempi hallintokoneisto kuin meillä Helsingissä ja sitten taas Helsingillä on huomattavasti paremmat palvelut kuin Vantaalla. Pahin uhkakuva on tietysti se, että toteutuisi Vantaan palvelutaso Helsingin hinnoin. Haaveena varmasti kaikilla on se, että olisi Helsingin palvelutaso Vantaan hinnoin, mutta se saattaa jäädä haaveeksi.

Tässä poliitikkojen keskustelussa – ainakin se, mitä julkisuudessa on esiintynyt – minusta logiikka on jollain tavalla väärinpäin, koska stadilaiset kannattavat yhdistämistä, vaikka taloudellisesti ei kannattaisikaan kannattaa. Mutta vantaalaiset taas eivät kannata yhdistämistä vaikka taloudellisista syistä varmasti kannattaisi kannattaa. Eli mielipiteet ovat juuri väärinpäin siitä, mikä olisi ikään kuin se taloudellinen intressi. Esimerkkinä voisi ottaa sen Lounais-Sipoon tapauksen ja sen alueen liittäminen Helsinkiin. Aluksihan se kohtasi valtavaa vastustusta, ja nyt tilanne on se, että alueella verot laskivat ja palvelut paranivat ja asukkaat ovat siellä erittäin tyytyväisiä.

Toinen paradoksi tässä on se, että Vantaalla valtaosa asukkaista haluaisi jatkaa näitä selvityksiä tai haluaisi jopa liittyä Helsinkiin mutta

31.1.2011

taas sitten poliitikot ilmeisesti eivät. Ja jotta asia voitaisiin oikeasti ratkaista kansanäänestyksellä, niin taas kansanäänestyksen järjestämisestä päättävät poliitikot, ja näin ilmeisesti kansanäänestystä ei tulla sitten järjestämään.

Itse näen, että jatkoselvityksestä on paljonkin hyötyä tai olisi paljonkin hyötyä: voisi oikeasti ruveta rakentamaan uutta kaupunkimallia, jossa molempien kaupunkien parhaat käytännöt otettaisiin huomioon, ja mikään ei estäisi käyttämästä luovuutta myös sen toteuttamisessa. Eli luoda sellaisia asioita ja toimintoja, joita ei tähän asti vielä ole missään nähty.

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivon, että tämänkaltaista ajatusleikkiä jatkettaisiin edelleenkin.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom (replik)

Ärade ordförande.

I och för sig är det intressant att dra paralleller till annekteringen av en del av Sibbo, men som jag har sagt i stadsstyrelsen också, den här fusionen har egentligen mycket större synergifördelar än den eventuella nytta vi på lång sikt kommer att få av att ha tagit en del av Sibbo. Jag håller inte riktigt med ledamot Luukkainen om att det skulle ha blivit så mycket bättre i Sibbo. Klart att någon enstaka kan ha haft fördel, någon annan haft nackdel. Den processen är långt ifrån slutförd. Den här frågan är dessutom förstås av mycket större kaliber, men jag tror att det är till vår allas gagn och speciellt, som bättre underlag för beslut i det här att inte dra för mycket jämförelser med Sibbo.

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, hyvä puheenjohtaja. Hyvät kollegat ja viisi lehterillä istuvaa innostunutta kuulijaa.

Olemme kuulleet monia hyviä puheenvuoroja siitä, miksi tässä yhdistymisessä pitäisi jatkaa selvitystä. Mehän tiedämme kaikki, että Helsinki kantaa tällä hetkellä suurimman ja kauneimman kaupungin vastuuta monista Suomen erityisryhmistä: asunnottomista,

31.1.2011

päihteidenkäyttäjistä, työnhakijoista, työtä vaille olevista ja maahanmuuttajista, jotka kaikki vaativat ja tarvitsevat erityispalveluja, ja se maksaa. Helsingin tavoitteenahan tässä yhdistymiskeskustelussa on ollut ja tulee varmasti olemaan tulevaisuudessakin tasaisempi vastuunkanto koko pääkaupunkiseudulla.

Tiedämme myös, että maankäyttö, asuminen, liikenne ja näiden järjestelyjen suunnittelu voisi toimia paremmin, ja niiden parempi suunnittelu ja paremmat synergian löytämiset voisivat edesauttaa taloudellista toimintaa, työssäkäymistä ja asumista ja ylipäänsä helpottaa näitä. Turha kaupunkiraja voisi poistua eikä turhaan rajoittaisi tällaisia toimintoja. Myös joukkoliikenteen käytettävyyys ja edullisuus asukkaille varmasti paranisi.

Kolmantena asiana näistä eduista yhdistymisessä voisi olla todellakin, kuten on puhuttukin täällä, säästöjä palvelujen hallinnan tehostamisella. Selvityksien mukaan näin tapahtuisikin.

Luulen, että aika moni tässä huoneessa ja myös tuolla kanttiinin puolella olevista valtuutetuista tietää, että Helsingin tähän hyötyisi. Ennen sanottiin juuri näin, että Helsingillä on rahaa, Vantaalla maata, mutta nyt tiedetään, että välttämättä asia ei ehkä ihan niin ole. Kysymys onkin ollut viime päivinä, viime viikkoina, miten Vantaa hyötyisi vai hyötyisikö. Itse kannatan tämän yhdistymisen selvittämisen jatkamista, mutta tässä nyt esitän retorisen kysymyksen, tässä vaiheessa, vähän viime tipassa mutta joka tapauksessa, että onko Helsinki pystynyt myymään tai markkinoimaan tätä yhdistymistä Vantaalle. Vai olemmeko me vähän luottaneet siihen, että olemme todellakin suurin, kaunein ja vahvin ja meillä on sitä viehätysvoimaa, ja jos ei sitä, niin ainakin saneluoikeutta ja lihaksia, jotta tämä yhdistyminen tulisi jatkumaan.

Me toivomme, että Vantaallakin ollaan saatu tieto näistä uusista lisäyksistä tähän päätösluonnokseemme. Toivotaan, että vantaalaiset suostuvat lähtemään mukaan. Viimeistään siinä vaiheessa meidän on korkea aika ottaa uusi taktikka, meidän pitää vakuuttaa vantaalaiset ja helsinkiläiset siitä, että asukkaat tulevat hyötymään yhdistämisestä, myös Vantaalla.

Jos nyt selvitystä voidaan jatkaa, tai kuten tässä ehdotuksessa, esityksessä sanotaan, yhdistymisen valmistelua, on oleellista, että otetaan huomioon mm. eri alueiden asukkaiden tarpeet ja palvelut ja uuden kaupunkialueen tasapainoinen kehittäminen. Me emme halua, että tulee satelliitti-asuinalueita, nukkumalähiöitä, joista kaikki tiet ja

31.1.2011

junat ja raiteet vievät Pasilan kautta tänne Helsinginniemielle. Ymmärrän sen, että vantaalaiset ja myös me Pohjois-Helsingissä olemme olleet huolissamme tästä periferian rooliin joutumisesta ja siitä, että Helsingin keskusta vie resurssit ja meille muille jää muruset. Joten nämä tämänpäiväiset lisäykset tähän esitykseen kunnollisesta kansanäänestyksestä, lähidemokratian toteuttamistapojen säilyttämisestä ovat todella arvokkaita, ja toivon mukaan olemme vantaalaisille nämä välittäneet. Nämähän takaisivat sen, että nyt tehdään selvitystä ja siis aidosti selvitetään, mitä tämä uusi kaupunki tulisi pitämään sisällään ja sitten sen jälkeen voitaisiin päättää perustuen tähän perinpohjaiseen asian tutkimiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Kuuskoski

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan tätä kaupunginhallituksen ehdotusta selvittämistyön jatkamisesta mutta samalla haluan korostaa sitä, että meidän pitää jatkaa tätä varsinaista metropoliyhteistyötä, eli neljän pääkaupunkiseudun, Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten yhteistyön syventämistä. Tässä on ollut vähän harmillista se, että välillä ei oikein tiedä, että mitä – en tarkoita tätä valtuusto vaan yleensä – tarkoitetaan Suomen metropolilla tai metropolipolitiikalla. Realistista on kuitenkin, että neljän kaupungin vapaaehtoiselle liitokselle ei ole tällä hetkellä edellytyksiä, siitä on lähdettävä.

Pakkoliitokseen ei pidä mennä. Suomen Keskusta ei aja pakkoliitoksia, ei täällä pääkaupunkiseudulla eikä muuallakaan, tämän nyt haluan erityisesti valtuutettu Puhakalle huomautuksena sanoa. Tärkeää on se, että me pystymme nyt syventämään tätä neljän metropolikaupungin yhteistyötä ja neuvottelemaan siitä. Se edellyttää nyt ennen kaikkea luottamuksen rakentamista ja ehkä vähän uudenlaista asennettakin, ei kannata kovin paljon toisia sitten ilkkua, lähteä tästä tilanteesta, jossa olemme ja myöskin toimia niin, että toiset tulevat vakuuttuneiksi, että kyllään ei ole mitään ketunhantaa kainalossa.

Olen täysin vakuuttunut siitä, että kaupunkilaisten edun mukaista on se, että me pääsemme parempaan yhteistyöhön. Se on tietysti myös koko Uudenmaan ja Suomenkin edun mukaista, että tänne syntyy aito metropoli. Ehkä sitten joskus se voi olla yksi metropolikaupunki, mutta tässä ilmapiirissä emme saa väkisin tätä vietyä eteenpäin. Tehdään se,

31.1.2011

mikä on mahdollista.

Kiitoksia.

Valtuutettu Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kuuskoski puuttui oikein tähän metropolialueen rajoihin. On kuitenkin syytä sanoa, että metropolialueen ongelmiin ei tämä neljän kunnan yhteistyö mitenkään riitä vastaamaan vaan tarvitaan laveampaa näkökulmaa. Siis tämän alueen hajautumisen pulmathan ulottuvat paljon laajemmalti, jos Kirkkonummen, Tuusulan, Nurmijärven tai monen muun kunnan näkemykset ja toisaalta kehitystarpeet jäävät tämän tarkastelun ulkopuolelle, nämä pulmat eivät tule poistumaan. Mihin se raja sitten vedetään loppujen lopuksi, niin siitä voi keskustella, mutta kaikissa vaihtoehdoissa pidän selvänä, että tämä neljä kuntaa on aivan liian pieni alue käsiteltäväksi metropolialueena.

Valtuutettu Kuuskoski (vastauspuheenvuoro)

Meillä valtuutettu Heinäluoman kanssa on tarvetta vähän jatkokeskusteluihin, mutta minusta on aivan selvää, että nämä neljä kaupunkia muodostavat aivan oman alueensa, jolla on omat erityiset vahvuutensa, omat erityiset pulmansa. Sen lisäksi tietysti pitää tehdä paljon muuta, mutta niin kuin täällä aikaisemmissa puheenvuoroissa on sanottu, niin kyllä se koskee silloin jo koko Uuttamaata. Ja tietenkään en tarkoittanut omalla puheenvuorollani sitä, että touhutaan vain vähän täällä neljän kaupungin sisällä ja muuten ollaan tumput suorana.

Valtuutettu Peltola

Tämä oli täysin totta, mitä Heinäluoma ja monet muutkin ovat sanoneet, että neljän kunnan yhteistyö tai yhdistäminen eikä kahden kunnan yhdistäminen ratkaise näitä seudullisia ongelmia. Myöskään tämä tiivistetty yhteistyö, jota Kuuskoski tässä peräänkuulutti, ei ratkaise sen enempää kuntien sisäisiä kuin kuntien välisiä ongelmia. Meillähän ovat kunnallishallinnon tehtävien valtavan määrän takia valtuustot, jotka ovat vaaleilla valittuja, joutuneet siirtämään päätösvaltaansa yhä enemmän viranhaltijoille. Kuntalaisten itsehallinto rajoittuu kunnanvaltuuston valintaan joka 4. vuosi. Mitä huonommin ihmiset ajattelevat kunnan ja valtion hoitavan yhteisiä asioita, sitä vähemmän he uskovat äänestämisen kannattavan.

31.1.2011

Pääkaupunkiseudulla kuntalaiset jättävät kunnallisvaalit väliin sankoin joukoin.

Kunnallishallinnon liiallisia tehtäviä ja kuntalaisten vähäistä vaikuttamismahdollisuutta voi pitää vakavana tautina hyvinvointivaltiomallissa. Tätä tautia yritetään hoitaa monilla lääkkeillä, jotka vain pahentavat sitä. Kuntalaisten itsehallinnon kokonaan tappava lääke on kuntien palvelujen siirtäminen yritysten hoidettavaksi. Kuitenkin kauppakamari toivoo juuri sen toteutuvan Helsingin ja Vantaan muuttamisella yhdeksi hankintakeskukseksi. Uudessa kauppakamarin ihannekaupungissa vaaleilla valitut sisäänostajat kilpailuttaisivat yritysten tarjoamia palvelupaketteja ja palvelun osia. Tässä menossa kuntalaiset ovat asiakkaita, eivät yhteisten palvelujensa täysivaltaisia omistajia ja päättäjiä.

Itsehallintoa pitää ja voidaan kehittää vain läheisyysperiaatteella, jonka mukaan päätöksenteko eri asioissa kuuluu niille ihmisille, joita ne koskevat. Lähipalvelujen käyttäjien ja työntekijöiden asiantuntemus yhdistyisi parhaiten noin 15 000 tai 30 000 asukkaan lähikunnissa. Niiden tehtävänä pitäisi olla eri-ikäisten ihmisten lähipalvelujen tuottaminen ja voimavarojen jakaminen niin, että kaikilla on kohtuullisen elämisen ja toiminnan mahdollisuudet. Päivähoito, peruskoulu, kirjasto, perusterveydenhuolto ja sosiaalityö, sairaiden ja vanhusten kotihoito ja palveluasuminen tai paikalliset vapaa-aikapalvelut toimivat erinomaisesti tämänkokoisissa kunnissa, jos asukkaat ja työntekijät saavat yhdessä keskittyä niiden hoitamiseen.

Myös työntekijöiden itsehallinto ja vastuu omasta työstään ja sen kehittämisestä paranisivat verrattuna nykyisiin moniportaisiin ja mutkikkaisiin hallintorakenteisiin. Nyt meillä on se himmeli, ja vielä erittäin repaleinen ja huono himmeli, ruma. Sen takia en voi ollenkaan hyväksyä tätä kaupunginhallituksen ehdotusta, vaikka se on tänään luonnollisesti parantunut, kun sinne on pistetty tätä seutuvaltuustoa ja lähidemokratiaa koskevia kohtia. Teen nyt malliksi vastaesityksen, vaikka en ole hankkinut tälle vastaesitykselle yhtään kannattajaa.

Kaupunginvaltuusto päättäneen merkitä tiedoksi tämän selvityksen, ja samalla valtuusto päättäneen jatkaa selvitystä ja laajaa kansalaiskeskustelua siitä, miten kuntalaisten itsehallintoa voidaan parantaa siirtämällä asukkaiden lähipalvelu ja hallinto itsenäisille kaupunginosille ja niiden asukkaiden suoraan valitsemille valtuustoille. Ja toiseksi päättäneen ehdottaa Helsingin seudun kunnille ja valtiovallalle seudullisen maankäyttöä, asumista, liikennejärjestelmää ja ympäristöasioita koskevan hallinnon uudistamista niin, että näiden

31.1.2011

asioiden suunnittelusta ja seudun yhteisestä päätöksenteosta vastaa seudun asukkaiden suoraan valitsema seutuvaltuusto.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Valtuutettu Valpas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minäkin kannatan valtuutettu Hurun tekemää esitystä tuossa aiemmin.

On annettava kiitosta jo tehdystä melko kattavasta selvityksestä, se täytyy todeta. Tähän mennessä tehty selvitys on osoittanut ne suuret erot, joita näillä kahdella kaupungilla on. Perussuomalaiset ovat niin Helsingissä kuin Vantaalla sitä mieltä, ettei kaupunkien yhdistymisen jatkoselvittämiselle näillä tiedoilla ole tarvetta.

Esimerkkinä näistä suurista eroista mainittakoon minulle tärkeät palvelurakenteelliset erot, jotka johtaisivat varmasti palveluverkoston supistumiseen Helsingissä. Asia, jota en itse terveystalouden vakiokäyttäjänä ja valtuutettuna voi hyväksyä. Paperilla seinäkohtainen tehokkuus lisääntyisi ihan varmasti, mutta henkilökunnan saatavuusongelmat ja potilasjonot jäisivät. Kuntien yhdistäminen ei siis ratkaise näitä perustavaa laatua olevia ongelmia.

Kuten kaupunginjohtaja omassa esittelyssään toi esille, tässä yhdistämisessä vaikuttaa taustalla useita vuosia sitten aloitettu valtakunnallinen kunta- ja palvelurakennemuutoshanke eli Paras-hanke. Sopivampi nimi sille olisi Kupru, sillä se on luontevampi lyhenne tuosta pitkästä nimestä.

Ns. Paras-hanke on käytännössä lisännyt kansalaisten välistä eriarvoisuutta muualla maassa. Näin se on myös tehnyt Helsingissä. Esim. aikoinaan tehty Kruunuhaan terveystalouden siirto Viiskulmaan oli nähdäkseni osa tätä hankkeen toteuttamista. 20 000 asukkaan yksiköt kun ovat Paras-hankkeen ydin. Kansalaisten ja valtuutettujen on syytä tiedostaa tämä puoli, joka vaikuttaa myös tämän yhdistymiskeskustelun taustalla, onhan kyse kuntarakenteen muuttamisesta.

Perussuomalaiset ovat niin Helsingissä kuin Vantaallakin yhdessä sitä mieltä, että kuntien yhdistämisellä tavoiteltavat hyödyt ovat saavutettavissa nopeammin ja edullisemmin kehittämällä itsenäisten

31.1.2011

kuntien välistä yhteistyötä. Siihen ei tarvita kuntien yhdistymisselvityksen jatkamista vaan aitoa halua kehittää ylikunnallista yhteistyötä. Lähtökohtana yhteistyön kehittämisessä tulee olla Helsingin ja Vantaan asukkaiden etu, ei poliittisten suurpuolueiden vallanhalu.

Valtuutettu Lipponen

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen sillä kannalla, että Helsingin ja Vantaan yhdistymisselvitystä tulisi jatkaa. On tärkeää miettiä, kuinka pääkaupunkiseutu pärjää myös tulevaisuudessa. Ja miksi kannatan? Mielestäni Helsingissä ja Vantaalla on kehitettävä siihen suuntaan, että täällä on hyvä asua, kohtuuhintaisia asuntoja riittää, on laadukkaat julkiset palvelut ja hyvä julkinen liikenne. Nämä tavoitteet nähdäkseni voidaan saavuttaa, kun Helsinki ja Vantaa yhdistyisivät. Mielestäni olisi ainakin tärkeää, että asiaa nyt selvitettäisiin vielä edelleen, ja on hieman outoa, jos asioista ei edes haluta keskustella tämän enempää.

On monia asioita, jotka ovat ihan oikeutettuja huolenaiheita, kuten esim. kuinka käy demokratian, miten kansalaisyhteiskunta muotoutuu kahden ison kaupungin yhdistymisessä. Näen, että nyt olisi myös mahdollisuus pohtia uudenlaisia ja tehokkaita lähidemokratian malleja näihin haasteisiin. Toivon kovasti, että selvitystyötä jatketaan.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin ja Vantaan asioita on nyt pitkään selvitelty ja erilaisia tilastoja katseltu ja käppyröitä piirrelty. Vaikka kritiikkiä voi tietysti esittää siihen, mitä on milloinkin laskettu oikein, niin kyllähän niistä nyt ne perusjutut kuntapäättäjän pitää osata lukea. Olen itse suhtautunut vähän nihkeästi tähän kaupunkien yhdistymiseen mutta näen tietysti myös siinä omia puolia ja myönteisiäkin asioita on. Mehän olemme Helsinkinä epäonnistuneet siinä, että ei ole osattu sitä, että jos täällä nyt tuntuu, kun tätä keskustelua kuuntelee, niin selkeä enemmistö on sitä mieltä, että tässä olisi pitänyt edetä, niin sehän on selkeä epäonnistuminen, että me emme ole osanneet sitä kertoa oikeilla sanoilla naapurille.

Siitä minä olen tässäkin illassa kaikista eniten huolissani, että millaisia

31.1.2011

sanoja ja mitä puhetta me käytämme täällä. Valtuutettu Suomalainen esimerkiksi käytti, että meillä on muskeleita ja tällaisia. Todella pitäisi nyt välttää tällaisia puheenvuoroja, missä Helsinki esiintyy isona ja vähän alentuvana Vantaata kohti ja sitten odottaa, että vantaalaiset kuuntelisivat meitä. Jos on tässä se oikea, niin kuin täälläkin on toistettu, että ei oltaisi yhdistämässä kaupunkeja vaan luomassa jotakin uutta, niin silloin kaikki sellaiset puheet, missä Helsinki edustaa tätä isoaveljeä, joka tulee ja sanelee ja sanoo, että nyt yhdistytään tai sitten itket ja yhdistytään, niin sellaiset eivät kyllä vie tätä asiaa eteenpäin ollenkaan.

Haluan muistuttaa ja itse toimia niin, että joka päivä ajatellaan, että Vantaa on meidän hyvä naapurimme, me teemme lukuisissa yhteistyöelimissä Vantaan kanssa yhteistyötä, toimimme näissä kuntayhteisöissä, hoidamme terveydenhuoltoa, liikennettä, vesiasioita, jos jonkinlaista. Yhdessä ajamme tämän alueen etua. Silloin sellainen toiseen alentuvasti suhtautuminen ei kyllä siinäkään työssä auta.

Meillä on erilaisia käsityksiä tästä kuntafuusiosta, mutta meidän on myös tämän päivän jälkeen elettävä yhdessä ja löydettävä ne yhteiset tavat hoitaa tämän alueen asioita. Olen pitkän harkinnan jälkeen päätenyt siihen, ja kun kaupunginhallitus tänään sitten korjasi tätä esitystään, niin olen valmis tämän esityksen puolesta äänestämään, koska pidän erityisen tärkeänä sitä, että tässä nyt korostetaan Helsingin kantana sitä, että tätä seutuselvitäysasia tulisi jatkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

Itsekin kannatan tätä kaupunginhallituksen esitystä. Olen kiinnittänyt huomiota siihen, että aika moni puhuja täällä on tänään suoraan sanonut, että he haluavat liittää Helsingin ja Vantaan yhteen. Vain muutama puhuja on sitä vastustanut. Täytyy sanoa, että itselläni ei ole ollut vielä ihan varmaa mielipidettä lopullisesta tavoitteesta, ja juuri siksi toivoisinikin lisäselvyyttä ja lisää tietoa päätöksen pohjaksi. Näin isoon ratkaisuun ei pidä ottaa kantaa pelkällä mutu-tuntumalla, niin kuin ehkä aika moni on tehnyt, ja sellaisten tunteiden ja pelkojen pohjalta vaan ihan kylmästi asioita punniten ja tutkittujen tietojen pohjalta.

Mielestäni ulkopuolinen puolueeton selvitysmies voisi tuoda meille

31.1.2011

tällaista tietopohjaa ja tosiasioita jatkopäätösten pohjaksi. Toivon, että vantaalaiset, jotka nyt näillä hetkillä varmaan siellä tekevät omia päätöksiään tästä asiasta, muistaisivat, että ei tarvitse olla mikään kiihkoileva Suur-Helsingin kannattaja, jotta voisi äänestää tämän selvitysmiehen asettamisen puolesta.

Valtuutettu Arhinmäki

Ärade ordförande.

Tämä keskustelu siinä mielessä on vähän erikoista, että keskustelemme asiasta, joka ehkä siinä vaiheessa, kun teemme päätöksiä, päätämme asiasta, joka ei tule kuitenkaan toteutumaan riippumatta siitä, miten me täällä äänestämme, kun näyttäisi siltä, että Vantaan kaupunginvaltuuston enemmistö vastustaa tämän selvitystyön jatkamista. Minusta kuitenkin on oleellista tässä päätöksessä se, että meidän emme nyt päättää täällä valtuustossa siitä, yhdistetäänkö Helsinki ja Vantaa, vaan päätämme siitä, että selvitämme jatkossa niitä, että mitä se käytännössä vielä konkreettisemmin tarkoittaisi.

Oleellista on se, että tähän kaupunginhallituksen esitykseen on liitetty se, että pitää selvittää lähidemokratiaa. Tietysti tämä kirjaus jää vähän ilmaan, että mitä se käytännössä tarkoittaa, mutta ainakin itselleni, jos sellainen päätös tulee eteen, että Helsinkiä ja Vantaata ollaan yhdistämässä, siihen pitää oleelliselta osin liittää myös tämä aluedemokratia, jonkinlaiset kaupunginosavaltuustot tai aluevaltuustot, jotka päättävät lähipalveluista. Jos me ajattelemme Helsinkiä nyt, meitä taitaa olla noin 585 000 asukasta täällä, meitä on 85 täällä valtuustossa, jotka päättävät kaupungin asioista, niin itse asiassa me valtuutetut olemme jo nyt hyvin etäisiä monille, monille helsinkiläisille. Puhumattakaan siitä, jos Helsinki ja Vantaa yhdistyvät, yhdistyy entistä isompi kaupunki, niin sen vuoksi täytyy tuoda tätä lähidemokratiaa. Jos ajatellaan sitä, että tämä jaettaisiin esim. 20 alueeksi, joissa olisi omat valtuustot, niin ne olisivat keskisuuria suomalaisia kaupunkeja edelleen, jolloin päätöksenteossa olisi selvä kontakti, vielä selvempi kuin tänä päivänä. Sen vuoksi minusta se on ihan ehdottomasti asia, josta pitää tehdä kunnon selvitykset ja pitää liittää päätöksentekoon, jos me joskus sille tasolle pääsemme.

Toinen tärkeä asia, arvoisa puheenjohtaja, on se, että tässä on kirjattu se, että asiasta pitää päättää kansanäänestyksellä. Minusta se on ainoa oikea tapa sitten lopulta, jos valtuustot päättävät selvityksen jälkeen esittää kaupunkien yhdistämistä, niin se on kaupunkilaiset,

31.1.2011

jotka saavat päättää omalla kansanäänestyksellään siitä. Minä kannatan tällaisissa merkittävässä asioissa kansanäänestyksiä. Tämän vuoksi minusta tällä päätösesityksellä olisi hyvä mahdollisuus jatkaa tätä selvitystä. Sitten kun saadaan vielä tarkempi selvitys, voidaan ottaa aidosti kantaa siihen, että onko tämä hyödyllistä. Totta kai me näemme, että on paljon alueita tällä hetkellä, ajatellaan vaikkapa Länsimäkeä suhteessa Helsinkiin, niin palvelut ovat Helsingin puolella, metro pysähtyy tällä hetkellä Helsinkiin, raja on tippunut aivan taivaalta. Tai sitten toisaalta vaikkapa Rajakylä, joka Jakomäen alueen palveluita heikentää, tulee sellainen katkos siihen. Rajapintojen helpottaminen auttaa kaikkia tällä alueella asuvia ihmisiä.

Mutta ei sillä nyt kauheasti ole väliä, ilmeisesti riippuen nyt Vantaan päätöksistä, mutta minusta tämä antaa mahdollisuudet jatkotyöskentelylle, mutta lopulliset päätökset tehdään myöhemmin ja nämä, jotka on kirjattu tähän päätösesitykseen, ovat kyllä ihan selkeitä reunaehtoja silloin, jos joskus pääsemme päättämään, niiden toteuttaminen – lähidemokratian ja kansanäänestyksen – ennen kuin tätä asiaa voidaan hyväksyä.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Historiallista ja merkittävää iltaa olemme täällä viettämässä, vaikka niin kuin tässä on useissa puheenvuoroissa todettu, voi olla, että meidän päätöksemme on akateeminen, tätä nimitystä taisi Bergholm käyttää muistaakseni tästä keskustelusta. Saa nähdä – joka tapauksessa tärkeä kokous ja joka tapauksessa tärkeän prosessin yksi vaihe. En sano, että päätös, koska toivon, että tämä prosessi jatkuu tavalla tai toisella. Itse suhtaudun myönteisesti tähän, että tämä selvitys pitäisi tehdä ja tätä selvitystä pitäisi jatkaa. Vantaan valtuustosta ei vielä ole tullut minulle ainakaan viestiä, että mikä siellä on päätös. En tiedä, keskustelut ainakin parikymmentä minuuttia sitten olivat kuulemma vielä kovassa käynnissä.

On pakko kommentoida edellistä puheenvuoroa. Valtuutettu Arhinmäki totesi, että pitäisi järjestää sitova kansanäänestys. Sellaistahan ei tällä hetkellä tunneta, vaan kansanäänestys olisi joka tapauksessa neuvoa-antava kuntaliitoksesta, jos sellainen järjestettäisiin. Ilman muuta neuvoa-antava kansanäänestys olisi järjestettävä, ja kaupunginhallituksen tämänpäiväinen muutettu esitys on mielestäni todella paljon parempi kuin viikko sitten tehty esitys oli. Tässä on niitä

31.1.2011

oleellisia asioita nostettu päätösesitykseen, joita me keskustalaiset olemme aina kannattaneet, eli lähidemokratian toteuttamistapojen selvittäminen ja sitten tämä kunnallinen kansanäänestys ovat meidän mielestämme tärkeitä asioita.

Tässä on nostettu myös tämä kaksipuolisen seutuhallinnon selvittäminen. Erittäin hyvä asia. On kuitenkin rehellistä todeta se, että tälläkin hetkellä meidän hallintomme on aika monipolvinen ja päätöksiä eri asioissa tehdään hyvin eri tavalla ja eri tasoilla. Varmasti jatkossa joka tapauksessa joudumme selvittämään sitä, miten tämän kaupungin, näiden lähikuntien ja koko seudun päätöksenteko järjestetään. Tällä alueelle on välttämätöntä selkeyttää päätöksentekoa, lisätä avoimuutta ja parantaa kansalaisdemokratiaa. Mitään muuta tietä tulevaisuuteen en näe mahdollisena.

Mutta toivon, että ne kaikki puheenvuorot, mitä täällä tänään on käytetty, mitä tämän koko prosessin aikana viime vuosina on käytetty, muuttaisivat sillä tavalla suuntaansa, että jatkossa me yhä enemmän, me jokainen, minä itse kuin kaikki muutkin miettisimme sitä, että pyrimme rakentamaan omilla puheillamme yhteistyötä ja yhteistyöhalukkuutta. Välillä kieltämättä tulee kyllä sellainen olo, että tekisi mieli kuntademokratia ja kunnallinen itsehallintokin haudata maanrakoon ja käydä pakkokeinoihin käsiksi, mutta kuitenkin se on suomalainen vahva, voimakas arvo, jota haluan olla puolustamassa. Haluan olla puolustamassa sitä, että jokaisella kunnalla pitää olla päätösvaltaa omissa asioissaan.

On kuitenkin todettava, kuntalaiset antavat kaupungin- ja kunnanvaltuutetuille sen päätösvalan ja päättäjät käyttävät sillä mandaatilla, jonka he ovat saaneet, sitä päätösvaltaa. On kuitenkin todettava, että tulevat eduskuntavaalit esim. ovat sellainen virstanpylväs, joka meidän on helsinkiläisinä nyt merkittävä omaan mieleemme. Tulevien vaalien jälkeen me emme tiedä, mikä on valtakunnan tilanne ja miltä pohjalta linjataan sitä, mikä on suomalainen kuntademokratia ja mikä on suomalainen kuntarakenne. Tähän asiaan meidän jokaisen on mietittävä oma kantamme, ja haluan, että Helsinki on myös linjaamassa sitä, mikä on Helsingin ja metropolialueen hallinto. Meillä on oltava siinä sananvaltaa, ja meillä on oltava siinä päätöksenteossa osamme. Me emme voi antaa sitä valtaa pois itseltämme.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

31.1.2011

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Olisin halunnut todeta valtuutettu Peltokorvelle, että minä jo ryhmäpuheessani esitin sitovaa kansanäänestystä tietäen varsin hyvin, että tällä hetkellä sellaista mahdollisuutta meidän lainsäädännössämme ei ole. Mutta lakeja muutetaan ja kehitetään koko ajan, ja kyllä nimenomaan tämän hankkeen osalta, jos ei haluta kunnallista neuvoa-antavaa kansanäänestystä yleisesti sitovaksi, niin voidaan tehdä laki nimenomaan tätä tapausta varten. Ja se tulisi tehdäkin.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun valtuutettu Peltokorpi sanoi, ettei tunneta sitovaa kansanäänestystä, niin kuntajakolaki tuntee kuitenkin kansanäänestyksen, joka ohittaa valtuuston tahdon tai jonka turvin valtioneuvosto voi ohittaa valtuuston tahdon. Eli jos kunnanvaltuusto hylkää kuntaliitoksen ja kansanäänestys hyväksyy kuntaliitoksen, niin valtioneuvostolla on oikeus, vaikka pakkoliitokset muuten ovat kiellettyjä, mahdollisesti tehdä liitos tähän kansanäänestyksen tulokseen nojautuen vastoin valtuuston tahtoa.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkoitin lähinnä sitä, että valtuuston käsiä kansanäänestyksellä ei voida sitoa. Se on tosiasia, että valtioneuvosto voi sen jälkeen kuitenkin päättää toisin kuin valtuusto on päättänyt, mutta eikö ole näin, että joka tapauksessa valtioneuvosto voi päättää toisin?

Valtuutettu Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja, rakastettu valtuutettu Helistö ja hyvät muut valtuutetut.

Meillä on valtakunnassa harrastettu Paras-hanketta tässä nyt kohta kaksi vaalikautta ja varmaan monen yllätykseksi saatu yllättävänkin paljon erilaisia kuntaliitoksia aikaiseksi. Jostain 450:stä lähdettiin,

31.1.2011

ollaan 330:ssa ja muutama on vireilläkin, vaikka yksi taitaa kaatua tänään Lapissa. Ihan hyvä näin. Silti on aika surullista ollut havaita, että kolmella suurimmalla kaupunkiseudulla, Helsingin seudulla, Tampereen seudulla ja Turun seudulla, ei ole tapahtunut mitään.

Jossain vaiheessa sitten heräsi toivo, että jos sittenkin tapahtuisi, ja tänään sitten taas näyttää vähän surullisemmalta. Tämä on sillä lailla hieman jännittävä keskustelu, että osa vastustaa tätä hanketta sen takia, että tämä ei riitä ja pitäisi mennä pidemmälle, ja osa vastustaa sitä, että näin pitkälle ei pitäisi mennä ja sitten ei ikään kuin kelpaisi tämä välivaihtoehto. Olen itse, sen olen monta kertaa sanonut, henkilökohtaisesti sitä mieltä, että ideaalitulanteessa ilman muuta pitäisi yhdistää koko pääkaupunkiseutu, Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, mutta vanha sananlaskukin sanoo, että "paras on hyvä vihollinen". Itse olen nähnyt näin, että tämä olisi askel oikeaan suuntaan ja sen takia siitä pitäisi osata iloita. Ja myös näin, että tämä näyttäisi olevan ainoa sellainen mahdollinen polku, joka joltain vapaaehtoiselta pohjalta ylipäänsä saattaisi syntyä, mutta nyt ei siltä näytä.

Minua on henkilökohtaisesti häirinnyt se, että näitä päätöksiä yritetään linkittää joihinkin aina keinotekoisiiin laskelmiin, että montako euroa liikkuu sinne tai montako tänne ja kuka omistaa mitäkin ja miten jollekin käy. Tähän voisi ottaa vähän historiallista perspektiiviä. Ikävä kyllä en ollut kuuntelemassa valtuutettu Kolben puheenvuoroa, mutta jos me menemme nyt historiassa 30 tai 50 tai 100 vuotta taaksepäin ja mietimme niitä kuntaliitoksia, mitä täällä on tehty – useimmat niistä muuten pakolla – niin kuinka moni on sitten jälkeenpäin ruvennut laskeskelemaan, 5 tai 10 tai 15 vuotta sitten, että menikö eurot ja pennit ja markat, että mihin suuntaan ne oikein liikkuvat? Kyllä tässä on kysymys pikkasen isommista asioista, vähän visionäärisemmistä kysymyksistä.

En usko, no ehkä Lauttasaassa vielä joku havittelee itsenäisen Lauttasaaren tai Kulosaassa itsenäisen Kulosaaren perään, mutta onko aidosti joku vakavissaan sitä mieltä, että silloin on tehty virheitä ja ei niitä olisi pitänyt pistää ja jonkun talous kärsi ja jonkun talous voitti? Kysymys on siitä, että tämä on joka tapauksessa kokonaisuus. Ja minusta valtuutettu Heinäluoma taisi käyttää jotain terminologiaa, että hyödyt ja haitat ovat joka tapauksessa yhteisiä.

Monien kansainvälistenkin tutkimusten mukaan kaikki metropolialueet kärsivät samantyyppisistä ongelmista, joista yksi tyypillisimmästä on se, että tällainen pirstaleinen kuntarakenne johtaa kunnalliseen osaoptimointiin ja siihen, että ei nähdä seutua kokonaisuudessaan.

31.1.2011

Täysin samaa mieltä valtuutettu Heinäluoman kanssa siitä, että ei tämä yksin riitä eikä riittäisi, mutta tämä olisi kuitenkin ollut se – ja en tiedä, onhan se vielä mahdollista – keino, joka olisi tullut kivuttomimmin ja jonkin tyyppiseltä vapaaehtoiselta pohjalta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kutakuinkin kaikki tällä seudulla ovat yksimielisiä siitä, että nykyrakenteet eivät ole toimivia. Nyt näitten vuosien jälkeen on käynyt yhä ilmeisemmäksi, että vapaaehtoiselta pohjalta nämä rakenteet eivät muutu. Siitä voi tehdä erilaisia johtopäätöksiä.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minä ihmettelen, mistä sitten kuntaliitosten seurauksena yhtäkkiä löytyy sellaisia valtuutettuja ja muita päätöksentekijöitä, jotka tietävät, mikä on yhteinen etu ja osaavat sitä ruveta myös toteuttamaan. Kun ei se pienemmässäkään kunnassa onnistu niin miten se nyt isommassa kunnassa onnistuu?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

En usko tuohon.

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Vapaavuori pohdiskeli aivan oikein, niin kuin minäkin yritin siinä alussa pohtia sitä historiaa, mikä meillä tässä Helsingin seudulla ja alueellakin on ollut, aika lyhytkin historia siitä, millä tavalla täällä on kauppala ja maalaiskuntaa yhdistelty. Tässä keskustelussa on tullut julki myös tämä aluevaltuustojen rakentaminen aika vahvalla budjettivallallakin, ja se vähän kyllä vie siihen suuntaan, mikä täällä joskus on ollut: rakennetaan uudestaan alueita, jotka ovat vähän pienempiä, siellä sitten rakennellaan joidenkin puheenvuorojen kautta päiväkoteja, taisi olla Vihreiden ryhmässä, jne. Pelkona kyllä on se, että rakennellaan uudelleen sellaisia hallintomalleja, jotka luovat enemmän rajoja kuin poistavat niitä. Ollaan avoimia ja katsotaan tulevaisuuteen, katsotaan myös sitä paikallishallintoa uudesta kulmasta ? .

31.1.2011

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Bryggare pohti tätä kaupunginosavaltuustojen roolia, ja kyllä siinä tapauksessa, jos nämä seudun kunnat vaikka kaikki saadaan yhteen, niin syntyy sen verran iso yhteenliittymä, että ei siltä tavallaan sen kunnan, ison kunnan valtuuston tasolta pystytä hallitsemaan sitä koko kokonaisuutta tai ylipäättään kanavoimaan kaikkien ihmisten ääniä ja ajatuksia tänne tai sinne valtuustoon sitten. Eli kyllä näiden kaupunginosavaltuustojen idea sellaisena oman alueensa äänen esille tuojana on erittäin tärkeä. Toisaalta niitä ei kannata perustaa, ellei niillä ole jotain aitoa valtaa, eli ei ihmisten aikaa kannata tuhlaa siihen, että kokoonnutaan vain keskustelemaan, vaan kyllä tietynlaista budjettivaltaa ja ? .

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, kiitos.

Tuolla Tukholman suunnalla on, valtuutettu Moisio, vähän esimerkkiä siitä, mitä voi pahimmillaan käydä, ja niitä on muuallakin. En vastusta tietenkään sitä, että demokratia saadaan ulotettua paikallistasolle, mutta vastustan sitä, että me kiinnitymme johonkin malliin, johonkin osavaltuustomalliin tai johonkin vastaavaan muuhun. Katsotaan niitä toimintamalleja, joissa emme luo rajoja vaan mahdollisuuksia, ja väitänpä, että niitä voi jopa löytyä mutta ei varmasti niiltä pohjilta, joita nyt on rakenneltu, sanotaan luokkaa Tukholma. Todellakin Kööpenhaminassa ja Vancouverissa varmaan ne mallit ovat toimivampia, ja sitä paikallispäätöksentekoa tarvitaan. Kaupunkisuunnitteluvirastosta on hyvää esimerkkiä siitä, millä tavalla kaavoitusprosessissa on päästy ilman virallisia rakenteita aika pitkälle.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ilta on pitkälle kulunut ja täällä on tätä kysymystä valotettu aika monesta eri näkökulmasta. Haluaisin tuoda yhden sellaisen asian vielä tähän keskusteluun, kuulun heihin, jotka kannattavat tätä ratkaisua. Se nousee sellaisesta lainalaisuudesta, joka organisaatiossa noin yleisesti ottaen on ilmeisesti hyväksytty, ja se menee suunnilleen näin, että jos

31.1.2011

ongelmia ei pystytä ratkaisemaan tietyllä tasolla, on noustava uudelle tasolle. Minä uskon, että Helsinki ja Vantaa ovat aika isojen haasteiden edessä. Jotta me pystymme ne jotenkin kohtaamaan, niin meidän on pakko nousta täysin uudelle tasolle.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen kaikkien niiden kanssa eri mieltä, jotka sanovat, että palveluiden järjestäminen tällä seudulla vaatii kuntaliitoksia. Nämä kunnat ovat aivan riittävän isoja palvelujen järjestämiseen, ja siltä osin kuin on ongelmia kuntarajoilla, niin ne voidaan aivan hyvin neuvottelemalla ratkaista tai voitaisiin, elleivät eräät muut syyt olisi esteenä ikään kuin asioista sopimiseen.

Se, minkä takia tätä harjoitusta joudutaan käymään läpi, siinä on kyse yhdyskuntarakenteista ja sen kytkeytymisestä siihen, että kunnat ovat Suomessa tosiasiaassa hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitäjiä ja toteuttajia. Se, että tämä tehtävä on annettu kunnille, on siltä ajalta, kun kunnat olivat aika loogisia kokonaisuuksia eikä niiden välillä ollut kovin suurta muuttoliikettä. Mutta kun nyt on mahdollista valikoida kuntaan asukkaaksi rikkaita ja terveitä ja sysätä köyhät ja sairaat muualle, niin tämä johtaa siihen, että tämä malli ei toimi ollenkaan.

On toisaalta aivan liian houkuttelevaa houkutella hyviä veronmaksajia, vielä valitettavasti houkuttelevampaa on sysätä kaikki ne kuntalaiset, jotka käyttävät paljon palveluja, naapurikunnan puolelle. Tämä peli on muuttunut erittäin raa'aksi. Jos Sipoo kaavoittaa tontteja sillä tavalla, että se laittaa rakennusoikeudeksi 500 neliötä ja ilmoittaa, että tänne saa laittaa vain yhden asunnon, niin kai sillä nyt tähdätään tietynlaiseen asukasvalikoimaan. Kuten sanottu, tähän vaikutetaan asuntopolitiikalla erittäin paljon, ja kannustimet asuntopolitiikassa ovat kunnilla aivan väärään suuntaan silloin kun ne kilpailevat taloudesta keskenään.

Tämä on hyvin raju kannustin epäsosiaaliseen kilpailuun. Bergholm suhtautui pessimistisesti siihen, että tämä Helsingin ja Vantaan välinen liitos ratkaisisi asiaa. Ymmärrän tämän pessimismin mutta olen siitä eri mieltä, mutta neljän minuutin puitteissa en pysty sitä kumoamaan.

Edes sitova metropolihallinto ei olisi tähän oikea ratkaisu, ei edes siinä tapauksessa, että se alkaisi tehdä tasapuolisia kaavoituspäätöksiä. Koska oikea yhdyskuntarakenne ei ole tasapuolinen, on järkevää, että

31.1.2011

tällaiset toiminnot ovat täällä ja tuonkaltaiset tuolla, ja se johtaa sitten tässä taloudessa epätasa-arvoon. Sen takia ainoa ratkaisu on tasata tulot seutukunnittain ja sitten maksaa yhteisestä bussista kaikki nämä kalliit menot. Kaikki ratkaisut, jotka toimivat, perustuvat tähän joko niin, että liitetään kaikki kunnat yhteen tai liitetään taloudet yhteen. Jos liitetään taloudet yhteen, niin tämän jälkeen ei ole esteitä yhteistyölle, ei edes esteitä yhteistyölle kaavoituksen alalla. Mutta nyt se on täysin mahdotonta.

Pelkään pahoin, että me olemme täällä ajautumassa erittäin raakaan taloussotaan kuntien välillä. Helsinki pärjää tässä taloussodassa, koska meidän olemme antaneet erittäin paljon tasoitusta omalla asuntopolitiikallamme. Ja sitten jos meille käy vähän huonosti, niin me sitten taas väljennämme tätä asuntopolitiikkaa. Me pärjäämme, mutta tällaisessa ratkaisussa kärsii sekä oikeudenmukaisuus, sosiaalinen mieli että köyhät, siinä kärsii Vantaa ja kaikki radanvarren kunnat. Se on siis erittäin ikävä ratkaisu, ja sen takia valtiovalan pitää tavalla tai toisella puhalttaa tämä peli poikki – joko pakkoliitoksin tai sitten yhdistämällä nämä taloudet.

Lopuksi sanon tuosta lähidemokratiasta. Se on minusta kaunis ajatus ja kannatan sitä sydämeistäni mutta pelkään pahoin, että nuo kaupunginosavaltuustot eivät tule toimimaan. Minusta meidän pitäisi selvittää myös tätä aluekuntamallia, joka tarkoittaa, että valtaosa kunnan tehtävistä siirrettäisiin keskuskunnalle ja sitten nämä eräänlaiset 5 pennin kunnat jäisivät jäljelle hoitamaan niitä paikallisesti tärkeitä asioita.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minä kannatan päinvastaista työnjakoa kuin Osmo Soininvaara eli ajattelen, että – tai ei ihan päinvastaista – aika suuri osa palveluista jätetään pienen kunnan hoidettavaksi tai siirretään, kun on kysymys meidän kunnistamme, ja sitten tällaiset aluekunnat hoitavat sellaisia palveluita, jotka edellyttävät alueellista väestöpohjaa. Mutta tämä verokilpailu ratkeaisi yksinkertaisesti sillä, että nykyinen kunnallinen tulovero yhdistettäisiin valtion tuloveroon ja sitten eri kuntatasojen tehtävien mukaisesti jaettaisiin niille, suhteessa tietenkin myös sosiaaliseen jakautumaan rahat näille eri kuntatasoille.

Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)

31.1.2011

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara itse asiassa omassa puheenvuorossaan vähän kuin kumosi sen oman oletuksensa, että hän voisi olla eri mieltä siitä, että Helsingin ja Vantaan yhdistyminen ratkaisisi tämän huono-osaisuuden ja hyväosaisuuden keskittymisen, kun hän totesi heti perään, että siihen tarvitaan seutukuntatasoinen talouksien yhdistäminen. Helsinki ja Vantaa ovat vain osa tästä seutukunnasta, ja sen vuoksi se ei tätä ongelmaa ratkaise, varsinkin kun näistä ongelmista merkittävä osa on juuri tällä alueella tätä seutukuntaa.

Itse kannatan tavalla tai toisella seutukuntatasoisen talouden tasoittamista. En välttämättä siis valtakunnallista kunnallisveron ja valtionveron yhdistämistä, mutta sitä, että on seutukunnittaista taloudellista tasoitusta valtionosuusjärjestelmän kautta tai muutoin.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä yhdyn täysin valtuutettu Soininvaaran arvioon siitä, että kuntienvälinen kilpailu hyvistä veronmaksajista ja itsekkäistä pyrkimyksistä uhkaa vain vahvistua entisestään. Olin hieman hämmentynyt, kun luin Keravan kaupungin lausuntoa metropolipolitiikan selontekoon, mihin he antoivat vastauksen valtioneuvostolle, ja siellä kyllä hyvin yksiselitteisesti todetaan, että metropolialueen kehityksen tulee perustua kilpailulle, kuntienväliselle kilpailulle.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja kaupunginvaltuutetut.

Veikkaan, että Helsingin ja Vantaan fuusioitumissuunnitelma on tullut maksamaan nyt tähän hetkeen mennessä aika paljon, tietenkin sitä aikaisemmin ja... Mutta duunini takia en voi olla mainitsematta, että samaan aikaan esim. vanhusten hoitopaikkoja suljetaan. Joka päivä melkein tulee viestejä sieltä ja täältä. Hoitohenkilökuntaa karsitaan säästösyistä. Ja Helsingissä, ikävä kyllä, virastot ja laitokset eivät tiedä, mitä toiset tekevät, tarkoitan mitä toiset virastot tekevät. Olen sitä mieltä, että monikaan virkamies ei tunne Helsingin kaupunkia ja näitä ongelmia, mitä täällä on. Rahaa tuhlataan ihan surutta ja sellaisiin

31.1.2011

rakennelmiin, millä ei ole periaatteessa mitään hirveän kiirettä. Jos me ajattelemme kansalaisäänestystä, niin se on kumma juttu, että kaupungin asukkaat eivät halua moniakaan rakennelmia, mitä tänne ollaan kalliilla rahalla tekemässä. Eli me säästämme koko ajan tai meiltä säästetään, mutta samalla tuhlataan. Itse en haluaisi olla siinä remmissä messissä.

Toivon, että jos tämä homma jatkuu, tämä ponnahtaa esiin tuosta Vantaan lääräämisestä huolimatta, niin tästä tehtäisiin kunnollinen perusteltu esitys, joka sitten myös ohjautuu kaupungin asukkaiden ja sitä kautta sitten heidän tietoisuuteensa ja sitten äänestykseen. Eli meidän voimme täällä periaatteessa tehdä mitä vain, mutta mielestäni se ei ole kauhean demokraattista, jos ei oteta noita asukkaita huomioon, sekä Helsingissä että, no sanotaan nyt vielä vaikka se Vantaa.

Ei kai tässä sen kummempaa, mutta niin kuin sanoin, en usko, että tällaiseen on hirveän varaa. Tai jos on, niin olen hyvin pettynyt.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutama ajatus rajavyöhykkeen kehittämisestä. Olen itse siis rajavyöhykkeen asukas. Kaikki lapsemme, kolme lasta ja neljä lastenlasta, asuvat sitten rajajoen toisella puolella eli Vantaanjoen toisella puolella. Rajan ylittäminenhan on hyvin helppoa fyysisesti, ja siksi useat kaupalliset palvelut haemme nykyisin Vantaan puolelta, sillä lähialueen, raja-alueen palvelut eivät ole niin monipuoliset kuin etelässä Helsingissä tai pohjoisessa siellä Vantaan puolella. Samalla kun kannatan kaupunginhallituksen ehdotusta niin toivon, että rajavyöhykkeen palvelujen kehittämiseen paneudutaan erityisellä huolellisuudella luoden sinne alueelle uusia työpaikkoja, asuntotuotantoa ja uusia palveluja sekä kehitetään ja huomioidaan alueen arvokas kulttuurihistoriallinen asema.

Valtuutettu Autti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Arto Bryggare totesi tuossa aiemmassa puheenvuorossaan, että meillä on jo riittävästi selvityksiä, ja olen hänen kanssaan samaa mieltä. Siksi

31.1.2011

en kannata selvitystyön jatkamista.

Jo nykyisen laajan selvityksen perusteella ilmenee, mihin kuntien yhdistämisellä tähdätään: lähipalvelujen alasajoon, yksityistämisen lisäämiseen ja kunnallisten työpaikkojen vähentämiseen, mitä en voi hyväksyä. Vuosia kestävässä ja kalliissa organisaatioiden muutosmyllerryksessä nämä heikennykset olisi myös helppo saada vietyä läpi. Suurempi kokonaisuus vieraannuttaisi myös entisestään asukkaiden osallistumismahdollisuuksien kehittämisestä, kauniista toiveista huolimatta.

Lähialueiden yhdistymistä voidaan jatkaa myös ilman Helsinki-Vantaan yhdistämisselvitystä. Samalla haluaisin toppuutella Helsingin metropolialue-puheita. Meillä on todella Helsingissä metro ja Espoossa poli, mutta todellisessa kansainvälisessä metropoli-vertailussa taidamme kuitenkin olla vaikutusmahdollisuuksiltamme aika pieni alue.

Kannatan valtuutettu Hurun vastaesitystä.

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen kasvanut Siltämäessä, aivan Vantaan rajalla, ja ihmetellyt kuntarajaa pienen ikäni. Tikkurilassa asiointi oli aivan luontevaa, sinne piti mennä pyörällä tai autolla, koska julkista liikennettä ei ollut, ja vaikka olisikin ollut, siitä olisi pitänyt maksa seutulipun hinta, ja sehän ei käynyt. Tämän ongelman parissa tietysti nykyään askartelea HSL.

Sittemmin Vantaan puolelle joka on rakennettu myös Jumbo, ja kuntaraja tuntuu entistä keinotekoisemmalta. Tikkurila on minulle edelleen tutumpi kuin vaikkapa Kannelmäki tai Lauttasaari, jonka kaavoituksesta päätetään myöhemmin tänä iltana.

Helsingin ja Vantaan yhdistymisen edellytyksenä on ehdottomasti lähidemokratian kehittäminen. Ei myöskään voi olla niin, että valitaan, tehdäänkö iso Helsinki tai iso Vantaa ja toteutetaan sitten organisaatiopalvelut tämän valinnan pohjalta, niin kuin nytkin. Yhdistymisehtona on aidosti uuden ja paremman kaupungin syntyminen. Kaupunginhallituksen uusi esitys, joka sisältää esityksen lähidemokratian vahvistamisesta ja kansanäänestyksestä onkin mielestäni erinomainen.

31.1.2011

Segregaation ehkäisyä käytetään tällä hetkellä argumenttina sekä yhdistymisen puolesta että sitä vastaan. Asia on niin tärkeä, että sitä pitää mielestäni ehdottomasti selvittää tarkemmin. Haluan jatkaa selvitystä mutten hirttäytyä yhdistymiseen. Kuten Päijät-Hämeessäkin nähtiin, selvitysmiehen asettaminen ei vielä takaa yhdistymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

On totta, että teknisesti emme ole päättämässä kuntaliitoksesta. Käytännössä kuitenkin kyse on yhdestä askeleesta kohti kuntien yhdistymistä, ja mitä enemmän näitä askeleita otetaan, sitä vaikeampi tätä junaa on pysäyttää. Mielestäni tätä hanketta markkinoidaan mielikuvilla, tällaisilla sumuisilla metropoli-mielikuvilla. Kuntaliitokset ylipäänsä nähdään ihmelääkkeenä kaikkien kuntien ongelmiin, minkä lisäksi pääkaupunkiseutua ja Helsinkiä vaivaa metropoli-kuume. Puhutaan siitä, että Helsingin on pystyttävä kilpailemaan Itämeren, Euroopan ja maailman muiden metropolien kanssa, mutta vaille järkevää vastausta jää se kysymys, että mikä on se laji, jossa me kilpailemme, onko se metropolius, ja millä tavalla kuntien hallinnollinen yhdistäminen edistää Helsingin kilpailukykyä kilpailtaessa metropoliudesta muiden metropolien kanssa.

Millä tavalla tämä kuntaliitos muka edistää Helsingin vetovoimaa ulkomaalaisen investoijan silmissä? Jos nyt ajatellaan, että suomalainen yrittäjä pohtii liiketoiminnan aloittamista Berliinissä, Tukholmassa, Moskovassa tai jossain muualla, niin tietääkö hän oikeasti, että kuinka monesta kunnasta nämä metropolialueet koostuvat ja onko sillä hänelle mitään merkitystä? Eikö tämä asia ole samalla tavalla myös ulkomaalaisen, Suomeen investoimista harkitsevan yrittäjän näkökulmasta?

Mielestäni liitos ei voi olla edellytys kuntienväliselle yhteistyölle tai jopa toimintojen yhdistymiselle. Jos kunnat eivät kykene järkevään yhteistyöhön keskenään, niin ovatko ne sitten kypsiä yhdistymäänkään? Jos Matti ja Maija eivät tule toimeen keskenään, onko ratkaisu se, että he menevät naimisiin keskenään?

Edut – kuten sanottua – ovat saavutettavissa kuntienvälisellä yhteistyöllä, mutta toisaalta kuntien itsenäisyys tarjoaa

31.1.2011

pääkaupunkiseudun asukkaille tarvittaessa mahdollisuuden puolustaa oman alueensa etua. Joku Korso on täältä katsottuna huomattavan kaukana, ainakin kauempana kuin Tikkurilasta katsottuna.

Yhdistymisen ongelmat ovat ilmeisiä: esim. se, että Vantaa tuottaa vähemmän ja edullisempia palveluja kevyemmällä byrokratialla kuin Helsinki. Jollakin tavalla tämä palvelurakenne on harmonisoitava jo kuntalaisten keskinäisen yhdenvertaisuuden vuoksi. Vantaan helsinkiläistäminen on taloudellisista syistä mahdotonta, Helsingin vantaalaistaminen on poliittisesti jos ei mahdotonta niin ainakin aika hankalaa.

Täällä jotkut ovat paheksuneet sitä, että pääkaupunkiseudun kunnat kilpailevat keskenään yrityksistä ja veronmaksajista. Minä kyllä uskon markkinatalouden ohjaavaan käteen huomattavasti enemmän kuin toverit täällä oikeallakaan. Nykytilanteessa pääkaupunkiseudun kunnat ovat toistensa sparraajia, mikä on hyvä asia. On hyvä asia, että Helsinki joutuu kilpailemaan veronmaksajista ja yrittäjistä.

Jos Helsinki päättää omalla politiikallaan tehdä itsestään epähoukuttelevan yrittäjille tai hyville veronmaksajille, on oikein, että Helsinki maksaa siitä. On oikein, että asukkaalla ja yrityksillä on mahdollisuus muuttaa rajan taakse, jos toimintaympäristö on siellä parempi.

Mitä lähidemokratiaan tulee esim. kaupunginosavaltuustojen muodossa, sitä pitäisi ja voidaan kehittää täysin riippumatta kuntaliitoksista. Mielestäni se kaikkein suurin ongelma... Anteeksi, oliko raja neljä minuuttia?

Välihuuto!

Selvä, minä lopetan sitten tähän. Olin juuri pääsemässä asiaan. Meille myydään vaihtoehtottomuuden politiikkaa tässä, kuten kaikissa muissakin asioissa, ikään kuin tämä kuntaliitos olisi jotenkin väistämätön. Tämä on päähänpinttymä ja tämän päivän trendi. Me voimme äänestää sille "ei". Kehotan kaikkia äänestämään sille "ei".

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

31.1.2011

Täällä on perusteltu monissa puheenvuoroissa Helsingin ja Vantaan yhdistämistä tarpeella kehittää tätä seutua kokonaisuutena. En malta olla palaamatta tähän asiaan, koska usein näissä puheenvuoroissa sivuutetaan se mielestäni itsestään selvä tosiasia, että ei seutua voi kehittää kokonaisuutena yhdistämällä Helsinki ja Vantaa. Siihen tarvitaan koko seutua koskevia tapoja löytää oikeita ratkaisuja ja tehdä niistä päätöksiä.

Mielestäni valtuutettu Bergholm oli aiheellisesti huolissaan siitä, että keskittyminen kuntaliitokseen on omiaan viemään huomiota pois niistä seudullisista ongelmista ja niiden ratkaisukeinoista, joihin meidän nyt olisi syytä keskittää huomiota. Monissa kuntaliitosta kannattavissa puheenvuoroissa on myös ihmetelty, miksi Suur-Helsingin pelätään tuovan uhkia esim. palvelujen vähenemisestä. Helsingistä me tiedämme, että tälle uhkalle on aivan reaalin pohja. Pajusen listat ovat käsite, tuottavuusohjelma on tekeillä, palvelujen järjestämisen uudet strategiat valmisteilla. Totta kai helsinkiläiset ovat huolissaan siitä, että tätä linjaa yritetään ajaa tavalla, jossa he pystyvät vaikuttamaan entistä vähemmän asiaan.

Sama suunta on Vantaan kaupunginjohdossa valitettavasti, jossa esim. terveysasemia yritettiin lopettaa oikein rajulla ohjelmalla, mutta asukkaiden vastustus sitä kyllä vähän hillitsi. Molemmissa kaupungeissa on aihetta huoleen myös siksi, että näissä selvityksissä avoimesti puhutaan tarpeesta muuttaa palvelurakenteita niin, että palvelut keskittyvät entistä harvempiin paikkoihin.

Ministeri Vapaavuori kävi täälläkin vihjailemassa omaan tyyliinsä siihen, että kun kuntaliitos ei näytä toteutuvan vapaaehtoisesti, tarvitaan ilmeisesti toisenlaisia toimia. Hän vetosi siihen, että kuntia on vuosikymmenten vai oliko se sadan vuoden saatossa yhdistetty ennenkin. Totta kai historiasta on syytä ottaa oppia, mutta jos ja kun olosuhteet oleellisesti muuttuvat, on myös syytä välttää yritystä ratkoa uusia ongelmia vanhoilla keinoilla. Tämähän me kaikki tiedämme. Me tarvitsemme uudenlaista demokratiaa, joka antaa sekä lisää suoria vaikutusmahdollisuuksia asukkaille että keinoja päättää demokraattisella tavalla niistä seudullisista ongelmista, jotka tänä päivänä vaikuttavat entistä enemmän. Koko kunnan käsite on tässä mielessä mielestäni syytä todella miettiä uudelleen, ei niin, että me hylkäämme kunnat. Kunnat ovat tärkeä muoto päättää asioista demokraattisesti, mutta me tarvitsemme myös muita muotoja.

Lopuksi, ihmettelen vähän sitä, että ministerit ovat aika innokkaita

31.1.2011

tässä kuntaliitosasiassa. Tulee mieleen, onko heille mukavampaa puhua tästä kuin siitä todellisesta ongelmasta, joka on se, että kuntien palveluihin on liian vähän rahaa ja valtiolla on siinä päävastuu.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakaselle toteaisin, että on turha ajatella, etteikö Helsingissä joka tapauksessa jouduta pohtimaan palveluiden tulevaisuutta, niiden turvaamista, palvelurakenteita jne., tapahtuipa sitten kuntien yhteen liittämässä tai liittämättä jättämisessä yhtään mitään. Joka tapauksessa Helsinki eläköityy ja ikääntyy enemmän kuin naapurikunnat, ja se todella pitäisi täällä valtuustossa hyvin huolella pohtia, millä tavalla me turvaamme väestörakenteen muutoksesta johtuvat sekä verotulot että myös palveluiden kustannukset.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttila on oikeassa siinä, että totta kai joudumme pohtimaan, ja siitähän en esittänyt mitään epäilyjä. Mutta sen sijaan puhuin siitä, että mikä on asukkaiden mahdollisuus vaikuttaa näihin asioihin. Asukkailla on oikeutetusti syytä huoleen, heidät on sivuutettu silloin kun tehtiin Pajusen listoja, heidät on sivuutettu silloin kun tehtiin tätä Vantaan kuntaliitosselvitystä. Koko tässä selvityksessä ei ole mitään arviota asukkaiden palvelujentarpeesta. Eli on suuri vaara, että tämä linja jatkuu, ellei nyt valtuusto ohjeista ja ota uutta suuntaa.

Valtuutettu Ingervo

Hyvä puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Kannatan lämpimästi Helsingin ja Vantaan yhdistymisen selvittämisen jatkamista, ja jos minusta riippuisi, myöskin yhdistämistä. Olisi oikein mukavaa jossain vaiheessa elämäni asua Helsingissä Tikkurilassa, jossa olen syntynyt ja asunut myös aikuisena.

Jyväskylä ja Jyväskylän maalaiskunta tulivat tässä yhdessä

31.1.2011

puheenvuorossa esille. Kun olen asunut sielläkin, niin en voi olla siihen kommentoimatta, että ainakin tietämäni mukaan maalaiskunnan puolella terveyspalveluihin liittyvät ilta- ja viikonloppupäivystykset ovat heikentyneet siellä, koska Jyväskylässä ne olivat heikommat aikaisemmin kuin maalaiskunnassa. Mutta on tärkeää, että tällaisiin asioihin varaudutaan, jotta näin ei pääsisi käymään. Se vaatii tietenkin toimia.

Meillä oli Vantaan sosiaali- ja terveystalokunnan kanssa yhteinen iltakoulu lastensuojelu-teemasta. Ainakin siellä mielestäni, Vantaalla se, että sosiaali- ja terveyspuoli on yhdistyneenä, tuottaa lastensuojeluun ja ennaltaehkäisyyn selkeästi hyvän näkökulman ja yhteistyömahdollisuuksien paremmuuden Helsinkiin verrattuna erityisesti mielenterveysongelmien ja lastensuojelun yhteyden ja kytkeyden selkeämmässä yhteen näkemiseksi ja yhdessä toimimiseksi, ennaltaehkäisyksi ja varhaisemmin puuttumiseksi. Myös neuvolassa tämä ennaltaehkäisyn näkökulma ja suora yhteys lastensuojelun näkökulmaan ja lastensuojelutarpeen ehkäisyyn on selvä. Voin sanoa, että Vantaalta meillä on ainakin tässä asiassa opittavaa.

Lähidemokratia ja kuuleminen, kuunteleminen ovat tärkeitä, ja pidän tärkeänä myös sitä, että jatkossa näissä kaikissa kuulemisissa otetaan systemaattisesti myös lasten ja nuorten näkemykset huomioon. Loppujen lopuksi on kyse heidän tulevaisuudestaan kaikkein eniten eikä siitä, että minkä verran kunnallispoliitikoille mitään luottamuspaikkoja jaetaan ja minkä jakauman mukaan. Toivon, että lasten ja nuorten näkökulmat tulevat tässä vahvimmin esille jatkossa.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Pystyttäisiinköhän Vantaalla ottamaan paremmin huomioon sosiaali- ja terveysnäkökohdat lasten asioissa sen takia, että Vantaa on pienempi kunta kuin Helsinki ja Vantaalla ei ole niin monimutkainen hallintorakenne kuin Helsingissä, jossa sitten taas on sen takia niin monimutkainen, että tämä on niin suuri kunta?

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On tehty hyvät raportit Vantaan nykyisestä palvelutasosta, maankäytöstä, asumisesta, liikenteestä, selvitetty tietopaketit siitä,

31.1.2011

missä ollaan. Ja olisihan se hassua jättää katsomatta, mihin me voisimme yhdessä olla menossa. Nyt on siitä vain, että päätetään spurtti, mitä tällainen yhteinen isompi kaupunki, Helsinki-Vantaa, voisi olla. Eihän se nyt ole vielä muuta kuin että se on järkevän työn ratkaisemista.

Minulla on omasta näkökulmastani kaksi asiaa, joiden takia odotan sitä. Toinen on elinkeinoelämäliikenne, joka näin etelähelsinkiläisen näkökulmasta tarvitsee lisää tilaa ja lisää yhteyksiä, Kehä III:n ja lentokentän mukanaoloa. Toinen asia on se, johon Maija Anttila äsken viittasi, että tavalla tai toisella helsinkiläisten palvelujentuottamistavan täytyy olla kepeämpi – olkoon sitten, että hallintoa kevennetään tai rakenteita muutetaan. Mikä tahansa tapa toimia niin, että me pystymme turvaamaan tästä eteenpäin seuraavat kaksi valtuustokautta, tämä loppu ja seuraavat kaksi valtuustokautta, kun minun ikäluokkani eläköityvät, miten palvelut tuotetaan. On meillä tavattoman kallis tapa tehdä samoja asioita verrattuna Vantaaseen, vaikka me nyt ottaisimme vain vanhuspalvelut. Meillä on vanhuksia enemmän, mutta tapa toimia on kankeampi ja kalliimpi, ja meidän on katsottava nämä yhteen, mitä me voimme tehdä toisella tavalla, kun palvelut turvataan. Ei niin, että niitä tehtäisiin halvemmalla ja huonommin. Minä uskon, että pystytään tekemään toisella tapaa. Nyt on aika pistää hyvät osaajat katsomaan, mikä on se uusi tapa – siis selvitysmies kehiin, ainakin näistä kahdesta näkökulmasta.

En voi olla kertomatta, kun joku viittasi tähän lauttasaarelaisten kaipuuseen omaan kaupunkiin. Minä olen tullut vuonna -55 Lauttasaareen, ja sinne perustettiin uutta omaa seurakuntaa. Se oli vahva tahtotila, että Lauttasaari on omansa. Olisiko asukkaita ollut 8 000. Seurakuntaan tuli uudeksi kirkkoherraksi Voitto Viro, ja hän vakavasti oli silloin erottamassa Lauttasaarta, joka oli juuri liitetty edellisellä vuosikymmenellä Helsinkiin. Sen jälkeen en ole kuullut muuta kuin näitä tällaisia hauskeempia vitsailuja siitä, mitä kaikkea Lauttasaarelle tapahtuisi. Enemmän se on ollut sitten tappion puolella nekin keskustelut.

Kiitos.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tänään on kuultu paljon näkemyksiä, pääsääntöisesti puolesta mutta

31.1.2011

jonkin verran myöskin vastaan tätä Helsingin ja Vantaan yhdistämisen selvittämisen tekemistä. Itse kannatan tätä kuntajakolain mukaisen selvityksen käynnistämistä tai jatkamista, kuitenkin siten, että selvitys tehdään kunnioittaen molempien kaupunkien historiaa mutta suunnaten katse kuitenkin tulevaisuuteen.

Työssäkäyntialueet, liikennneratkaisut ja maankäyttö sekä asuminen ovat sellaisia asioita, joissa kuntarajojen vaikutus tällä alueella tulisi olla mahdollisimman vähäinen. On tärkeää tarkastella, kuinka paljon Helsingin ja Vantaan yhdistäminen toisi synergiaetuja kaupunkisuunnittelun, palvelutuotannon ja monen muun asian kannalta.

Pääkaupunkiseutu on kokonaisuudessaan yhteen kasvanutta metropolialuetta, jossa kaupunkirajat ovat hämärtyneet jo kauan aikaa sitten. Todella moni kuntalainen on kertonut kannattavansa Helsingin ja Vantaan yhdistymistä, koska he kokevat kuntarajat hyvin keinotekoisesti, mikä on varsin ymmärrettävää. Uskon, että kaupunkien yhdistäminen pakottaisi myös molempien kaupunkien organisaatiot tietyllä tavalla muuttumaan ja samalla tuon uudistamisen myötä löydettäisiin varmasti uudenlaisia tapoja tehdä työtä ja ennen kaikkea aivan uudenlaisia tapoja järjestää erilaisia kuntalaisten palveluja.

Tässä odotellessa tuota Vantaan päätöstä, joka moneen otteeseen on todettu, että antaa sitten sinetin sille – tietysti meidän päätöksemme on aivan yhtä tärkeä – mutta odotellessa sitä pidemmittä puheita toivon, että yksiselitteisesti tämä kuntajakolain mukainen Helsingin ja Vantaan kaupungin yhdistäminen ja sen valmistelu aloitettaisiin tavalla tai toisella.

Kiitos.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen erittäin iloinen siitä, että Munkkiniemi aikoinaan liitettiin Helsinkiin ja uskon, että lauttasaarelaisetkin ovat. Olen aivan varma, että sitten kun Espoo ja Vantaa ja Kauniainen ja Helsinki on liitetty yhteen, niin silloin ne ovat yhtä iloisia kuin minä siitä, että Munkkiniemi on osa Helsinkiä. Kannatan, että selvitämme, millainen uusi pääkaupunkiseutu olisi, jos se muodostuisi Vantaasta ja Helsingistä. Kannatan, että kuntajakolain mukainen selvityshenkilö asetetaan. Itse asiassa

31.1.2011

kannatan jo olemassa olevin tiedoin näiden kuntien liittämistä sen takia, että yhdessä pystymme paremmin ratkaisemaan niitä ongelmia, mitkä liittyvät parempaan yhdyskuntarakenteeseen, ilmasto-, ympäristöasioihin, segregaatioskysymyksiin, asumisen kalleuteen. Kaupunkilaisten arjen kannalta voimat on yhdistettävä eikä jatkettava tätä osaoptimointia.

Kyllä haluan sanoa, että yrittäjien ja työllisyyden kannalta kannatan pääkaupunkiseudun kuntien yhteen liittymistä ja tätä selvittämistä, koska on vain niin, että globaalissa taloudessa metropolialue toimii koko Suomen kasvun veturina. On hyvin tärkeää, että täällä yhdistetään voimat ja turvataan, että Suomessa ja pääkaupunkiseudulla on työtä ja yrittäjyyttä. Erityisesti siksi, arvoisa puheenjohtaja, kannatan tätä selvitystä, että uskon, kun saamme ne tarkat tiedot, mitä tämä yhteen liittyminen merkitsisi, niin silloin me emme tarvitsisi pakkoavioliittoja vaan syntyisi todellakin järkiavioliitto, rakkausavioliitto. Ja uskon, että näiden tietojen myötä myös Vantaan päättäjät rakastuisivat Helsinkiin. Vantaalaisethan jo rakastavat meitä ja haluavat meidän kanssamme yhteen.

Valtuutettu Vuorela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minusta kaikki pääkaupunkiseudun kunnat pitäisi yhdistää ensi tilassa ja tämä Helsingin ja Vantaan yhdistäminen on askel oikeaan suuntaan. Syy, minkä takia kannatan tätä, on ympäristösyys. Jos me katsomme, mitä tämä kuntien itsenäinen päätöksenteko on tehnyt, minkälaisen yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän se on saanut aikaan esim. Espoossa. Ei tarvitse mennä New Jerseyhyn katsomaan, minkälainen on 8-kaistainen moottoritie. Riittää, että menee sinne Tapiolan liittymään Länsiväylälle katsomaan, minkälainen liikennejärjestelmä on rakennettu. Metroa on voitu torpata, vuosikymmenien ajan torpattiin metroa, vaikka asukkaat halusivat sen rakentaa.

Katsotaan Vantaalle. Kuka on käynyt Tammistossa? Missä on Helsingin raja, niin siitä alkaa heti tulla kaupan suuryksiköitä, yksiköitä, joita ei ole kytketty raideliikenteeseen, jotka eivät ole hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, joiden läheisyydessä ei ole minkäänlaista asutusta. Eli se synnyttää sellaiset liikennevirrat, matkustustarpeen, joka rakentuu pelkästään henkilöauton varaan.

Jos me katsomme Helsinkiä ja vertaamme, mitä täällä on tehty.

31.1.2011

Montako automarkettia? Nolla. Me olemme tehneet Itäkeskusta, integroineet eri joukkoliikennejärjestelmiä yhteen, meillä on Kampin terminaali. Eli ympäristösyty on se, eli se, kun nämä kunnat yhdistetään, me voimme tehdä parempaa suunnittelua. Me voimme tehdä kestäväää rakennetta, sellaista rakennetta, mistä sukupolvien jälkeen voi olla ylpeitä.

Mutta yksi täky vielä, jos Hesarin valtuustovahti on hereillä, yksi uusi asia on se, että mikä täky voisi olla Vantaalle sellainen, että Vantaa liittyisi, niin se on se, että tämä Guggenheim-museo sijoitetaan sinne, mikä on nykyisin Vantaata. Sieltä me näemme, esim. tämä kehärata, katsotaan sieltä joku asema raideliikenteen varteen, siellä on riittävästi peltoja, läänä, niin pannaan se Guggenheim-museo sinne. Siitä muodostuu sellainen turistikohde, että voivat vantaalaisetkin olla siitä ylpeitä.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja.

Onko mielekästä yrittää vetää peräkärä, jonka akseli on poikki? Espoon ja Kauniaisen kanssa sentään me surffaisimme samoilla aalloilla. Eiköhän odoteta niitä aaltoja.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ehdotus, joka meillä on käsittelyssä, on hyvä ja suosittelen kaikille, että hyväksytään tämä ja katsotaan sitten, miten tässä käy. Mutta ettei syntyisi sitä mielikuvaa, että asiat olisivat paremmin siellä tai täällä, niin riittää, kun lukee päivän lehden. Nimittäin ensinnäkin tästä demokratiavajeesta, niin tämän päivän Hesarissa Kotimaa-osastolla todetaan näin, että "tutkimuksen mukaan Suomi on parhaita demokratioita". Miksi me sitten täällä istumme ja luulemme, että asia on jotenkin toisin? Ihmettelen sitä kovasti, koska tätä ovat tiedemiehet Sveitsistä käsin todenneet, että Suomi ja Belgia ovat parhaiten toimivia demokratioita. Uskon itse, että Helsinki on sitten taas omalta osaltaan Suomen parhaiten toimivia demokratioita. Ei tässä kannata kauhean huolissaan olla.

Sitten toinen juttu samasta lehdestä tänään, niin "Vantaan lapsilla ei ole

31.1.2011

vieläkään laktoositonta maitoa”, mutta meidän lapsillammepa on vegepäivä, että kyllä tässä on annettava ja otettava molemmille. Tätä asiaa voidaan selvittää ja näiltä pohjilta edetä.

Mutta itse asiaan, niin siis kannatan tätä päätösehdotusta ja totean lopuksi, kun täällä ministeri, valtuutettu Vapaavuori pohdiskeli näitä Helsinkiin liitettyjä alueita, niin kyllä jos Kulosaari olisi edelleen itsenäinen kunta, niin pelkillä siltamaksuilla järjestettäisiin niin, että kukaan ei kävisi oikeissa töissä.

Valtuutettu Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Vastakkaisia mielipiteitä arvosteltaessa on yleensä muodikasta kutsua niitä joko 70-lukulaisiksi tai tsaarinaikaisiksi. Eräät kuntaliitoksen kannattajat täällä ovat vaatineet tsaarinaikaisten rakenteiden purkamista. Tsaarinaikaisuuteen, kuten myös neuvosto aikaan, kuului tietysti voimakas hallinnon keskittäminen ja keskusjohtoisuus, että siinä mielessä tämä vertailu tai arvostelu ei ehkä ole ihan oikeudenmukaista.

Mielestäni se keskeinen ongelma näin suurten kuntien yhteen liittämisesessä on nimenomaan demokraattinen ongelma. Täällä jotkut ovat tuoneet sen esiin, että kun kuntalaisten määrä kasvaa, niin edustettavien määrä per edustaja tietysti kasvaa ja tavallaan hämärtää sitä valtuutetun ja häntä äänestäneiden ihmisten kontaktia, tai etäännyttää sitä. Mielestäni ongelma on myös laadullinen. Helsinki ja Vantaa, tai Espoo, ovat jo nykyisellään niin valtavia organisaatioita, että keskimääräisen päivätyössä käyvän valtuutetun edellytykset pysyä oikeasti kärryllä niistä asioista, joista hän on päättämässä, ovat aika rajalliset ja heikkenevät sitä mukaa kun organisaatio kasvaa. Mikä johtaa siihen, että todellinen päätöksenteko valuu niille, jotka ovat perillä asioista, eli valmisteleville virkamiehille. Mikä tietenkin sopii suurille puolueille tästä poliittisten virkanimitysten luvatussa maassa.

Välihuuto!

Seuraavien vaalien jälkeen vasta. Sen sijaan, että me paisutamme hallinnollisia yksiköitä, niitä pitäisi tietysti pienentää ensinnäkin olemalla tekemättä tällaisia kuntaliitoksia mutta myös lisäämällä nykyisten kuntien sisällä paikallishallintoa tai tarvittaessa vaikka pilkkomalla nykyisiä jättiläiskuntia.

31.1.2011

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Halla-ahon edellisessä puheenvuorossa hän sanoi, että jos Helsingin asuntopolitiikka ei mielistele tarpeeksi rikkaita ja nämä siirtyvät Espooseen, niin se on Helsingille aivan oikein. Täytyy sanoa, että sosiaalipoliittisena linjanvetona aika vaikuttava.

Valtuutettu Karhuvaara

Puheenjohtaja.

Haluan myös käyttää puheenvuoron, kuten kaikki muutkin täällä, puolustaakseni omaa kaupunginosaani. Helsingin pienimmän kaupunginosan ja jopa viimeiseksi koko Suomeen liitetyn alueen edustajana haluan tukea tätä selvitystä, koska kenties siinä samalla tulevat esiin myös suomenlinnalaisten palvelujen puute sekä se, että edelleen joudumme maksamaan kiireettömän hoidon ja sairaalakotiutusten taksikuljetukset itse omasta pussistamme ilman Kelan korvauksia ja lisäksi huonekalu- ja ruokaostoksistakin kilomäärän mukaan, kun niitä viedään kotiin, että kyllä tässä ehkä jotain... Jos vantaalaiset olisivat hieman enemmän kiinnostuneita myös sen saaren tilanteesta kuin helsinkiläiset tähän mennessä ovat olleet.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Totean vain, ettei tämä liittäminen ole ainoa autuaaksi tekevä ratkaisu. Koillis-Helsinki, Malmi, Puistola ym. liitettiin Helsinkiin vuonna -46, ja vielä siellä liikutaan kuraisilla sorateillä. Uskoisin tähän liittämiseen paljon enemmän, kun tämä asia saataisiin korjattua.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

31.1.2011

Jos ajatellaan kuntaliitoksia kokonaisuudessaan, niin pääkaupunkiseudullahan tämä vähintään 6 kunnan tai sitten 14 kunnan yhteydessä pitäisi esim. veroäyri olla kyllä sama, jotta voitaisiin tällainen toisten kuntien palveluiden hyödyntäminen ja toisten kuntien palveluiden kustannuksella eläminen lopettaa. Kaiken aikaahan tiedämme, että tässä yhteydessä Helsinki on monella tavalla kustantanut sellaisia palveluita, joita myös naapurikunnat ovat käyttäneet, saamatta niistä oikeastaan vastaavaa kustannushyötyä itselleen. Pelkästään se, että Helsingin ja Vantaan veroäyrien – ja tietysti Espoo ja Kauniainen pitäisi ehdottomasti saada myöskin mukaan – yhdistäminen voisi tuoda sellaista terveyttä tälle alueelle, jota kaivattaisiin myös ajatellen tulevaisuuden kustannuspaineita.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

-69 tehtiin päätös metron rakentamisesta. Kesti 35 vuotta, että Länsimetroa lähdettiin tekemään, ja jokainen tiesi, että se kerran tulee. Nyt me tiedämme jokainen, että kerran tämä yhdistyminen tulee. Sen vuoksi se pitäisi tehdä nyt tai nopeasti joka tapauksessa. On täysin tyhmyyttä jatkaa tätä tulevaisuuteen, kun se tapahtuu ennemmin tai myöhemmin.

Kiitos.

17 §

Esityslistan asia nro 4

TALONRAKENNUSMÄÄRÄRAHAN SIIRTO JA KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTTAMINEN
UUDISRAKENTAMISESTA KORJAUSRAKENTAMISEEN VUODEN 2010 TALOUSARVIOS-
SA

Valtuutettu Koskinen

31.1.2011

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Liitteestä ilmenee, että tilakeskuksen investointimäärärahoja on budjetoitu uudis- ja lisärakennushankkeisiin lähes 44 miljoonaa euroa ja ennustettu käyttö tulee olemaan noin 25 miljoonaa euroa eli alle 60 % budjetoidusta määrärahasta. Tehty selvitys ei kerro mitään siitä, miksi budjetoidut hankkeet eivät ole käynnistyneet. Todettakoon lisäksi, että uudishankkeiden tarve- ja hankeselvitykseen varatusta määrärahasta tuli viime vuonna käytettyä reilut 2 %. Voisi ehkä todeta, että kyseessä on lievää suurempi ylibudjetointi, joka tietysti kietoutuu, että kunnallisveroprosentti on ollut vastaavasti suurempi.

18 §

Esityslistan asia nro 5

ERÄIDEN VUODEN 2010 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN
YLITTÄMINEN, ERÄÄN TOIMINTAKATTEEN VAHVISTAMINEN, MÄÄRÄRAHOJEN
SIIRTÄMINEN JA ERÄIDEN MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingissä on valitettavasti totuttu siihen, että palveluja alibudjetoidaan jatkuvasti. Tämä nyt käsiteltävä esitys eräiden viime vuoden talousarvion määrärahojen ylittamisestä on tästä huolimatta hätkähdyttävää ja osittain järkyttävääkin luettavaa, kahdessakin mielessä.

Ensinnäkin se osoittaa erityisesti sosiaali- ja terveystalouden palvelujen määrärahojen alimitoittamisen olleen massiivista, laajaa, systemaattista ja tietoista. Mistään virhearvioista on turha puhua silloin, jos käyttötalouden määrärahat ylittyvät 107 miljoonalla eurolla, olkoon Helsinki vaikka isokin kaupunki. Silloin on kysymys tietoisesta poliittisesta ratkaisusta, ja suuruusluokaltaan tämä on kutakuinkin se

31.1.2011

sama summa, jonka Skp:n ja Helsinki-listojen ryhmä esitti talousarviota käsiteltäessä lisäyksesityksinä, samoin suunnilleen samaa luokkaa kuin silloin sosialidemokraattien vastaesitykset olisivat lisäyksinä merkinneet.

Kyse ei ole nytkään vain siitä, että myönnetään jälkeinpäin sitten tietysti ylitysoikeuksia. Alimitoitetulla budjetilla on koko viime vuoden ajan kiristetty erityisesti sosiaalivirastoa, terveyskeskusta ja HUSia, vähennetty vanhainkotipaikkoja, kasvatettu päivähoidon ryhmäkokoja, jätetty antamatta harkinnanvaraista toimeentulotukea, jätetty täyttämättä vakansseja, laiminlyöty työllistämistä. Tämä on ollut määrätietoista toimintaa, jotta osa niistä tarpeista, jotka lakisääteisesti pitäisi hoitaa, saadaan ikään kuin työnnettyä pois ennen kuin ne edes tulevat sinne vastaanotolle tai muuhun palveluun.

Mielestäni yli 100 miljoonan euron alibudjetointi on vastuutonta ja siitä pitäisi joutua edesvastuuseen.

Kun valtuusto päätti viime vuoden budjetista, meille kerrottiin uhkaavasta alijäämästä. Sama toistui, kun tämän vuoden budjetista päätettiin. Mutta nyt ilmeneekin, että Helsinki on tekemässä historiansa suurimman ylijäämän. Vesilaitos on myyty lähes miljardilla eurolla HSY-kuntayhtymälle. Kauppahinnasta peruspääomaosuutta on vajaa 300 miljoonaa ja lainaosuutta eli kauppahintasaatavaa lähes 700 miljoonaa. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että tässä olisi miljardi riihikuivaa rahaa välittömästi käytettävissä, mutta se tarkoittaa, että kaupungin, virastojen ja liikelaitosten yhdistetty tulosennuste viime vuodelta nousee lähes 700 miljoonaan euroon. Ja se taas tarkoittaa, että kaupungilla on erittäin vahva tase. Jos me aikaisemmin olimme lähes Nokian luokkaa vakavaraisuudessa, nyt me olemme Nokiaa vakavaraisempia, eikä se johdu vain siitä, että Nokialla on mennyt vähän huonommin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että meillä on myös mahdollisuuksia poistaa alibudjetointi peruspalveluista.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Viime vuodelle on aikaisemmin myönnetty ylityksiä 113 miljoonaa euroa, nyt myönnetään ylityksiä 108 miljoonaa. Täten ylitykset ovat viime vuonna olleet yhteensä noin 220 miljoonaa euroa, joka vastaa kahden kunnallisveroprosentin tuottoa. Näin ollen ylitykset ovat olleet merkittävät.

31.1.2011

Suurimmat ylitykset kohdistuvat sosiaalivirastoon (56 miljoonaa), toimeentulotukeen (10 miljoonaa) ja HUSin kuntayhtymään (32 miljoonaa). Ehkä erikoisin yritysperustelu on pelastuslaitoksen kohdalla: henkilöpoistuma on ollut arvioitua pienempi, eli on budjetoitu henkilöpoistuman varaan. HUSin ylityksen osalta perustelut puuttuvat, ehkä kaupunginjohtaja voi niitä jotenkin perustella, mistä ylitys johtuu. Sosiaaliviraston hallinnassa on ollut 26 kappaletta asuntoja, joita ei ole aikaisemmin kirjattu kaupungin kirjanpitoon. Kysyn, milloin ko. asunto-osakkeet ovat tulleet kaupungin omistukseen ja mihin perustuu kirjauksen euromäärä? Todettakoon, että perukirjassa on ainakin vielä markkamääräisiä hintoja.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Nämä ylitykset ovat kyllä kestävämmän suuria, ja kun ne kohdentuvat vielä sellaisiin asioihin kuin esim. päivähoito. Eli tässä näkyy päivähoidon osalta sellaista toiveajattelua, että siellä haluttaisiin siirtää painopistettä kotiin hoidettaviin lapsiin sekä yksityisen hoidon tukeen erityisesti. Tästä pitäisi päästä pois, eli todella täytyy budjetoida lasten määrät niin kuin niiden ennustetaan aidosti olevan.

Olen ollut useissa päivähoitokeskusteluissa viime vuoden aikana, ja joka puolella tulee tämä ongelma, jossa näkyy selkeästi se, että kun vedetään tiukille budjetit, niin siellä joudutaan siinä arjessa laskemaan tunteja ja työntekijöitä, ja se vaikeuttaa työn tekemistä. Eli se on täysin kohtuuton tilanne.

Tässä toimeentulotukipuolella näkyy sellainen, mistä aikaisemminkin olen tehnyt mm. aloitteita ja kysymyksiä siitä, että voisimme säästää toimeentulotuessa niitä valtiolle meneviä osuuksia, kun me pitkäaikaistyöttömiä työllistäisimme, kaupungilla järjestäisimme pitkäaikaistyöllistämistä. Tämä lastensuojelun osuus kertoo tavallaan vain osan siitä totuudesta, että tällä hetkellä lastensuojelun puolella ne tilanteet ovat vaikeampia, vaativat enemmän voimavaroja, jotta kyetään hoitamaan lastensuojelun puoli. Eli kyllä tässä tulee tänä vuonna todella haasteellinen tilanne, että budjetin kanssa pärjällään, kun tausta on tällainen.

Kaupunginjohtaja Pajunen

31.1.2011

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Koskinen kysyi HUSin ylityksistä, niin HUSin ylityksen lähtökohtana on se, että valtuusto budjettipäätöksessään on asettanut haasteellisemman tavoitteen HUSille kuin mihin HUS on pystynyt. Nyt vuoden 2011 budjetissa on ollut lähtökohtana se, mitä 2010 oli aikanaan ennustena.

Mutta valtuutettu Hakanen puhui tästä vesilaitoksen tai HSY-kuntayhtymän perustamisesta, jossa siis on mukana Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen, ja sen kirjanpitoon tulevasta tulosvaikutuksesta. Sen perustana on se, että kun HSY:tä perustettiin, kuntayhtymän osakaskunnat – nämä mainitut neljä kaupunkia – lähtivät siitä, että siirto tapahtuu käyvin hinnoin ja kaikilla kaupungeilla oli omissa taseissaan kirjanpitoarvot. Kaupunkien perinteeseen ei kuulu, että tasearvoja korjattaisiin käypiin hintoihin. Mutta siirtohintana siis se arvo, mikä todellisuudessa tällä omaisuudella silloin siirtohetkellä oli. Tämän seurauksena mitään uutta varallisuutta tässä ei syntynyt eikä myöskään mitään uutta kassavirtaa kaupungille. Kassavirtavaikutus on ollut +/- 0. Mutta toki tämän käyvän arvon ja kirjanpitoarvon välinen erotus nyt tuloutuu satunnaisena tulona kaikille neljälle kaupungille, mutta mitään uutta varallisuutta siinä ei ole syntynyt.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kysyin niistä sosiaalivirastoista, 26 asunto-osakkeesta, jotka nyt on lisätty kirjanpitoon, että missä ne ovat aikaisemmin olleet ja mistä tämä arvo on muodostunut.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Nyt se, että kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus tuloutuu, niin se tarkoittaa tietysti Helsingin tilinpäätösvaiheessa sitä, että kaupungin tase vahvistuu. Kun meillä on jo aikaisemmilta vuosilta satoja miljoonia ylijäämiä siellä taseessa, niin tämä tilanne tulee entistä vahvemmaksi, eli meillä on myös mahdollisuuksia tehdä toisenlaisia ratkaisuja vaikka sen suhteen, miten paljon pitää olla kassassa riihikuivaa rahaa. Onko

31.1.2011

se se 800 miljoonaa, niin kuin nykyään osapuilleen, vai riittäisikö vaikka muutama kymmenen miljoonaa tai sata miljoonaa vähemmän?

Toiseksi tästä seuraa myös se, että korkotuottoja tulee seuraavan 49 vuoden aikana jatkuvasti kaupungille.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskiselle: Pyydän anteeksi, että en vastannut. Nämä kyseiset osakkeet ovat olleet kaupungin omaisuuteen kirjattuna mutta eivät kuitenkaan taseeseen, ja tämä järjestely on tilintarkastajien kanssa sovittu, että näin kirjaamme.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Haluan esittää valtuustolle kiitokseni siitä, että kukaan ei ole siellä toisessa laidassa pompannut nyt tämän keskustelun aikana moittimaan ankarasti sosiaalivirastoa siitä, että se ylittää budjettinsa. Varmaankin nyt kuitenkin tämän valtuustokauden aikana jo kaikki ovat ymmärtäneet, että vika on meissä itsessämme. Me alibudjetoimme sosiaaliviraston jatkuvasti ja nyt tietysti oikein erityisen paljon, 100 miljoonaa.

Onhan tässä jonkin verran sellaistaakin osuutta, jota ei ole osattu ennustaa. Mutta se on erittäin pieni verrattuna tähän koko ylityssummaan. Jo silloin, kun teimme viime vuoden budjettia ja viime vuoden budjettiraamia, tiesimme, että nämä raamit eivät tule riittämään sosiaaliviraston toimintaan. Meillä on suuri ongelma se, että meidän budjettimme ja niiden seuranta eivät ole riittävän läpinäkyviä, että tavalliset lautakunnan jäsenet ja valtuutetut pystyisivät näkemään niistä, että nämä ovat ihan pielessä ja että sitten ei voi tehdä sellaisia supistuksia kuin raameihin ja budjetteihin laitetaan.

Kaupunginjohtaja sanoi, että HUS ei ole pystynyt tekemään sellaisia supistuksia, mitä me olemme odottaneet HUSilta. Ei kyllä ollut mitään syytä odottaakaan sellaisia supistuksia, ja en tiedä, kuinka moni luuli näitä HUS-määrärahoja budjettiin päättäessään, että se pystyisi sellaisia tekemään. Kaiken kaikkiaanhan HUSin talous on ollut varsin

31.1.2011

kohtuullisessa jamassa nyt viime aikoina.

Todellakin toivon, että valtuusto saisi nykyistä paljon tarkempaa tietoa – sekä seurantatietoa että ennustetietoa – omien päätöstensä pohjaksi, että päästäisiin tämäntyyppisistä, tosi hirveistä virheitä eroon, mitä meidän budjetoinnissamme perinteisesti on tehty.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämähän on, tämä lista kertoo paljon siitä, mitä Helsingissä tapahtuu, mitä budjetoinnissa ei ole osattu ottaa huomioon ja tietysti ei ole uskottu silloin, vaikka olemme yrittäneet kertoa, tiettyjen asioiden oikeita määriä. Täällähän on onnellisia ja ihania asioita: tämä lasten määrä, sehän kertoo dynaamisesta ja tulevaisuuteen uskovasta kaupungista, kun meillä on päiväkotilapsia enemmän kuin mitä on budjetissa laskettukaan.

Mutta sitten täällä on myös se vähän surullisempi asia tämä vanhusten palveluiden kohta. Vaikka tästä tekstistä kun sen katsoo, niin tulot ylittyvät melkein samalla summalla kuin menotkin, että sehän ei näyttäisi sinänsä katastrofaaliselta, mutta me kaikki tiedämme siitä palautteesta, mitä me olemme saaneet ja kaikesta muusta keskustelusta, että se vanhuspalveluiden järjestäminen ei onnistunut. Nämä paikkojen alasajot oli suunniteltu aivan liian nopeaksi, ja muutenkin, ehkä nyt kaikki myöntävät sen, että ei siinä ehkä ollut alun perinkään hyvä suunnitelma. Siellä on paljon ihmisten kärsimystä nyt näiden lukujen takana.

Konsernijaostossa käsiteltiin tätä Seniorisäätiön tilannetta viime kokouksessa viime viikolla, ja saimme raporttia siitä, miltä se tilanne nyt näyttää. Meille vakuutettiin, että hoito on nyt hyvää ja tilanne olisi asettumassa siltä osin, myös tämä kysyntä ja tarjonta. Mutta koko vanhuspalvelua ja niiden riittävyttä meidän on pakko katsoa nyt, kun ihan kohta ryhdymme tekemään taas ensi vuoden budjettilukuja ja niitä tekstejä sinne kirjoittamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

31.1.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan Kauko Koskisen kysymystä kommentoida sikäli, että vuonna 2010 budjetti asetettiin HUSille 20 miljoonaa euroa alemmalle tasolle kuin vuoden 2009 toteuma. On aivan selvää, että tämä 20 miljoonan miinustus kerralla ei ollut kovin realistinen. Viime vuoden budjettilylyys, 32 miljoonaa, koostuu tästä selkeästi pienennyksestä, joka tämän vuoden budjettiin on korjattu. Se on oikaistu sillä lailla, että väestönmuutokset on otettu huomioon. Haluan viime vuodesta todeta, että HUSin kulujen kasvu oli pikkuisen yli 2 %. Se oli selvästi alempi kuin erikoissairaanhoidopiireissä maassa, ja se oli tietysti kokonaiskulujen kasvuna selvästi alempi kuin Helsingissä. Lopulliset luvut tulevat.

Kehitys HUSissa lähti asukasta kohti erikoissairaanhoidon kuluna korkealta, kehitys on ollut selvästi maltillisempi. Kaupunginjohtaja Pajunen totesi aivan oikein, että siihen ei päästy, mihin oli ajateltu 20 miljoonan miinustuksella, mutta ei se ollut kohtuullinen tavoitekaan.

Toinen asia: mihin vedetään raja erikoissairaanhoidon kustannuksissa silloin, jos helsinkiläisillä oli noin 13 000 ns. ylikäyttöpäivää HUSissa, jotka olisivat voineet olla halvemmilla hoitopaikoilla Helsingin joko terveystoimessa tai sosiaalitoimessa? Nyt niistä on tullut tänne HUSin hintoihin lisäkulu Helsingille laskutettavaksi. Mutta toisaalta, jos se on tarkoituksenmukaista potilashoidon kannalta, että vanhuksia esim. ei kovin moneen kertaan siirrellä, se voi olla tarkoituksenmukaista, että paikat ovat HUSissa. Ei kuitenkaan niin, että jatkuvasti kuntoutuksen tehtävät siirtyisivät erikoissairaanhoidon puolelle.

Eli summa summarum, 32 miljoonaa. Selitykset siihen, jotka puuttuvat mahdollisesti tästä ylitystekstistä, löytyvät erinomaisesti talouden ja toiminnan seurantaraportista 4/2010, ja se on jaettu kaikille valtuutetuille pari kokousta sitten.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten valtuutettu Urho ja valtuutettu Kantola sanoivat, niin hoitoketjut eivät todellakaan toimi vanhustenhoidossa. Näitä HUSin ylikäyttöpäiviä hän oli 13 000. Vaikka niitä olisi vain 10 000:kin ollut ja

31.1.2011

ne maksavat 400 euroa / kpl, niin se olisi 4 miljoonaa. Olemme maksaneet turhaan HUSille siitä, että nämä vanhukset eivät ole päässeet eteenpäin meidän hoitoketjuissamme. Me olemme sulkeneet 300 pitkäaikaispaikkaa viime vuonna, ja lisää paikkoja suljetaan vielä tämä vuonna. Tämä ei ole kyllä realistista tämä meidän vanhustenhoitomme ketjutus.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ylikäyttöpäivät ovat, jokainen, joka on ylimääräistä, on turhaa, koska se ei millään tavalla edesauta tehokasta toimintaa HUSissa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuoroon viitaten toivon, että ensimmäisenä toimenpiteenä perutaan Myllypuron vanhusten palvelutalon sulkeminen kesän alusta.

Sitten tähän täsmennyksenä, kun puhuin, että käyttötalouden ylitys on 107 miljoonaa, itse asiassa se on 108 miljoonaa, ja siitä siis sosiaalimenojen osuus on noin 66 miljoonaa ja muihin palveluihin on sitten tullut se loppulisäys.

Tulopuolella tämä vesilaitoksen myynti näkyy nyt alkuvaiheessa 30, 40 miljoonan euron korkotuottoina. Ne eivät ole juuri sen suuremmat kuin tätä ennenkään, mutta se johtuu siitä, että alkuvaiheessa vesilaitoksen myyntiin liittyvässä lainajärjestelyssä on vapaavuosia lyhentämisestä, eli jatkossa tuotot tietysti, niiden pitää sitten kasvaa ja ne kasvavatkin.

Toivon, että tämä lista, joka meille nyt on jaettu, joka on järkyttävän pitkä mutta hyvin konkreettinen, otetaan nyt lähtökohdaksi, kun eri ryhmissä katsotaan, millä tavalla budjettialoitteita tehdään. Tämä pitäisi olla se ensimmäinen asia, että se 108 miljoonaa lisätään siihen pohjaan heti, kun kaupunginjohtaja budjettiesityksensä kanssa valmisteluja aloittaa. Ja sitten mietitään, mitä tarpeita on kustannustason nousun, palvelutarpeiden, henkilöstön määrän ja

31.1.2011

muiden asioiden takia.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

On totta, että päivähoidon osalta budjetti on erittäin haasteellinen ja sen valmistelukin on hyvin haasteellista. Täällä on puhuttu aikaisemmin paljon väestöennusteista ja miten ne saataisiin toimimaan yhdessä päivähoitoon hakeutuvien määrän kanssa. Varmaankin kerhotoimintaa toivotaan tässä ratkaisuksi, mutta se ei varmaan ihan riitä, mutta suunta on sinänsä hyvä, että myös sitä on tarjolla ja monipuolistetaan palveluja.

Vanhustenpalvelut ovat paljon puhuttaneet lautakunnassa, niin kuin puhuttavat täälläkin, ja haluan kiittää kaikkia niitä, jotka ovat käyttäneet jo nyt tänään myöhään illalla puheenvuoron sosiaalisektorin rahojen puolesta. Olen siitä hyvin iloinen, että tätä huolta jakavat muutkin kuin sosiaalilautakunnassa istuvat ihmiset. Tällä hetkellä käytösuunnitelma, joka meillä on pöydällä lautakunnassa tälle vuodelle, on noin 16 miljoonaa vähemmän kuin viime vuoden toteuma. Siis säästäväinen on syytä olla, mutta sitten on hyvä muistaa, että osa palveluista, niitä ei voi valita, tuotetaanko niitä vai ei tai järjestetäänkö niitä vai ei. Ja tässä on sellainen, että jos tarvetta on, pitää järjestää, mutta se, että miten saadaan varhaisemmin tuettua ja aikaisemmin ennaltaehkäistä, niin on varmaan se iso haaste tässä sosiaalisektorin osalta, aivan täysin. Toimeentulotuessa myönteistä on tietenkin se, että siitä koko summasta, mikä siellä käytetään, 3 % on valtuuston hyvällä päätöksellä ohjattu ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen, ja toivon mukaan näin myös jatkossa voidaan tehdä.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaalilautakunnan on ihan turha nyt puolustautua tässä vanhusten hoitoketjussa. Te olette päästäneet sulkemaan 300 sairaansijaa viime vuonna ja lisäksi Osmonkallio, joka oli kai 120, ja lisää suljetaan vielä tänä vuonna. Kyllä teidän nyt täytyy käydä laskemassa ne paikat ja kuinka paljon niitä tässä kaupungissa tarvitaan.

31.1.2011

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Varmaan ihan niin paljon kuin rahaa tulee, niitä paikkoja järjestetään, miten niitä budjetoidaan. Mielestäni laitospaikkojen vähentäminen ei voi tapahtua niin, että vastaavasti palveluasumista ei järjestetä. Mutta tuosta Myllypurosta, niin se ei vastaa nykykäsitystä ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, ja sen takia sitä ei oikeastaan voisi siksi nimittää.

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu ja kansanedustaja Asko-Seljavaara täällä pohtii sosiaalitoimia ja siellä vanhustenhuollon tilaa. Muistan kyllä myös pientä keskustelua käydyn viime syksynä budjetin aikana. Kokoomuksen argumentointi oli pikkuisen erilainen silloin. Onneksi saavutimme yhteistyön, jossa suuri muutos tapahtui vanhustenhuollon puolella. Tosin ne summat olivat siinä taistelussa huomattavasti pienemmät kuin tänään. Nythän mennään vähän yli 100 miljoonan, kertoo kyllä hankalasta tilanteesta. On vaikea arvioida näitä asioita, mutta kyllä tämä budjettiprosessiin tuo haasteita ja ennen kaikkea tämän ensimmäisen vaiheen kohdalla tulee pyrkiä ? .

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaara voisi kansanedustajana nyt hoitaa sen, että saadaan aikaan vanhustenpalvelulaki, joka myös johtaisi sitoviin laadullisiin normeihin, jotta tämä asia ei jäisi sellaiseksi epämääräiseksi, mitä kokoomuslainen ministeri nyt on valmistelemassa.

Mitä valtuutettu Ingervon näkemykseen nykyaikaisista vanhuspalvelujen paikoista tulee, niin ainakaan se ei ole nykyaikaista vanhuspalvelua, että vanhukset heitetään ulos ilman, että on järjestetty kaikille mitään vaihtoehtoa tai että olisi edes etukäteen kerrottu, että

31.1.2011

joku muutos on tulossa. Se oli hävyttömän törkeä toimenpide, jollaista ei pitäisi sivistys- ja oikeusvaltiossa tapahtua.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Asko-Seljavaaralla on tapana kulkea ympäri kaupunkia moittimassa sosiaalivirastoa siitä, että se ei perusta tarpeeksi palveluasuntoja, ja kuitenkin syy on tässä valtuustossa, ja sanoisin, että suurin syyllinen on kuitenkin Kokoomus.

Valtuutettu Valokainen

Tässä edellinen paperi oli fuusioitumista, Vantaa-Helsinki, Helsinki-Vantaa. Nyt tässä huomaan, että pelastuslaitos on luopunut palomiesten viikonloppuruokailun järjestämisestä ja siirtynyt lokakuun alussa ruoka-automaatin käyttöön, jotta saadaan säästöjä henkilöstöruokalakustannuksiin. Olisi kiva tietää, että paljonkohan niitä säästöjä on tullut ja mihin ne menevät ja mihin ne säästävät ja kuka sitten, kun näitä ambulansseja saa sairaalassa muutenkin venata. Ja nyt ymmärrän syyn, nehän ovat nälässä nämä raukat.

Paljonko tämä säästö on? Paljonko ollaan saatu säästöä, ruokailussa? Kelatkaa nyt vähän.

Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmistoliittoon sellaisia terveisiä, että ei Kokoomuskaan nyt sentään syyllinen aivan kaikkiin asioihin tässä maailmassa ole. Me yhdessä olemme valtuustossa näitä päätöksiä tehneet ja kohtuullisen hyvässä hengessä vielä, että ei aleta syytellä nyt itse kukanenkaan toisiaan. Kokoomus ei toistaiseksi vielä ainakaan ole ollut itse vallassa tässä valtuustossa, että yhteistyössä olemme näitä päätöksiä tehneet. Ei lähdetä tuolle linjalle.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Myönnän, että Rätty on oikeassa, Kokoomus ei ole valtuuston enemmistö, ja toivon, että muut puolueet vihdoinkin huomaisivat sen.

31.1.2011

Valtuutettu Karhuvaara

Puheenjohtaja.

Ihan aluksi haluaisin sen sanoa, että tiedätte aika hyvin tässä salissa, että ikälaki on tulossa, vaikka onkin kokoomuslaisen ministerin valmistelema. Lisäksi haluaisin kysyä, että mitä on tapahtunut näille akuuttipaikoille nyt tällä hetkellä, kun kaupungilla on ollut hirveän liukasta. Tässä muutama viikko keskustelimme siitä, että Töölön sairaalassa makaa käytävillä mummoja, joita ei ole voitu kotiuttaa siitä syystä, että heille ei ole voitu järjestää jatkohoitopaikkaa. Se ruuhkautti yhteen vaiheeseen sairaalan niin, että uusia leikattavia potilaita ei saanut sisään. Olisin tästä halunnut nyt kysyä.

Toinen on se, että jos Kokoomus olisi saanutkin päättää sosiaalipuolen hoidoista, niin meille olisi ostettu yksityisiä palveluja huomattavasti enemmän ja meillä ei olisi mitään hoitojonoja eikä muitakaan, mikäli tämä linja olisi palvelujen järjestämisessä voitu toteuttaa.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Palaan tosiaan tähän Karhuvaaran mainitsemaan ikälakiin, joka on kuitenkin tunnettu vanhuspalvelulakina, jonka itse asiassa ministeri Risikko lupasi tuoda tällä kaudella eduskunnalle. Sitä on nyt odotettu, eli missä se viipyy? Mihin viitattiin jo täällä aikaisemmissa puheenvuoroissa, niin me tarvitsisimme selkeästi vanhuspalvelulakia tai vanhuslakia, ihan miten vaan, joka määrittäisi tietyt normit vanhushoivalle.

Tällä hetkellä on tilanne se, että meillä ei henkilökuntaa ole riittävästi suhteessa siihen hoidon tai hoivan tarpeeseen. Jopa kuntien laitoksissa on tällainen tilanne ympäri maata, ja tämä on selvityksissä todettu. Kiinnostavaa onkin, että mikä tilanne täällä Helsingissä on. Aivan varmasti meillä on myös puutteita tässä, että ei ole riittävästi henkilökuntaa. Tämä on ehdottomasti sellainen, joka tarvitaan määrittelemään meidän vanhuspalvelujamme, jotta ne voidaan turvata. Tällä hetkellä se ei ole mitenkään laissa määritelty, ja silloin siellä tuntuu olevan sellaista gappia, että ryhdytään säästämään vanhuspalveluista sitä mukaa kun kunnan tai kaupungin rahat ovat

31.1.2011

tiukilla.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Emme joutuisi keskustelemaan näistä ylityksistä, jos meillä olisi voimassa se vanhuspalvelulaki, jonka peruspalveluministeri Risikko lupasi tuoda tällä eduskuntakaudella välikysymyskeskustelussa vanhusten hoivasta. Tällä hetkellä Suomessa laitoshoidossa ja kotihoidossa henkilökuntaa vanhusta kohti on puolet vähemmän kuin muissa Pohjoismaissa. Vastaavasti tämän kääntöpuolena on se, että Suomessa vanhukset joutuvat käyttämään psyykelääkkeitä kaksi kertaa enemmän kuin muissa Pohjoismaissa.

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Määrärahat ovat varmaan ylittyneet reilusti tässä pelastuslaitoksen ruokailuhommassa, mutta vastausta ei ole tippunut vielä. Olisiko Pajusella esimerkiksi vastausta tähän, että paljonko se ruoka-automaatti nyt on säästänyt lokakuusta lähtien?

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

En ole ihan varma muistanko, että terveyslautakunnan aikana vanhusten laitospalvelut olisivat olleet ihan moitteettomassa kunnassa, mutta siitä olen ihan varma, että täällä syyllisten etsiminen ja osoittaminen ei tunnu vievän tätä keskustelua muuta kuin keskinäiseen nokitteluun. Se on varma, että jos ja kun toivon mukaan jossain vaiheessa sosiaali- ja terveyslautakunnat, -palvelut sillä tavalla yhdistyvät, että ainakaan näiden virastojen keskinäinen pallottelu ei olisi mahdollista. Minusta on kuitenkin hyvä tässä se, että henkilöstön syyllistäminen, minä toivon, että siihen kukaan ei ainakaan mene. Jos joku haluaa nyt haukkua vaikka sosiaalilautakunnan puheenjohtajaa, niin se on varmaan vähemmän vaarallista kuin henkilöstön väsyttäminen tällaisilla.

31.1.2011

Kaiken kaikkiaan minusta on tärkeää se kyllä huomata, että tiedottaminen kaikissa näissä muutostilanteissa on varmaan haasteellista myös sosiaalivirastolle, kun muillekin virastoille, ja niissä on varmaan parantamisen varaa.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Valokaiselle: Pahoittelen, että meillä ei ole kyseistä tietoa täällä käytettävissä. Jos sen suinkin saamme, niin jos käy niin, että toimitamme valtuutettu Valokaiselle sen tiedon myöhemmin.

19 §

Esityslistan asia nro 6

VUONNA 2010 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA MYÖNNETTÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2011 TALOUSARVIOON

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Hieman hämmentää tämä kaupunginhallituksen esitys nimenomaan Helsingin Bussiliikenne Oy:n lainan osalta. Asia on varsin hämäävästi esitetty: pääomalinasta 5,8 miljoonaa euroa konkurssikypsälle yhtiölle ei ole mitään mainintaa esittelytekstissä. Siellä on vain maininta, että ”kohta 9 01 02, Muu antolainaus, 6,46 miljoonaa euroa”, ja sekin on merkitty kaupunginhallituksen tekstissä virheellisesti 6,4 miljoonaa euroa. Liiteasiakirjassa pääomalinana on kyllä mainittu ja laina-ajat selvitetty. Mielellään kuulisin kaupunginjohtajan selvityksen niistä tekijöistä, miksi kaupunki ylläpitää konkurssikypsää yritystä ja onko kaupungin todella tarkoitus ryhtyä joihinkin toimenpiteisiin yrityksen tervehdyttämiseksi tai myymiseksi. Nythän Helsingin Bussiliikenne Oy toimii markkinahäirikkönä markkinoilla.

31.1.2011

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Bussiliikenne Oy:stä on moneen kertaan keskusteltu niin valtuustossa kuin kaupunginhallituksessa kuin kaupunginhallituksen konsernijaostossa ja monissa muissa toimielimissä. Kaupungin omistajapolitiittinen linjaus on se, että siis tämä yhtiö, joka on kaupungin sataprosenttisesti omistama, kaupunki on sitoutunut sen kehittämiseen. Bussiliikenne Oy:llä on kehittämisohjelma, jota toimitusjohdolla viedään eteenpäin. Näin ollen, tämän linjauksen mukaisesti tämä esitys on tehty.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Silloin aikanaan, kun tehtiin päätös tämän perustamisesta, ne visiot, jotka laadittiin, olivat hyvin toisennäköisiä mitä toteutuma on ollut. Kyllä minusta meidän pitkämielisyytemme pitää alkaa päättyä tämän kanssa, pitää tulla toisenlaisia tuloksia. Katson erityisesti niiden puoleen, jotka ovat tämän päätöksen aikanaan tehneet, että teidän pitäisi saada aikaiseksi jotakin.

20 §

Esityslistan asia nro 7

TERVEYSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN SEKÄ LIIKUNTALAUTAKUNNAN JA
YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rätty

31.1.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Liikuntalautakuntaan Hilikka Laitinen, ympäristölautakuntaan Elsi Veijola.

22 §

Esityslistan asia nro 9

KESKI-PASILAN KESKUSTAKORTTELIN SUUNNITTELU- JA TOTEUTUSKILPAILUN
JÄRJESTÄMINEN JA KORTTELEIDEN MYYNTIPERUSTEIDEN VAHVISTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Iso asia, vaikka kello on paljon. Tämä Keski-Pasilan suunnittelu- ja toteutuskilpailulle esitetty hankesuunnitelma kertoo, että tarkoituksena on rakentaa monipuolinen keskustakortteli, joka ilmentää aikaansa ja jolla on itsenäinen karaktääri. Mitä tällä tarkoitetaan, jää vähän kyllä epäselväksi, eikä se hankesuunnitelma kovin paljon havainnekuvineen tätä ehkä ylevää tavoitetta vahvista. Itä-Pasilahan ilmentää omaa aikaansa, samoin Lampan talon myyminen ilmentää omaa aikaansa. Keski-Pasilan kaltaista aluetta pitäisi tietysti suunnitella kokonaisuutena, ja varsinkin, kun siellä on hyvin voimakkaita kuvioita rakenteilla vähän joka suuntaan. Tältä kannalta tämä esitetty suunnittelu- ja toteuttamismalli on hieman ongelmallinen. Kilpailun voittaja saa suunniteltavaksi ja toteutettavaksi koko hankekokonaisuuden. Miten se liittyy sitten näihin alueen muihin hankkeisiin ja kaupunkikuvaan, jää nähtäväksi ja riippuu kai lähinnä kaupunkisuunnittelulautakunnasta.

Kaupunki sitoutuu kaavoittamaan kilpailun voittajan laatiman suunnitelman pohjalta rakennusoikeutta noin 100 000–140 000 kerrosneliömetriä. Kerrosalamääräykset on kuitenkin jätetty auki. Tämäkin vaikeuttaa vähän asian arviointia. Liikenteellisesti paikka on

31.1.2011

paitsi tärkeä solmukohta niin myös monella tavalla hyvin vaikea. Raideliikenteen toiminnan jatkuvuuden turvaamisen ohella eräs haaste liittyy autoliikenteeseen. Alueelle tulee kaiken kaikkiaan, ja siihen ympärille, hyvin paljon uutta rakentamista, etenkin toimisto- ja liiketilaa.

Keskustakorttelista asumista on ehkä vain 15 %. Miten suurelta osin työmatkaliikenne siirtyy todella raiteille ja busseihin? Vai käykö niin, että uudet väylät vetävät vain lisää autoja alueelle? Tähän viittaa ainakin se, että hankkeen myötä autopaikkoja tulee lisää enemmän kuin sinänsä vain ne toimisto- ja liiketilat edellyttäisivät, joita siihen rakennetaan. Minulle selitettiin, että tämä johtuu siitä, että samalla rakennetaan autopaikkoja, joilla parannetaan myös aseman pysäköintitilannetta ja eräiden lähellä olevien korkeiden, nykyisten tai tulevien rakennusten paikoitusongelmia. Eli sinne ollaan tuomassa lisää autoliikennettä, enemmän kuin mitä pelkästään nämä liiketilat välttämättä edellyttäisivät.

Esityksen mukaan kaupunki myy rakennusoikeuden vähintään 80 miljoonan euron hintaan. Toisaalta, jos nyt oikein näitä papereita luin, niin kaupungin ja sen liikelaitosten investoinnit ovat ainakin 86 miljoonaa, ja lisäksi kaupunki ja valtio sitoutuvat maksamaan metroaseman tilavaraukseen liittyen 13 miljoonaa. Hankkeella on tietysti välillisiäkin vaikutuksia, mutta ihmetyttää vähän, että onko tappiolla myyminen tuollaiselle paikalle kovin kannattava bisnes.

Lopuksi, puheenjohtaja, teen ponsiesityksen viitaten tähän autopaikkakysymykseen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että suunnittelu- ja toteutuskilpailun järjestämisessä selvitetään mahdollisuus pienentää kortteleiden autopaikkamitoitusta.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hakasen ponsiesitystä.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

31.1.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Myöhäisen ajankohdan takia en käyttänyt esittelypuheenvuoroa tässä sinänsä merkittävässä asiassa, mutta tähän yksityiskohtaan eli autopaikkoihin. On syytä huomata se, mikä sinänsä asiakirjoistakin löytyy, eli tämän alueen, eli tämän aivan keskeisen korttelin autopaikkamäärän mukaan on 1 200 autopaikkaa, joka on kohtuullisen, kuinka se sanotaan, ei ainakaan suuri autopaikkamäärä tällaiselle alueelle. Esim. liiketilojen osalta on yksi autopaikka hieman yli 100 kerrosneliömetriä, kun se pääkaupunkiseudun muissa vastaavissa keskuksissa on yksi autopaikka 30 kerrosneliömetriä kohti.

Eli tämä kortteli, tämä alue on sinänsä mitoitettu kohtuullisen vähäiselle automäärälle. Sen lisäksi, koska maaperäolosuhteet ja rakentaminen sen mahdollistavat, tähän alueeseen on varattu 700 autopaikkaa naapuritornitalojen alueelta ja sen lisäksi varattu aseman alueen autopaikkoja, mm. sen takia, että sinnehan rakennetaan, koska kaikki maanalaiset tilat tulee rakentaa, varaus mm. Töölön metrolle. Näiden tilojen käyttö autopaikkoina tai muussa hyötykäytössä on järkevää.

Eli siinä mielessä kaiken kaikkiaan tällä alueella on varsin tiukka autopaikkamäärä, ja toivon, että valtuutetut äänestäessään ponsilauselmasta arvioivat tätä kysymystä.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtajan selonteko vahvisti sen, mitä itse kerroin ilman noin tarkkoja lukuja. Eli sinänsä ne liiketilat, joita siihen tulee, niiden autopaikkamäärä ei ole tavaton. Mutta nyt ollaan samalla tekemässä ratkaisua, jolla rakennetaan lisää autopaikkoja sille alueelle muuten mahdollisesti kohdistuvan liikenteen tarpeisiin. Se kysymys on raideliikenteen tärkeimmästä solmukohdasta, johon aiotaan myös lisätä raideliikennettä. Eikö siellä pitäisi päinvastoin olla mahdollista olla lisäämättä nyt jatkossa tätä muuta autopaikkamitoitusta ja tyytyä vain siihen minimimäärään, minkä nämä uudet liiketilat ehkä tarvitsevat?

Valtuutettu Modig

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

31.1.2011

Tämä nyt esillä oleva suunnittelu- ja toteutuskilpailu on erittäin merkittävä ja erittäin iso, haastava hanke. Nyt laitetaan alueelle siis kolmas Pasila, Keski-Pasila, ja nyt esillä oleva keskustakortteli tulee olemaan tämän uuden alueen keskus. Kokonaisuudessaan Pasilan alueelle nousee paljon asuntoja, paljon työpaikkoja. Vaikka tämä nimenomainen suunnitelma pitää sisällään vain 15 % asuntoja, niin koko alueelle niitä tulee kyllä huomattavasti.

Tällä alueella tulee siis olemaan paljon liikennettä, paljon ihmisiä, ja sitä kautta tulee myös kulkemaan paljon työmatkaliikennettä, joka suuntaa pois päin, ulospäin, Pasilasta eteenpäin. On vaikeaa, ellei mahdotonta, niin kuin valtuutettu Hakanenkin sanoi, löytää Helsingistä parempia joukkoliikennedyhteyksiä kuin mitä Pasila tulee tarjoamaan. Lähijunaliikenne Pisara-radan myötä ja metrolle tehty varaus tekevät Pasilasta aivan ylivoimaisen yhteyksiensä puolesta. Siksi on ensisijaisen tärkeää, että Pasilaa kehitetään nimenomaan joukkoliikenteen keskuksena ja tehdään kaikki voitava sen käytön helpottamiseksi.

Lyssna du också, du kommer att tycka om det här.

Pasilan keskuksessa tulee olla hyvät mahdollisuudet jättää pyörä parkkiin, napata kaupunkipyörä, vuokrata yhteiskäyttöauto tai huoltaa polkupyörä, ihan mitä vaan. On paljon kevyitä vaihtoehtoja, joilla ihmisiä voidaan houkutella kestäviin liikkumisratkaisuihin.

Välihuuto!

Siksi juuri haluan sinne hyvät pyörien pysäköintimahdollisuudet. Siksi esitän seuraavan ponnen, sen hyväksyessään valtuusto edellyttää:

Jatkosuunnittelussa käytetään täysimääräisesti hyväksi Pasilan mahdollisuudet vahvistaa kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen käyttöä ja siten vähentää henkilöautoliikenteen määrää Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola

Kannatan sekä Hakasen että Modigin tekemiä ponsiehdotuksia.

Sitten haluan esittää myös sellaisen kysymyksen, että miten voi olla

31.1.2011

mahdollista, että tässä Pasilan suunnitelmakilpailutuksessa ei ollenkaan käsitellä sitä kysymystä, että mitä julkisia palveluja siihen asemakortteliin pitäisi tulla, kun se on todellakin Suomen joukkoliikenteen paras paikka ja paranee tästä vielä tämänkin suunnitelman mukana tuntuvasti? Miksei laiteta sellaisia julkisia palveluita, jotka palvelevat sekä koko Helsinkiä että myös pääkaupunkiseutua?

Nyt sitten tämä muoto, joka on valittu toteuttamiseen, niin sehän tarkoittaa sitä, että kilpailun voittaja tulee saamaan omistukseensa ne tilat ja myymään ne arvattavasti eteenpäin, eli kaupungin olisi ilman muuta pitänyt varata siitä itselleen jotakin järkeviä julkisen palvelun yksiköitä. Minä laittaisin sinne jonkun hienon kulttuurilaitoksen, tanssin talo, keskustakirjasto tai joku muu sellainen sopisi hyvin, ja myös terveysasema, jossa olisi kaupungin työterveyspalvelua. Loistava sijainti jää kyllä hyödyntämättä, jos tällaisia palveluja ei sinne tule. Toivon todellakin, että tässä ryhmät rupeaisivat nyt miettimään niitä tosissaan ja jatkosuunnittelun yhteydessä myös tällainen asia ratkaistaisiin.

Olen itse myös hyvin huolestunut näistä pysäköintipaikoista, että vaikka ne ovat alle keskustan normien, niin varsinkin tämä metrotunnelivaraus, joka sinne tehdään, niin sitähan siellä hehkutetaan, että sinnehän voidaan panna aivan valtavasti pysäköintipaikkoja, eli ohi kaikkien näiden normien.

Sitten en itse henkilökohtaisesti voi ymmärtää sitä, että miksi ei ensin ole tehty ratkaisua siitä, että mikä tulee olemaan se kokonaisliikennratkaisu siellä Pasilan alueella. Miksi sinne laitetaan myös metrovaraus, kun kuitenkin toivottavasti Pisara tulee rakennettua? Minusta metroa ei tarvita, se on hirveän kallista, torta på torta, että saadaan tämä pieni Töölön lenkki sitten aikaiseksi. Vähän pitempiaikaista suunnittelua pitäisi olla, koska silloin voitaisiin myös se alusta käyttää järkevästi ja suunnitella se nyt. Sittenhän tähän aiotaan laittaa joka tapauksessa tiedelinja, toivottavasti pikaraitiovaunuratkaisuna, ja se on myös sellainen, jonka avulla näitä Pasilan poikittaisliikenneyhteyksiä eri suuntiin voidaan tehokkaasti kehittää. Eli mielestäni tämä on aika lailla raakile.

Toivon todellakin, että eri puolilla kaupungin koneistoa paneudutaan näihin tärkeisiin osiin tätä suunnitelmaa ja kehitetään sitä niin, että siitä tulee hyvä.

31.1.2011

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ajatus keskustakirjastosta ei tullut kyllä kaupunkisuunnittelulautakunnassa ihan heti mieleen, kun pääkirjasto on siinä 300 metrin päässä eikä se ole ollut kyllä mikään menestys.

Valtuutettu Bryggare (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutetun ajatus palveluiden keskittämisestä sinne, missä liikennettä tai asiakkaita on, on erinomainen. Minusta tuntuu, että tässä ei ole suljettu pois mitään sellaista julkista palvelua, joka sinne mahdollisesti tulee, esimerkkinä vaikka äsken nostettu terveysasema tuntuisi hyvin loogiselta. Tässä kaavassa nyt ei poissuljeta mitään sellaisia. Hänen ajatuksensa siitä, että sitä pohditaan jatkossa, on aiheellinen ja varmaan tulee näin tapahtumaankin.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toteaisin vain, että Pisara-rata on ihan toinen asia kuin metroliikenne. Pisara tarvitaan joka tapauksessa päärautatieaseman liikenteen järjestämiseksi ja sen ratapihan ahtauden poistamiseksi. Metro on taas toisaalta Kampista Töölöön, Viikkiin ulottuvan metroradan uusi linjaus ja siihen varautuminen, eli ne ovat kaksi erilaista asiaa.

Sitten toteaisin vielä tästä autopaikotusjutusta, että nythän on joka tapauksessa Töölönlahden alueelta tarkoitus siirtää osa toiminnoista Pasilaan, mm. pohjoiseen menevän autopaikotuksen laiturin siirtyä sinne, eli kyllä Pasilaan tarvitaan tietty määrä autopaikkoja. Toivoisin, että sekin ? .

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Vanhana keskipasilalaisena siinä mielessä, että reittini kouluun Länsi-

31.1.2011

Pasilasta Eläintarhaan kulki Keski-Pasilan ratapihan läpi, vaikka se kovin kiellettyä olikin. Olisi paljon erilaisia ajatuksia tästä alueesta, mutta pidättäydyn nyt tähän asiaan. Minusta on oleellista se, että tässä pidetään luottamushenkilöt ja demokraattinen päätöksenteko koko ajan mukana tässä suunnittelukilpailun aikana ja näitä ideoita tehdessä. En ehkä tee omaa kilpailuideaa mutta toivon, että minulla on mahdollisuus jollain tavalla siihen vaikuttaa. Tämä on tärkeä, kun katsoin tätä kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoa ja se, että esittelijä oli lisännyt tähän esitykseensä "kaupunkisuunnittelulautakuntaa pidetään informoituna suunnittelu- ja toteutuskilpailun etenemisestä sen kuluessa". Se on minusta erittäin tärkeää, että tässä pidetään koko ajan huolta siitä, että tämä on demokraattisen päätöksenteon piirissä.

Toinen, mitä haluan nyt sanoa, niin mielestäni aivan niin kuin valtuutettu Maija Anttila sanoi – me nykyään olemme enemmän ja enemmän valtuutettu Anttilan kanssa samaa mieltä asioista – niin kyllä Pisara-hanke ja metrohanke ovat aivan erillisiä ja ne molemmat tarvitaan ehdottomasti. Ne eivät ole mitenkään toisiaan poissulkevia.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Itse pidän tätä esitystä erittäin tärkeänä ja positiivisena mahdollisuutena koko Helsingille ja varsinkin Keski-Pasilan kehitykselle. Tässä on kysymys todella isosta kerrosneliömäärästä. Kaupunkisuunnittelulautakunnassa kun tätä asiaa käsiteltiin, todettiin, että nämä liikenneyhteydet ovat erittäin hyvät. Siinä myös päädyttiin siihen, että kerrosalamäärää vielä kasvatettiin alkuperäisistä suunnitelmista.

Itse näen kyllä niin, että tämä Pasila ei ole kaikilta osin kuitenkaan erittäin hyvä liikenteen solmukohta. Jos itse tulen tuolta Kaakkois-Helsingistä, niin kyllä niitä liityntäautopaikkoja siellä myös tarvitaan ja on järkevää rakentaa sinne pysäköintipaikkoja, koska sinne tulee paljon palveluja ja tulee paljon asuntoja, ei pelkästään tähän keskustakortteliin, jolla nyt tämä alue aloitetaan, vaan muuallekin siihen lähietäisyydelle. Tämä hanke on erittäin haastava omistus- ja sopimussuhteiden kannalta. Tässä valtio on merkittävästi mukana, ja myös rakennusteknisesti erittäin haastava ja näiden liikennejärjestelyjen osalta. Uskon, että tähän on löydettävissä sopivia kumppaneita suunnittelemaan ja toteuttamaan tätä hanketta.

31.1.2011

Keskeistä mielestäni Helsingin kannalta on se, että tästä tulee omaleimainen keskusta, jossa on monipuolinen palvelurakenne, on asuntoja, on toimitiloja ja työpaikkoja, ja tässä samalla saadaan sitten näitä kevyen liikenteen yhteyksiä huomattavasti parannettua ja myös julkista tilaa kehitettyä myönteisellä tavalla.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Todella tämä merkittävä hanke on merkittävä monella tavalla. Se on myös päätöksenteon kannalta merkittävä. Helsinki pyrkii niiden kaupunkien joukkoon, joissa tämäntyyppisiä isoja hankkeita voidaan käsitellä hieman joustavammin kuin perinteisesti. Eli tämän kilpailun voittajan ratkaisussa meidän täytyy kaikkien, jotka sitä ratkaisemme, ottaa asia hyvin vastuullisesti, koska asiallisesti se pitää siirtyä lähes sellaisenaan tulevaksi asemakaavaksi. Siinä on myös valtuustolla harkinnan paikka.

23 §

Esityslistan asia nro 10

LAUTTASAAREN TONTTIEN 31074/1, 8 JA 9 YM. ALUEIDEN (LAUTTASAARENMÄEN ALUE)
ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 11931)

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kysyisin apulaiskaupunginjohtaja Penttilältä, kun tässä kaavamuutoksen hakijana on JBM Kiinteistöt ja sitten tämä alueen arvonleikkaussopimus on tehty JBM Kiinteistöt Oy:n kanssa, niin kumpi näistä on oikea? Onko sopimus tehty oikean yrityksen kanssa vai...?

31.1.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande chef beslutsberedningsenheten

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Terhi Koulumies
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Antti Vuorela
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot